

Rapport

Hoe veilig is Valkenswaard?

Veiligheidsmonitor gemeente Valkenswaard 2019
augustus 2020

Colofon

Uitgave

I&O Research
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede

Rapportnummer

2020/144

Datum

augustus 2020

Opdrachtgever

Gemeente Valkenswaard

Auteurs

Thomas van Hal
Daniëlle Schoonveld
Frank ten Doeschot

Bestellingen

Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	9
1.1	Over de veiligheidsmonitor	9
1.2	Steekproef en respons	9
1.3	Vragenlijst	10
1.4	Analyse	10
1.5	Presentatie van cijfers	11
1.6	Leeswijzer	12
2	Leefbaarheid woonbuurt	13
2.1	Fysieke voorzieningen	13
2.2	Sociale cohesie	16
2.3	Oordeel over de woonbuurt	20
2.4	Functioneren gemeente	22
3	Overlast in de buurt	25
3.1	Totale overlast	25
3.2	Fysieke verloedering	25
3.3	Sociale overlast	28
3.4	Verkeersoverlast	31
3.5	Hinder van horecagelegenheden en overige overlast	33
3.6	Aanpak van buurtproblemen	34
4	Veiligheidsbeleving	35
4.1	Veiligheidsbeleving in de buurt	35
4.2	Veiligheidsbeleving in woonplaats	40
4.3	Veiligheidsbeleving algemeen	42
4.4	Verwachte kans op slachtofferschap	43
4.5	Respectloos gedrag	44
5	Slachtofferschap	45
5.1	Slachtofferschap totaal	45
5.2	Slachtofferschap geweldsdelicten	46
5.3	Slachtofferschap vermogensdelicten	49
5.4	Slachtofferschap vandalismedelicten	52
5.5	Slachtofferschap cybercrime	55
6	Preventie	58
6.1	Sociaalpreventieve maatregelen	58
6.2	Preventieve voorzieningen in en om het huis	61
6.3	Buurtpreventie	64

7	Burgers en politie	66
7.1	Contacten burgers met politie	66
7.2	Functioneren politie in de buurt	68
7.3	Functioneren politie in het algemeen	72
A	Bijlage trends en ontwikkelingen	74
A.1	Landelijke trends in de veiligheidsmonitor	74
A.2	Patronen in de Veiligheidsmonitor	76

SAMENVATTING

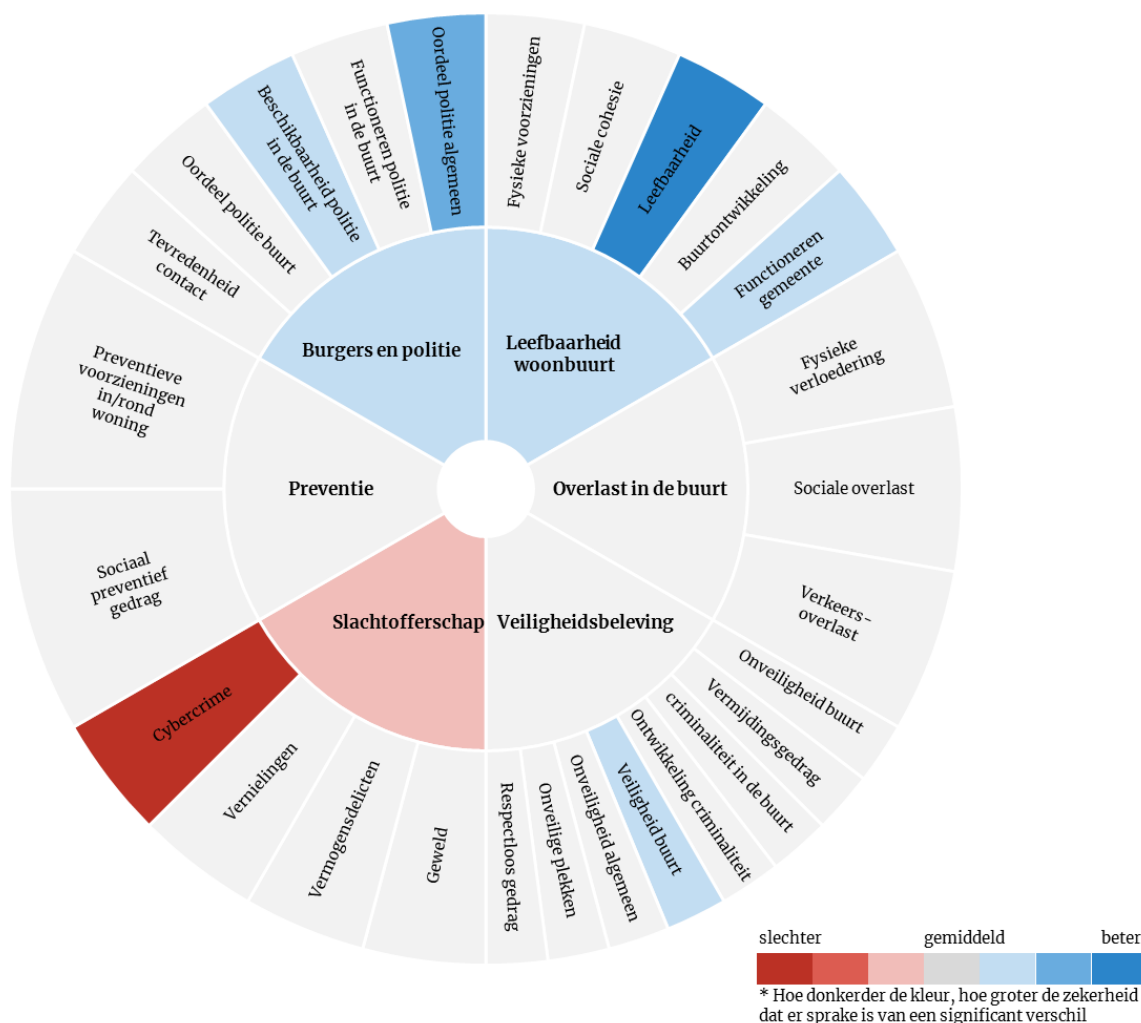
Samenvatting

Hieronder zijn de belangrijkste resultaten van de Veiligheidsmonitor Valkenswaard 2019 beschreven. Allereerst door middel van visuele weergave van de ontwikkelingen sinds 2017 en vervolgens met een korte situatiebeschrijving per veiligheidsthema, opvallende verschillen (in ontwikkeling) tussen de wijken van Valkenswaard en de benchmark met regionale en landelijke cijfers.

Ontwikkeling leefbaarheid en veiligheid 2017-2019 in Valkenswaard

In de onderstaande grafiek worden significante verbeteringen en verslechtingen in Valkenswaard weergegeven. In Valkenswaard is sprake van een stabiel positief beeld qua ontwikkeling van de leefbaarheid en veiligheid. Op veel indicatoren is er in de afgelopen twee jaar sprake van een verbetering noch verslechtering, maar is de langjarige trend opwaarts. Als er al ontwikkeling is tussen 2017 en 2019, dan is deze veelal positief; uitgezonderd het slachtofferschap van cybercrime. Specifiek gaat het om het functioneren van de gemeente en de politie, en de algemene rapportcijfers voor leefbaarheid en veiligheid.

Leefbaarheid woonomgeving: beoordeling leefbaarheid gestegen

De beoordeling van de fysieke leefomgeving en de sociale cohesie in de buurt is vergelijkbaar met 2017. Echter, het aandeel inwoners dat vindt dat zijn buurt erop vooruit is gegaan is toegenomen. Ook is de beoordeling van de leefbaarheid van de woonbuurt gestegen. Parallel met deze verbeterde beoordeling zijn er bovendien meer inwoners tevreden over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid.

Overlast in de buurt: verkeer geeft meeste overlast

Inwoners van Valkenswaard ervaren de meeste hinder van verkeersoverlast. Dit komt ook terug wanneer bewoners worden gevraagd naar welke buurtproblemen als eerste opgelost moeten worden: te hard rijden en parkeerproblematiek staan in de top-3. De ervaren overlast van verkeer is wel stabiel gebleven ten opzichte van 2017, net als fysieke verloedering en sociale overlast

Veiligheidsbeleving: beoordeling veiligheid in de woonbuurt verbeterd

Elf procent van de inwoners geeft aan zich wel eens onveilig te voelen in de eigen woonbuurt. Dit aandeel is niet veranderd ten opzichte van 2017. Parallel met deze verbetering voelen minder mensen zich onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen. Ondanks dat er ten opzichte van 2017 geen significante afname te zien is wat betreft het gevoel van onveiligheid in het algemeen, is er over de langere periode van 2013-2019 wel een verbetering te zien.

Slachtofferschap: toename slachtofferschap internetcriminaliteit

Onder de inwoners is er een sterke toename te zien in het slachtofferschap van internetcriminaliteit. Dit komt met name doordat er ten opzichte van 2017 een verdubbeling te zien is in het aandeel slachtoffers van hacken. De meldingsbereidheid van cybercrime is in Valkenswaard relatief laag.

Preventie: gebruik van preventiemaatregelen stabiel

Het gebruik van verschillende preventieve maatregelen is stabiel gebleven. Dit geldt voor zowel sociaal-preventieve maatregelen, als preventiemaatregelen in- en om het huis.

Contact burgers en politie: tevredenheid over de politie neemt toe

Sinds 2013 is er een dalende trend te zien in het aandeel inwoners dat contact heeft gehad met de politie. Twee derde van de inwoners die contact hebben gehad in het afgelopen jaar is hierover tevreden. Drie op de tien inwoners zijn tevreden over het functioneren van de politie in de buurt. De tevredenheid over de beschikbaarheid van de politie in de buurt is toegenomen ten opzichte van 2017. Ook is het aandeel inwoners dat over het algemeen tevreden is met de politie toegenomen.

Wijken vergeleken: Het Gegraaf scoort laag op het gebied van leefbaarheid en veiligheid, Hoge Akkers positieve uitschieter

Op verschillende facetten van leefbaarheid en veiligheid die in dit onderzoek in kaart zijn gebracht scoort Het Gegraaf relatief laag. In deze wijk zijn inwoners relatief ontevreden over de fysieke omgeving en de sociale cohesie. Daarnaast wordt er meer hinder ervaren van sociale overlast en fysieke verloedering dan gemiddeld in de gemeente. Dit laatste geldt ook voor de wijk Kerkakkers. Wat betreft andere vormen van overlast valt op dat men in Geenhoven relatief veel hinder ervaart van het verkeer en in het Centrum bewoners bovengemiddeld aangeven last te hebben van horecagelegenheden.

Naast een relatief lage beoordeling van de fysieke en sociale leefomgeving voelen inwoners van Het Gegraaf zich ook onveiliger dan de gemiddelde bewoner van Valkenswaard. Ook hebben bewoners van Het Gegraaf vaker het idee dat er sprake is van veel criminaliteit in de buurt. Ondanks deze perceptie is het slachtofferschap van verschillende vormen van criminaliteit in Het Gegraaf niet hoger dan gemiddeld. Dit in tegenstelling tot Geenhoven en Borkel en Schaft waar men relatief vaak slachtoffer is van vermogensdelicten.

Waar onder andere Het Gegraaf op verschillende onderdelen lager scoort dan het gemeentelijk gemiddelde, zijn de resultaten in Hoge Akkers positiever dan in de andere wijken. In Hoge Akkers zijn inwoners bovengemiddeld positief over zowel de fysieke leefomgeving als de sociale cohesie in de buurt. Dit laatste geldt ook voor het Centrum en Borkel en Schaft. De beoordeling van de leefbaarheid is dan ook het hoogst in Hoge Akkers en Borkel en Schaft. Ook ervaren inwoners van Hoge Akkers relatief weinig sociale overlast en is de beoordeling van veiligheid in de buurt het hoogst van alle wijken in de gemeente.

Benchmark: beoordeling leefbaarheid vergelijkbaar met basisteam/ veiligheidsregio/Nederland, op het thema veiligheid doet Valkenswaard het beter

Op de verschillende facetten van leefbaarheid die dit onderzoek in kaart heeft gebracht, is Valkenswaard vergelijkbaar met het Basisteam, de Veiligheidsregio en Nederland. Er zijn uiteraard uitzonderingen op dit algemene beeld. Zo is de ervaren overlast van fysieke verloedering lager dan in het basisteam en ondervinden inwoners van Valkenswaard minder hinder van sociale overlast dan gemiddeld in Nederland. Ook wat betreft verkeer wordt er in de gemeente minder overlast ervaren dan het Nederlands gemiddelde, maar meer dan gemiddeld in het basisteam.

Gekeken naar het thema veiligheid is het beeld in Valkenswaard positief ten opzichte van de referentiegebieden. Zo voelt 11 procent van de bewoners zich wel eens onveilig in de woonbuurt. Dit percentage is lager dan in de veiligheidsregio en Nederland. Ook hebben ten opzichte van deze twee referentiegebieden relatief weinig inwoners het idee dat er sprake is van veel criminaliteit in de buurt. Tot slot blijkt dat bewoners van Valkenswaard zich minder onveilig in het algemeen voelen dan bewoners van de referentiegebieden.

1 Inleiding

De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De Veiligheidsmonitor wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, gemeenten en politie. In 2019 heeft Valkenswaard voor de zesde keer meegedaan aan de Veiligheidsmonitor. Dit rapport doet verslag van dit grootschalige onderzoek. Achtereenvolgens bespreken we in dit inleidende hoofdstuk de achtergrond van de Veiligheidsmonitor (paragraaf 1.1), de steekproef en respons (par. 1.2), de vragenlijst (par. 1.3), de weging en analyse (par. 1.4), presentatie van de cijfers (par. 1.5) en de leeswijzer (par. 1.6).

1.1 Over de veiligheidsmonitor

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid laat tweejaarlijks 65.000 enquêtes onder de Nederlandse bevolking afnemen door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en I&O Research. Politiekorpsen, die verder willen inzoomen binnen de regio, en individuele gemeenten kunnen zich aansluiten bij de Veiligheidsmonitor (deelnemers). Deelnemers aan de Veiligheidsmonitor kopen enquêtes in bij I&O Research, bovenop de enquêtes die vanuit het landelijke deel voor hun eigen gebied beschikbaar zijn. Daarbij kunnen deelnemers zelf kiezen met welke frequentie ze aan de Veiligheidsmonitor willen deelnemen (tweejaarlijks of anders).

Meer informatie over de Veiligheidsmonitor is na te lezen op de website van de Veiligheidsmonitor (www.veiligheidsmonitor.nl).

1.2 Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door het CBS een aselechte steekproef getrokken van 2.828 inwoners¹ uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Valkenswaard. Bij het trekken van de steekproef is rekening gehouden met het schaalniveau waarop de gemeente Valkenswaard informatie wenst te ontvangen. De gemeente wil graag inzicht in de ervaren veiligheid op wijkniveau.

De geselecteerde inwoners kregen in augustus 2019 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek en konden vervolgens tot en met november online de vragenlijst invullen. Aan non-responders is tweemaal een herinnering met papieren vragenlijst per post gestuurd. Als zij niet reageerden, werden zij nagebeld en telefonisch gemotiveerd om alsnog deel te nemen.

In totaal hebben 1.266 van de 2.828 geselecteerde inwoners een volledige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 44,8 procent. Het landelijke responspercentage van de Veiligheidsmonitor 2019 bedraagt 41,9 procent.

Daarnaast hebben 50 inwoners van Valkenswaard deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor. Deze zijn toegevoegd aan het respondentenbestand. De totale respons in Valkenswaard komt daarmee uit op 1.316.

¹ Het betreft inwoners van 15 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen.

Daarvan heeft 61 procent de vragenlijst online ingevuld en 39 procent schriftelijk. In de separate bijlage tabellenboek is de responsverdeling opgenomen, uitgesplitst naar persoonlijke kenmerken.

Tabel 1.1 - Respons per wijk

Wijknaam	Respons	Responspercentage (I&O)
Centrum	161	48,4%
Geenhoven	155	40,4%
Turfberg	137	46,9%
Hoge Akkers	146	46,6%
Kerkakkers	150	41,6%
Het Gegraaf	171	44,5%
Dommelen-Noord	142	47,6%
Dommelen-Zuid	151	46,2%
Borkel en Schaft	103	41,9%
Valkenswaard	1316	44,8%

1.3 Vragenlijst

De vragenlijst van de Veiligheidsmonitor bestaat uit 12 standaard vragenblokken waarin verschillende onderwerpen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid aan bod komen. Valkenswaard heeft geen gebruik gemaakt van de vrije ruimte van de vragenlijst om vragen over lokale onderwerpen toe te voegen. Het kader hieronder geeft een overzicht van de verschillende onderwerpen in de vragenlijst van Valkenswaard.

Overzicht van vraagblokken in vragenlijst van de Veiligheidsmonitor

- Leefbaarheid woonbuurt
- Beleving overlast in de buurt
- Veiligheidsbeleving
- Slachtofferschap
- Tevredenheid laatste politiecontact
- Oordeel functioneren politie in de buurt
- Oordeel functioneren politie algemeen
- Oordeel functioneren gemeente
- Preventie
- Onveilige plekken
- Respectloos gedrag
- Achtergrondkenmerken

1.4 Analyse

Voor steekproefonderzoek is het van groot belang dat de steekproef op grond waarvan uitspraken worden gedaan zo veel mogelijk representatief is voor de populatie waarnaar wordt generaliseerd. Om de representativiteit van de steekproef te vergroten is een weging toegepast. Weging is een rekenkundige bewerking, die ervoor zorgt dat een eventuele scheefheid van de respons ten opzichte van de populatie wordt gecorrigeerd. Dit gebeurt door bevolkingsgroepen die in de respons onder- dan wel oververtegenwoordigd zijn zwaarder of juist minder zwaar in de resultaten mee te laten tellen. Aan het databestand van de Veiligheidsmonitor is door het CBS een weging toegevoegd. In deze weging zijn onder andere de volgende kenmerken meegenomen: leeftijd, geslacht, huishoudgrootte, stedelijkheidsgraad en herkomst.

1.5 Presentatie van cijfers

In dit rapport worden de resultaten voornamelijk op twee wijzen gepresenteerd:

- Een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages in deze rapportage is de werkwijze van het CBS gevolgd: de ‘weigert’- en ‘weet niet’-antwoorden zijn *niet* buiten beschouwing gelaten.
- In dit rapport wordt veel gebruik gemaakt van zogenoemde schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen. Bij de berekening van deze scores is de werkwijze van het CBS gevolgd: de waarde van iedere schaalscore varieert op een schaal tussen 0 en 10. Bij de berekening van de schaalscores zijn de ‘weigert’- en ‘weet niet’-antwoorden, eveneens conform CBS-werkwijze, *wel* buiten beschouwing gelaten.

Let op! Een schaalscore staat niet gelijk aan een rapportcijfer, omdat de indicatoren zijn samengesteld op basis van percentages en niet op basis van rapportcijfers.

De resultaten van de Veiligheidsmonitor Valkenswaard 2019 worden in dit rapport vergeleken met 2017, 2015 en 2013.² De uitkomsten van Valkenswaard zijn in dit rapport afgezet tegen de resultaten in het Basisteam, de Veiligheidsregio en de landelijke cijfers over 2019 (Nederland). De uitkomsten volgens de geografische indeling van de politie (basisteam, district en politie-eenheid) zijn opgenomen in de separate bijlage tabellenboek.

Tabel 1.2 - Geografische indeling gemeente Valkenswaard

Basisteam(s)	District	Veiligheidsregio	Eenheid
Dommelstroom	Helmond	Brabant-Zuid-Oost	Oost-Brabant

Verschillen tussen de resultaten van de wijken en het gemiddelde van de gemeente Valkenswaard en de verschillen tussen 2019 en 2017 worden beschreven als deze *significant* zijn. Het is dan minimaal 95 procent zeker dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval.

Verschillen tussen de resultaten van de gemeente Valkenswaard en de drie vergelijkingsregio's worden beschreven als deze 3 procent of groter zijn (bij percentages) en 0,3 punt (bij rapportcijfers en indicatoren). Er is voor deze gradaties gekozen omdat deze het dichtst in de buurt komen van de standaard betrouwbaarheidsmarge van de resultaten.

² Gemeente Valkenswaard heeft in 2009 en 2011 deelgenomen aan de Veiligheidsmonitor. Het CBS heeft, in opdracht van de Raad voor de Veiligheidsmonitor, in 2012 aanpassingen gedaan in het onderzoeksdesign (o.a. veldwerkmethode) en de vragenlijst van de Veiligheidsmonitor. Door deze methodebreuk zijn de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2013, 2015, 2017 en 2019 niet zonder meer te vergelijken met de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2009 en 2011, en zijn derhalve in dit rapport buiten beschouwing gelaten

1.6 Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 tot en met 5 worden de resultaten gepresenteerd over achtereenvolgens de leefbaarheid van de woonbuurt, beleving van buurtoverlast, veiligheidsbeleving en slachtofferschap. Hoofdstuk 6 geeft een beeld van genomen preventiemaatregelen en buurtpreventie en hoofdstuk 7 behandelt de tevredenheid over de politie. In bijlage 1 geven we een korte samenvatting van landelijke trends en samenhangen in de Veiligheidsmonitor.

Bij dit rapport horen verder een Excel-bestand met tabellen met alle uitkomsten van de Veiligheidsmonitor en een overzicht van de Indicatoren Kernbeleid Veiligheid voor Valkenswaard (tabellenboek), en de vragenlijst. Deze zijn als separate bijlagen meegeleverd.

2 Leefbaarheid woonbuurt

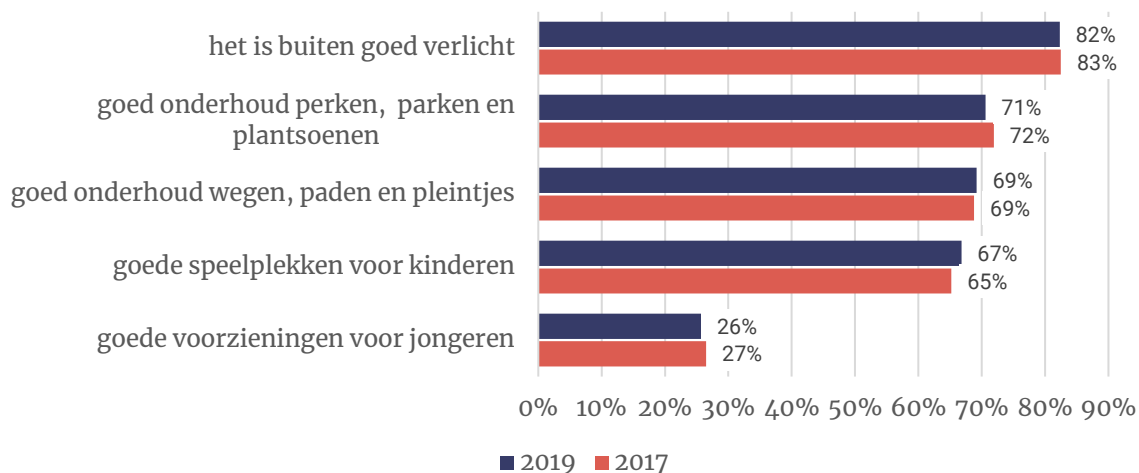
Dit hoofdstuk gaat over de leefbaarheid van de woonomgeving in Valkenswaard. In paragraaf 2.1 wordt de door inwoners ervaren kwaliteit van fysieke voorzieningen in de woonbuurt beschreven. In paragraaf 2.2 staat de betrokkenheid van inwoners bij de woonbuurt, oftewel de sociale cohesie in Valkenswaard centraal. Paragraaf 2.3 beschrijft hoe de bewoners de leefbaarheid beoordelen en hoe zij de ontwikkeling van de buurt ervaren. Paragraaf 2.4 sluit af met de tevredenheid over het functioneren van de gemeente als het gaat om leefbaarheid en veiligheid.

2.1 Fysieke voorzieningen

De aanwezigheid van fysieke voorzieningen en het onderhoud hiervan kunnen van invloed zijn op de leefbaarheid van de eigen woonbuurt. Bewoners is middels vijf stellingen gevraagd hoe zij hierover denken in hun eigen leefomgeving (Figuur 2.1). Daarnaast is op basis van de scores op deze vijf stellingen een schaalscore 'fysieke kwaliteit' berekend (Figuur 2.2).

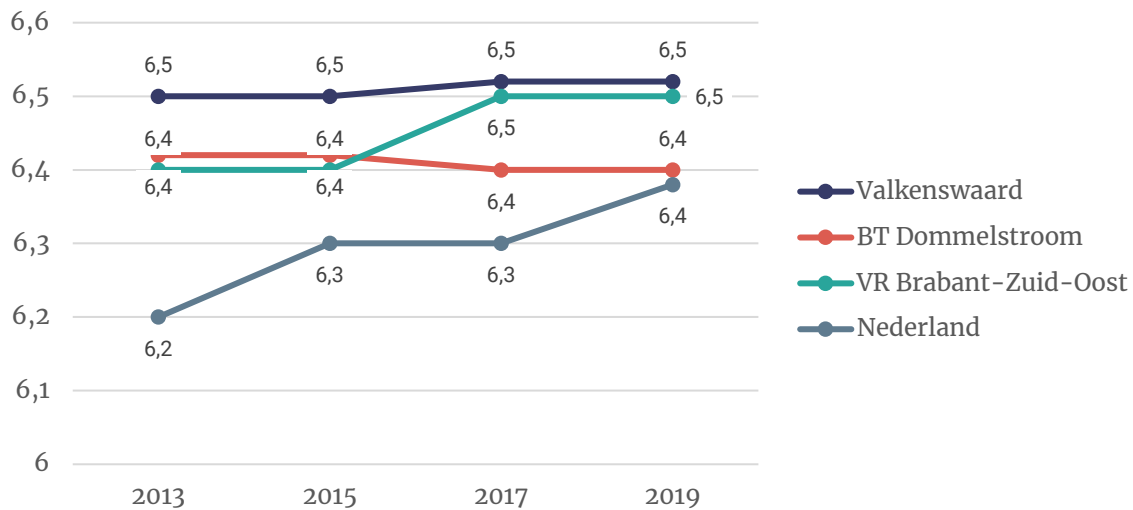

De schaalscores voor fysieke kwaliteit zijn berekend op basis van de vijf stellingen over fysieke voorzieningen. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer inwoners de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen waarderen.

Figuur 2.1 - Stellingen fysieke kwaliteit (percentage (helemaal) eens)

Figuur 2.2 - Fysieke kwaliteit (schaalscore 0-10)

De tevredenheid over de fysieke kwaliteit van de woonomgeving is door de jaren heen stabiel. In 2019 zijn meer dan acht op de tien inwoners van Valkenswaard tevreden met de buitenverlichting in de buurt. Ook is een meerderheid tevreden over het onderhoud van openbaar groen, paden, wegen en pleintjes en de speelplekken voor kinderen. Een kwart van de inwoners geeft aan dat er goede voorzieningen voor jongeren zijn. Deze verhoudingen zijn vergelijkbaar met 2017. De tevredenheid over de voorzieningen voor jongeren is na de eerdere daling tussen 2013 en 2017, in de afgelopen twee jaar gestabiliseerd (niet in figuur).

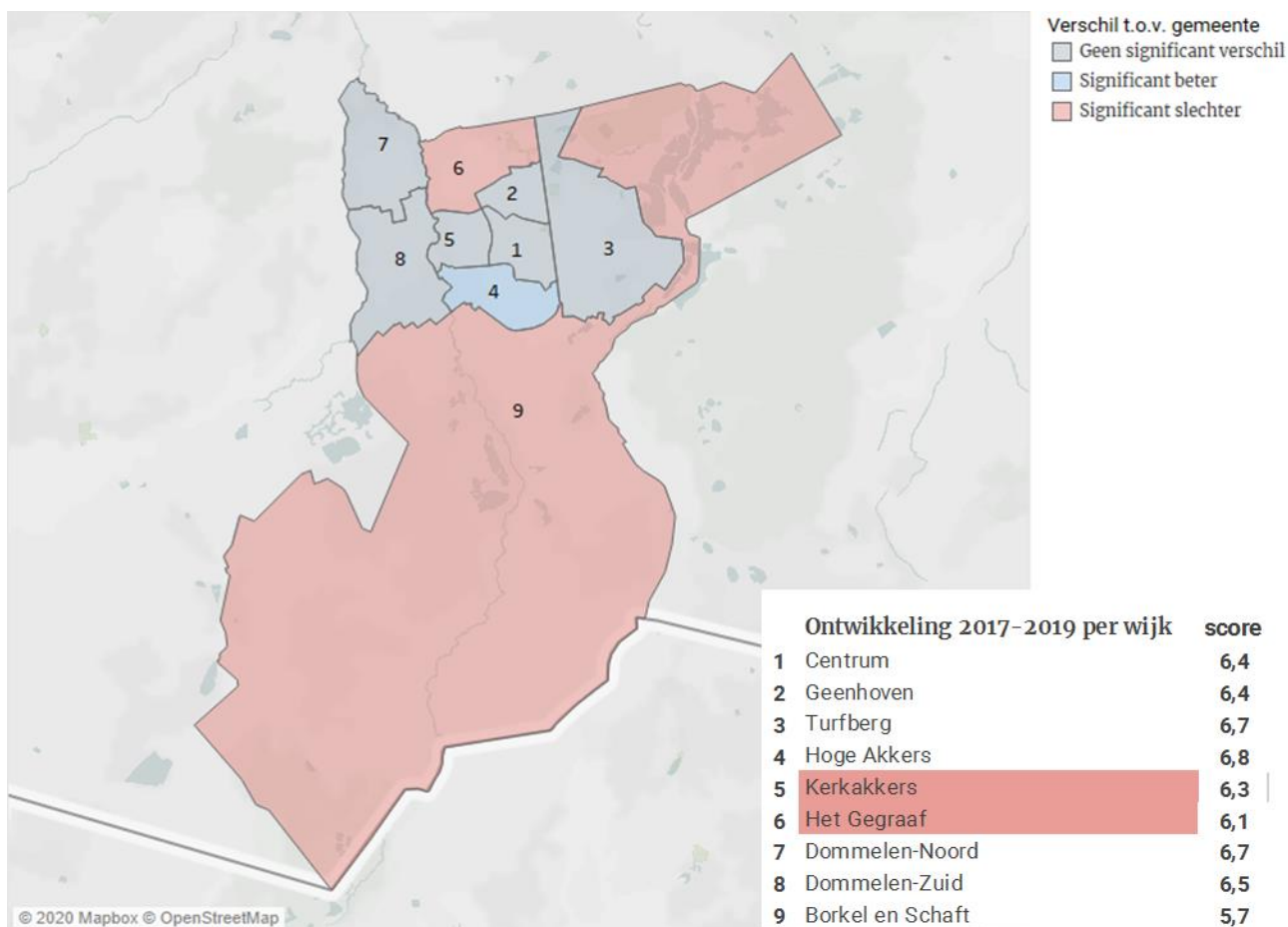
In Valkenswaard is de tevredenheid over de fysieke leefomgeving vergelijkbaar met die van het Basisteam, de Veiligheidsregio en het landelijk gemiddelde.

82%

van de bewoners van Valkenswaard is tevreden met de buitenverlichting in de buurt.

Figuur 2.3 - Schaalscores fysieke kwaliteit per wijk

Gekeken naar de waardering van de fysieke leefomgeving per wijk valt op dat Het Gegraaf en Borkel en Schaft lager scoren dan gemiddeld in de gemeente. In Hoge Akkers waarden bovengemiddeld veel inwoners de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

Voor Kerkakkers en Het Gegraaf geldt dat het aandeel inwoners dat de fysieke kwaliteit van de leefomgeving waardeert is afgenomen ten opzichte van 2017. Inwoners Kerkakkers zijn minder tevreden over het onderhoud van wegen, paden en pleintjes ten opzichte dan in 2017. En in Het Gegraaf is de tevredenheid over speelplekken voor kinderen afgenomen.

Uit tabel 2.1 blijkt dat inwoners van het Centrum de buitenverlichting meer waarderen dan gemiddeld in de gemeente. Wat betreft goede speelplekken voor kinderen is de waardering echter 20 procentpunt lager dan gemiddeld. In Hoge Akkers en Dommelen Noord is men juist erg tevreden over deze speelplekken. Voor Dommelen Noord geldt bovendien dat de voorzieningen voor jongeren beter worden gewaardeerd dan gemiddeld in de gemeente. In Geenhoven zijn bewoners minder tevreden over het onderhoud van wegen, paden en pleintjes ten opzichte van de gemeente. Hetzelfde geldt voor Kerkakkers en Het Gegraaf. In Het Gegraaf is men bovendien minder tevreden over het onderhoud van openbaar groen en de aanwezigheid van goede speelplekken. Tot slot blijkt dat de lage schaalscore fysieke kwaliteit in Borkel en Schaft komt doordat bewoners in deze wijk significant ontevredener zijn over het onderhoud van openbaar groen, de buitenverlichting en de speelplekken voor kinderen.

Vergeleken met 2017 is de waardering van speelplekken voor kinderen toegenomen in het Centrum en Geenhoven, maar afgenomen in Het Gegraaf. In Turfberg zijn meer inwoners tevreden over de voorzieningen voor jongeren, terwijl in Dommelen-Zuid deze tevredenheid juist is afgenomen. In Kerkkokers is, tot slot, de tevredenheid over het onderhoud van wegen, paden en pleintjes afgenomen.

Tabel 2.1 – Stellingen fysieke kwaliteit per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

	Goed onderhoud wegen, paden en pleintjes	Goed onderhoud perken, parken en plantsoenen	Het is buiten goed verlicht	Goede speelplekken voor kinderen	Goede voorzieningen voor jongeren
Centrum	70,7%	69,9%	88,5%(+)	46,9%(-)	24,6%
Geenhoven	59,3%(-)	70,9%	82,5%	70,3%	25,2%
Turfberg	73,5%	72,5%	83,7%	69,0%	27,2%
Hoge Akkers	72,5%	71,7%	86,6%	80,1%(+)	24,6%
Kerkkokers	61,8%(-)	70,6%	85,8%	67,8%	25,7%
Het Gegraaf	58,4%(-)	62,7%(-)	82,7%	57,9%(-)	24,9%
Dommelen-					
Noord	73,9%	71,9%	83,0%	78,1%(+)	33,7%(+)
Dommelen-					
Zuid	73,7%	76,0%	78,6%	71,0%	20,2%
Borkel en					
Schaft	69,6%	57,2%(-)	54,2%(-)	50,6%(-)	25,1%
Gemeente	69,2%	70,6%	82,3%	66,8%	25,7%

Uitleg tabel

De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoe bewoners uit de verschillende wijken oordelen over de fysieke voorziening in de wijk ten opzichte van de voorgaande editie (2017). Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

- Rood: negatiever dan in 2017;
- Blauw: positiever dan in 2017.

Daarnaast wordt met plus (+) - of minteken (-) weergegeven of de uitkomst in 2019 ook significant verschilt van het gemeentelijk gemiddelde.

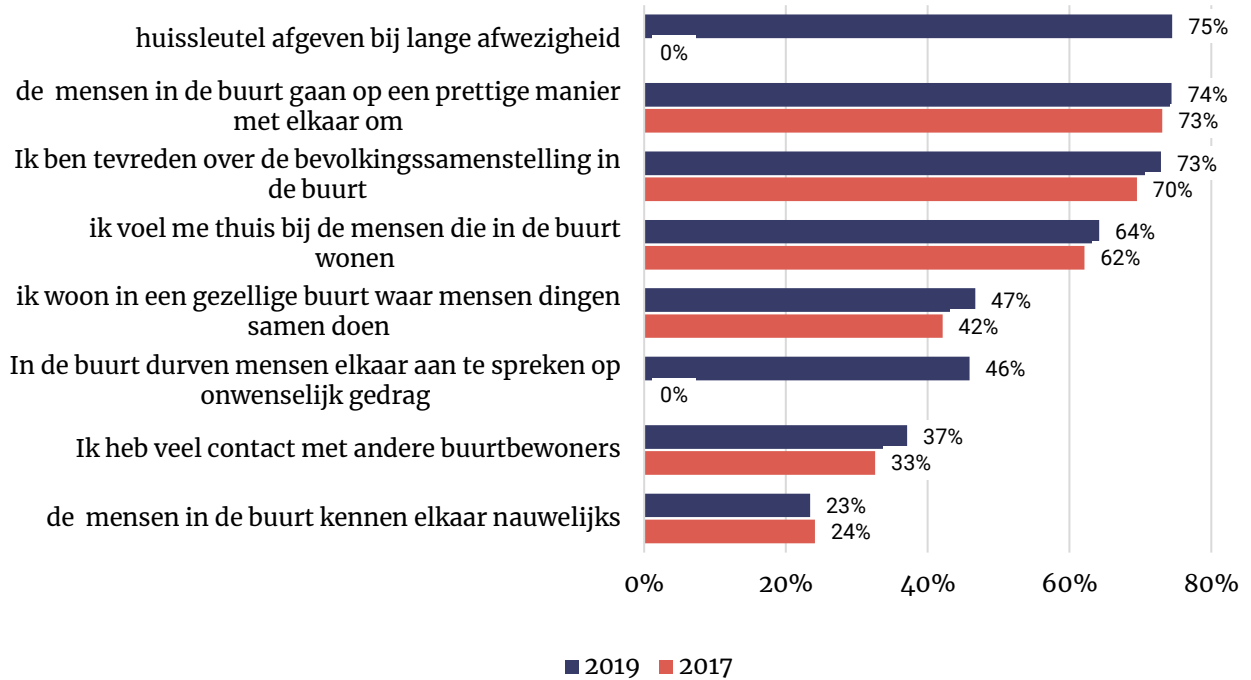
2.2 Sociale cohesie

De leefbaarheid van een woonbuurt wordt niet alleen bepaald door de aanwezigheid en kwaliteit van fysieke voorzieningen. Ook de sociale cohesie in de woonbuurt speelt hierbij een rol. Bij sociale cohesie gaat het om de mate waarin burgers vinden dat zij zelf en anderen betrokken zijn bij hun woonbuurt. Aan de inwoners zijn acht stellingen voorgelegd over sociale cohesie (Figuur 2.4). Daarnaast is op basis van de scores op vier van de acht voorgelegde stellingen een schaalscore berekend (Figuur 2.5).

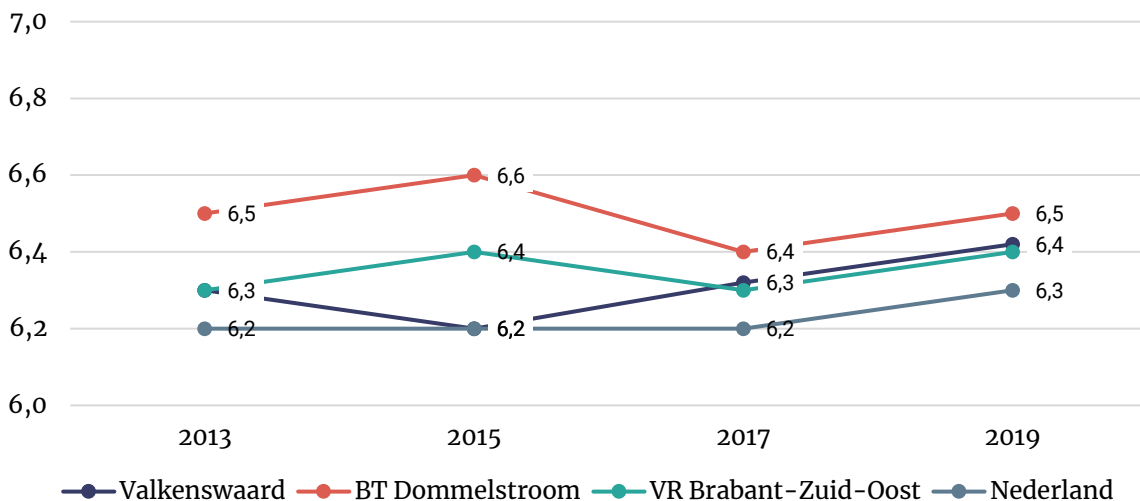

De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van de stellingen ‘de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om’, ‘ik voel me thuis bij de mensen die in deze buurt wonen’, ‘ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is’ en ‘de mensen kennen elkaar nauwelijks’. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen woonbuurt.

Figuur 2.4 - Stellingen over sociale cohesie (percentage (helemaal) eens)
* in schaalscore sociale cohesie

Figuur 2.5 - Sociale cohesie (schaalscore 0-10)

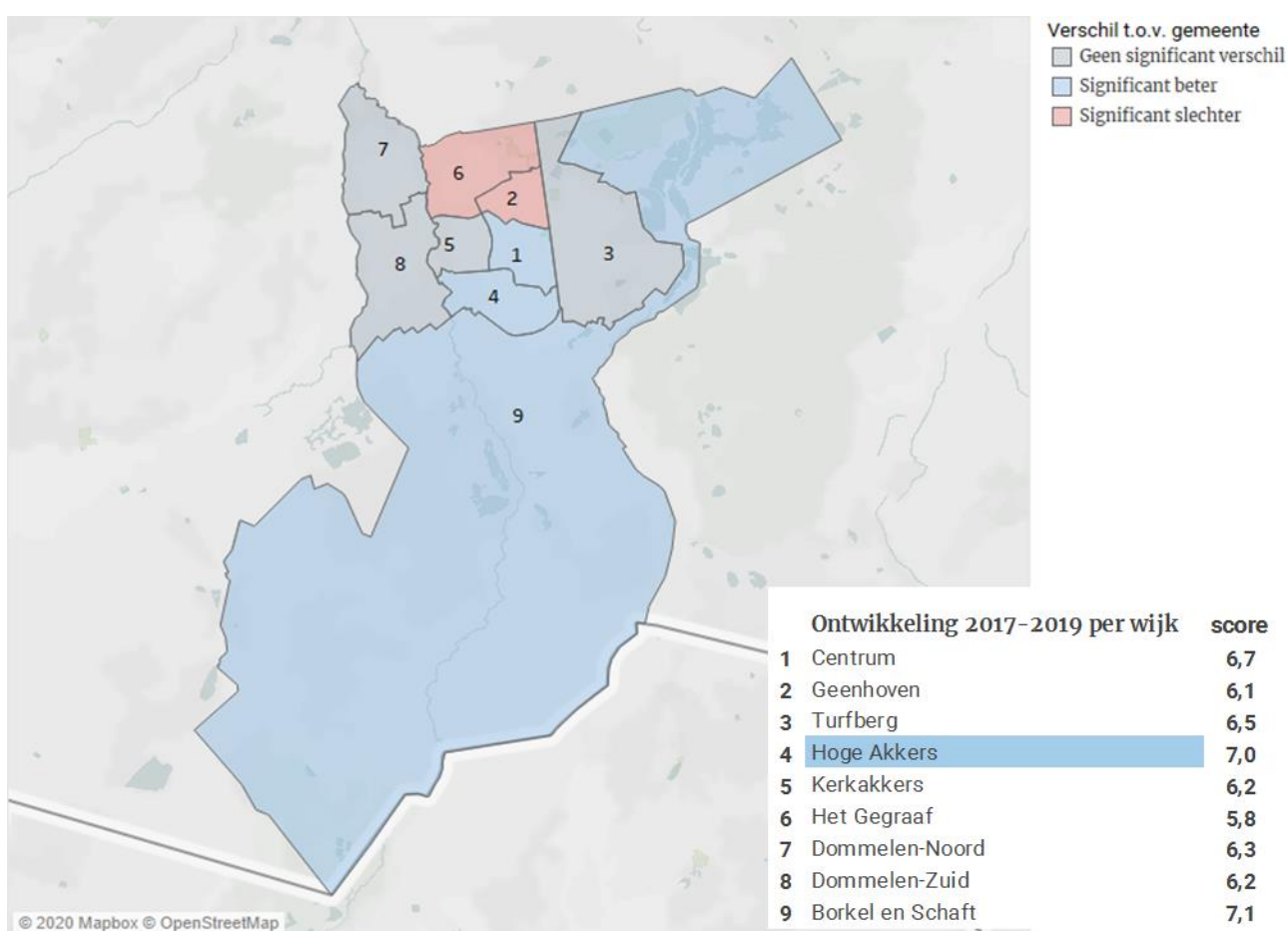
In Valkenswaard is men over het algemeen positief over de sociale cohesie in de woonbuurt. Zo geeft driekwart van de inwoners aan dat zij de huissleutel durft af te geven bij lange afwezigheid, dat buurtbewoners op een prettige manier met elkaar omgaan en dat zij tevreden is over de bevolkingssamenstelling. Het aandeel inwoners dat aangeeft in een gezellige buurt te wonen of veel contact te hebben met buurtbewoners is significant toegenomen ten opzichte van 2017. Ook zijn meer inwoners tevreden over de bevolkingssamenstelling. Sinds 2015 laat de sociale cohesie in Valkenswaard een licht positieve trend zien.

In Valkenswaard is de tevredenheid over de sociale cohesie in de buurt vergelijkbaar met die van het Basisteam, de Veiligheidsregio en het landelijk gemiddelde.

75%

van de inwoners van Valkenswaard durft zijn of haar huissleutel aan de burens te geven bij lange afwezigheid.

Figuur 2.6 – Schaalscores sociale cohesie per wijk

Op wijkniveau zijn inwoners van Centrum, Hoge Akkers en Borkel en Schaft significant positiever over de sociale cohesie in de buurt dan gemiddeld. In Geenhoven en Het Gegraaf is men juist negatiever. In Hoge Akkers is de sociale cohesie in het algemeen sterker geworden sinds 2017, zonder dat dit direct tot een specifieke indicator is te herleiden (tabel 2.2).

Het aandeel inwoners dat aangeeft dat buurtbewoners elkaar nauwelijks kennen is in Hoge Akkers en Borkel en Schaft lager dan gemiddeld. In Kerkakkers, Het Gegraaf en Dommelen-Zuid is dit percentage daarentegen significant hoger dan het gemeenteniveau. In Centrum, Hoge Akkers en Borkel en Schaft vinden bovengemiddeld veel inwoners dat mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan. In Geenhoven is dit aandeel bijna 10 procentpunt lager dan in de gemeente. Het aandeel inwoners dat aangeeft in een gezellige buurt te wonen is in Centrum en Borkel en Schaft significant hoger en in Het Gegraaf significant lager dan in de gemeente. Tot slot voelen bewoners van Hoge Akkers en Borkel en Schaft zich snel thuis bij mensen in de buurt.

Ten opzichte van 2017 is het aandeel inwoners dat aangeeft in een gezellige buurt te wonen toegenomen in Centrum en Borkel en Schaft. Voor deze wijk geldt bovendien dat meer mensen zich zijn gaan thuis voelen bij buurtgenoten.

Tabel 2.2 - Stellingen schaalscore sociale cohesie per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

	De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks	De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om	Ik woon in een gezellige buurt, veel saamhorigheid	Ik voel me thuis bij de mensen in de buurt
Centrum	20,4%	80,9%(+)	58,4%(+)	69,1%
Geenhoven	27,0%	65,3%(-)	40,0%	58,1%
Turfberg	23,1%	74,9%	43,4%	63,4%
Hoge Akkers	10,8%(+)	82,9%(+)	49,7%	79,4%(+)
Kerkakkers	30,6%(-)	70,0%	45,2%	66,0%
Het Gegraaf	33,3%(-)	69,2%	36,8%(-)	58,3%
Dommelen-Noord	26,0%	74,3%	48,6%	60,5%
Dommelen-Zuid	24,0%(-)	71,7%	41,1%	57,4%
Borkel en Schaft	12,3%(+)	83,6%(+)	68,1%(+)	77,8%(+)
Gemeente	23,4%	74,4%	46,7%	64,2%

Voor de overige stellingen met betrekking tot sociale cohesie (niet in schaalscore) geldt dat inwoners van Borkel en Schaft relatief veel contact hebben met buurtgenoten. In Hoge Akkers is men positiever over de bevolkingssamenstelling dan in de gemeente, in Het Gegraaf zijn inwoners hier duidelijk negatiever over. Verder geldt dat bewoners van Hoge Akkers relatief vaak hun huissleutel durven af te geven aan burens. In Geenhoven en Kerkakkers zijn bewoners hier juist voorzichtiger mee. Tot slot blijkt dat in Borkel en Schaft men buurtgenoten sneller durft aan te spreken op onwenselijk gedrag, maar dat in Kerkakkers en Het Gegraaf bewoners hier terughoudender in zijn.

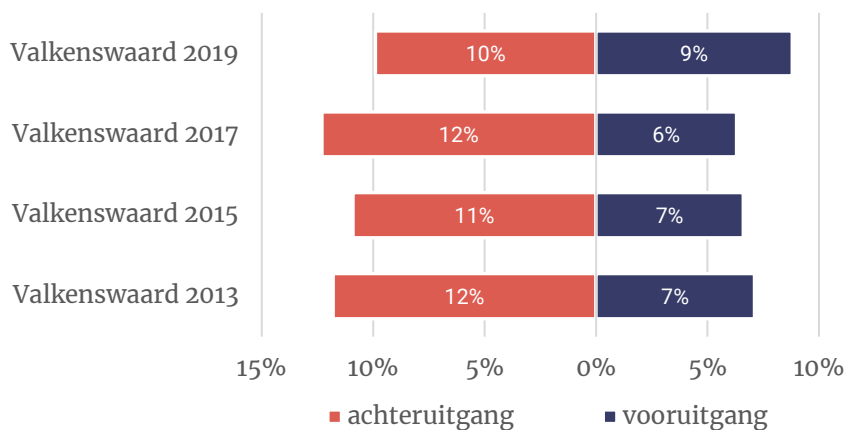

Tabel 2.3 – Overige stellingen sociale cohesie per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

	Ik heb veel contact met andere buurtbewoners	Ik ben tevreden over de bevolkings-samenstelling in de buurt	Huissleutel durven geven aan burens bij langere afwezigheid	In de buurt mensen durven aanspreken op onwenselijk gedrag
Centrum	42,3%	76,9%	74,9%	47,9%
Geenhoven	32,1%	67,1%	67,3%(-)	40,3%
Turfberg	37,9%	74,4%	72,1%	47,4%
Hoge Akkers	35,0%	85,4%(+)	81,9%(+)	47,4%
Kerkakkers	30,6%	72,8%	67,1%(-)	37,4%(-)
Het Gegraaf	37,0%	46,6%(-)	74,3%	35,1%(-)
Dommelen-Noord	32,3%	74,7%	78,1%	52,1%
Dommelen-Zuid	37,5%	77,4%	76,6%	46,0%
Borkel en Schaft	56,3%(+)	72,6%	76,7%	59,9%(+)
Gemeente	37,1%	72,9%	74,5%	45,9%

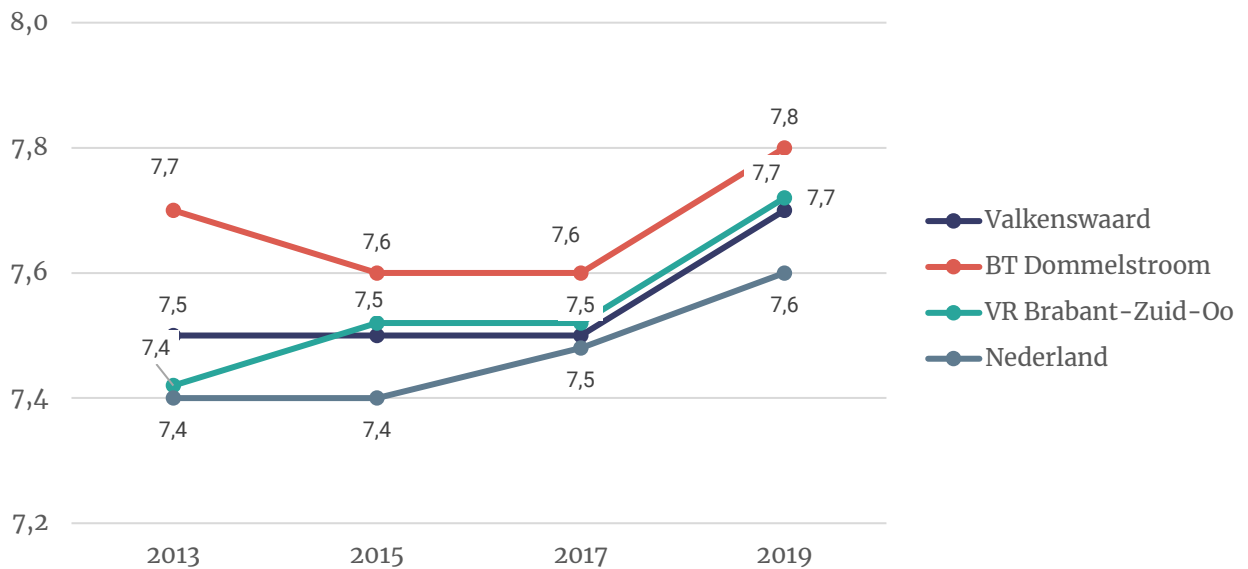
2.3 Oordeel over de woonbuurt

De inwoners van Valkenswaard is ook een aantal algemene vragen voorgelegd over de ontwikkeling van hun eigen woonbuurt. Vindt men dat de eigen buurt in het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan? Het oordeel over de ontwikkeling van de woonbuurt wordt uitgedrukt in het aandeel inwoners dat zegt dat de buurt vooruit is gegaan en het aandeel dat vindt dat de buurt achteruit is gegaan (Figuur 2.7). Ook is gevraagd naar een oordeel over hoe prettig men het vindt om in de buurt te wonen (Figuur 2.8).

Figuur 2.7 – Ontwikkeling woonbuurt (percentage)

Figuur 2.8 – Oordeel leefbaarheid woonbuurt (rapportcijfer)

Negen procent van de bewoners van Valkenswaard vindt dat zijn woonbuurt erop vooruit is gegaan in het afgelopen jaar. Dit is een significante toename ten opzichte van 2017. Het aandeel inwoners van aangeeft dat de woonbuurt erop achteruit is gegaan (10%) is stabiel. Men beoordeelt de leefbaarheid van de woonbuurt met het rapportcijfer 7,7. Dat is een significante verbetering ten opzichte van de 7,5 in 2017.

Over het algemeen beoordelen inwoners van Valkenswaard de leefbaarheid in de woonbuurt ongeveer even hoog als gemiddeld in het Basisteam, de Veiligheidsregio en Nederland.

In Geenhoven, Turfberg, Hoge Akkers en Borkel en Schaft is de perceptie van inwoners op de buurtontwikkeling verbeterd (niet in figuur). In Het Gegraaf is dit als enige wijk verslechterd; hier zijn minder inwoners die vooruitgang van de buurt hebben ervaren.

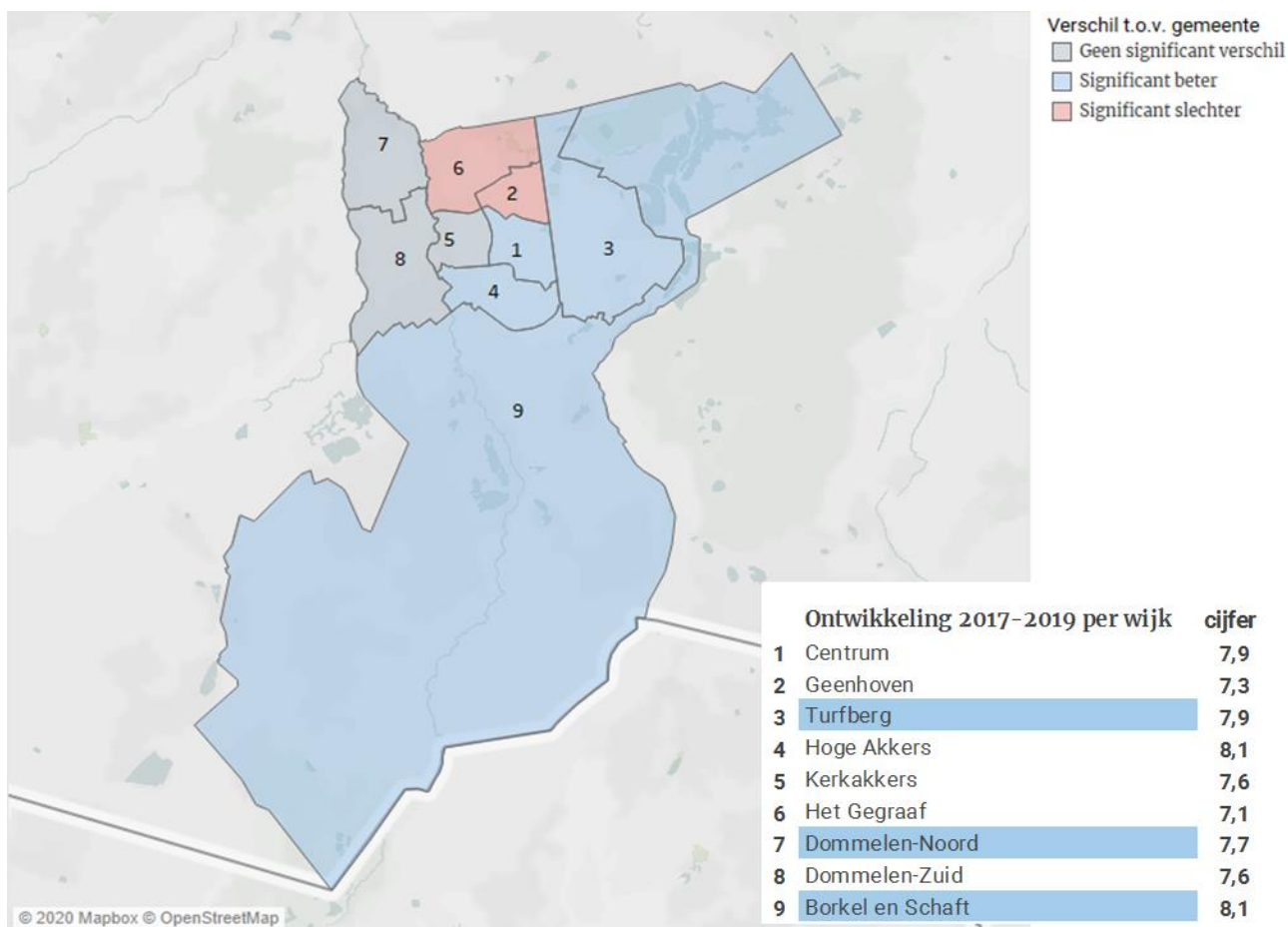

7,7

Inwoners van Valkenswaard geven de leefbaarheid van hun woonbuurt een 7,7. Dat is een significante verbetering ten opzichte van 2017.

In Hoge Akkers en Borkel en Schaft beoordelen bewoners de leefbaarheid in de buurt het best (8,1). Ook in Centrum en Turfberg zijn inwoners significant positiever dan gemiddeld in de gemeente. In Geenhoven en Het Gegraaf is de beoordeling significant lager.

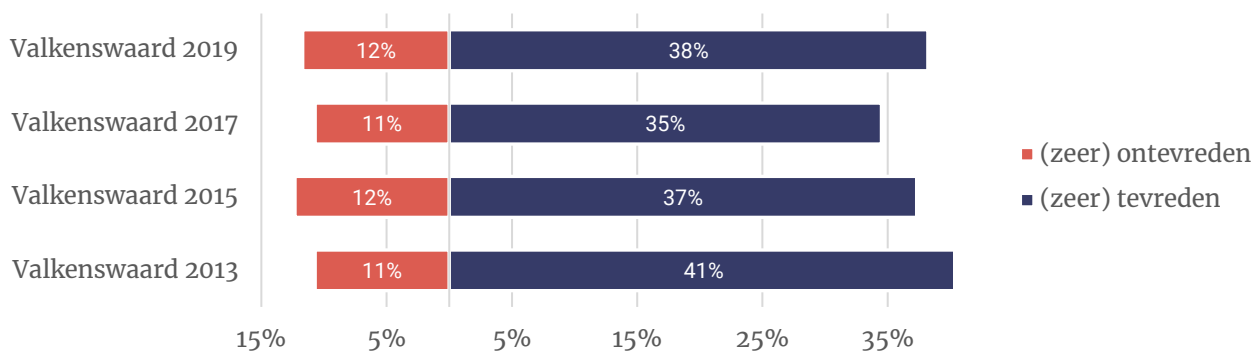
Ten opzichte van 2017 is er wat betreft de rapportcijfers een verbetering te zien in Turfberg, Dommelen-Noord en Borkel en Schaft.

Figuur 2.9 - Oordeel leefbaarheid woonbuurt per wijk (rapportcijfer)

2.4 Functioneren gemeente

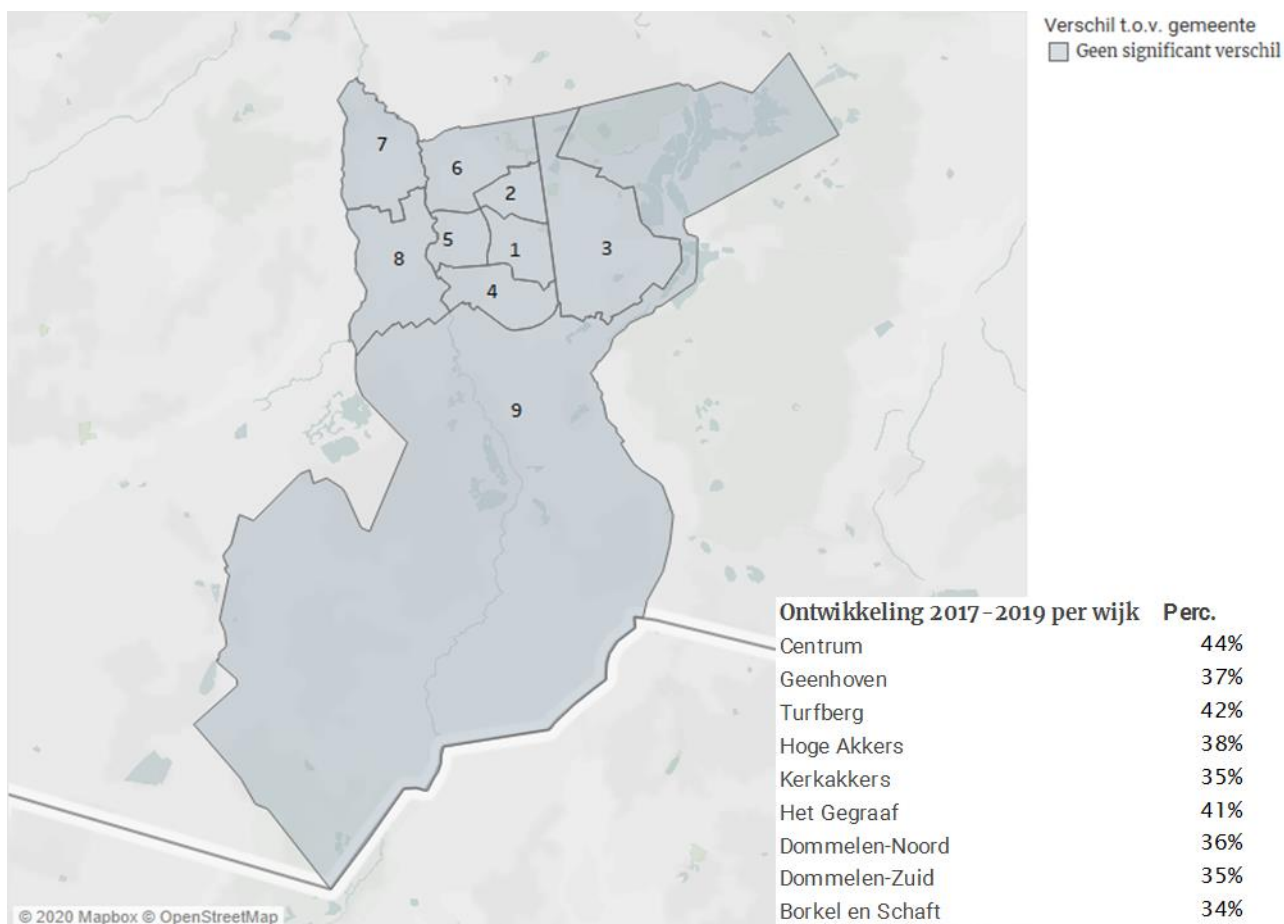
De inwoners is gevraagd om een oordeel te geven over het totale functioneren van de gemeente Valkenswaard op het gebied van leefbaarheid en veiligheid (Figuur 2.10).

Figuur 2.10 – Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid

Vier op de tien inwoners zijn (zeer) tevreden over het functioneren van de gemeente op de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. Dit is een significante toename ten opzichte van 2017, toen 35 procent hier nog tevreden over was. Twaalf procent is ontevreden over het functioneren van de gemeente, een vergelijkbaar aandeel met 2017.

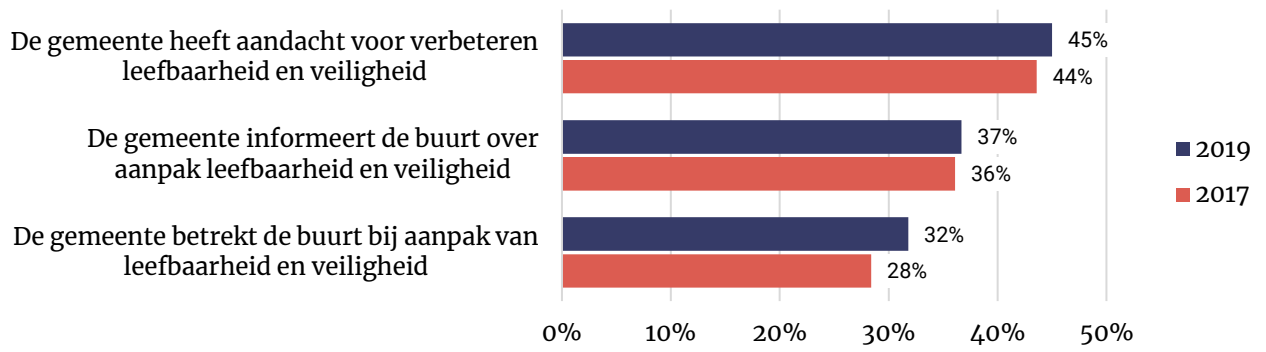
Figuur 2.11 – Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid per wijk

Op wijkniveau zijn er zowel tussen 2019 en 2017 als in 2019 ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde geen significante verschillen te zien.

Door middel van drie specifieke stellingen is bepaald hoe inwoners denken over bepaalde aspecten in de aanpak van leefbaarheid en veiligheid door de gemeente (figuur 2.12). De stellingen zijn alleen voorgelegd aan inwoners die een oordeel konden geven over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid.

Bijna de helft van de inwoners die een oordeel konden geven over het functioneren van de gemeente vindt dat er voldoende aandacht is voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid. Een derde geeft aan dat de gemeente de buurt voldoende informeert over de aanpak op deze thema's en dat de buurt voldoende wordt betrokken. Ten opzichte van 2017 zijn er weliswaar geen verschillen, maar is bij elk van de drie stellingen sprake van vooruitgang.

In Turfberg en Hoge Akkers vinden meer inwoners dan gemiddeld dat ze worden betrokken bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt (niet in figuur). In deze wijken vinden ook meer inwoners dan in 2017 dat de gemeente hen betreft. In Dommelen-Zuid is het percentage dat vindt dat de gemeente de buurt betreft significant lager dan gemiddeld in Valkenswaard.

Figuur 2.12 - Oordeel functioneren gemeente (percentage (helemaal) eens)

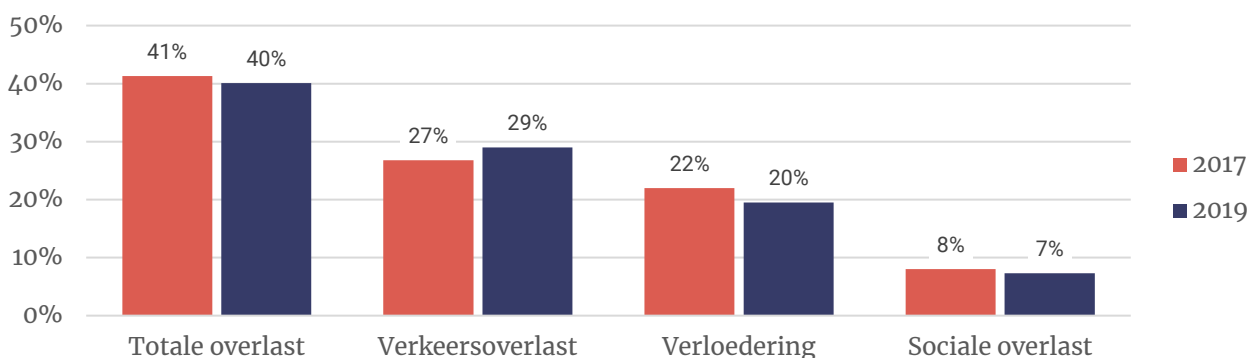

3 Overlast in de buurt

In dit hoofdstuk staat de door de inwoners van Valkenswaard ervaren overlast in hun buurt centraal. Eerst volgt een totaalbeeld van de verschillende vormen van overlast (paragraaf 3.1), daarna worden de uitkomsten per type overlast nader toegelicht: fysieke verloedering (par. 3.2), sociale overlast (par. 3.3) en verkeersoverlast (par. 3.4). Hinder van horecagelegenheden en overige vormen van overlast (par. 3.5) zijn niet geclusterd. Inwoners hebben kunnen aangeven welk buurtprobleem met prioriteit moet worden aangepakt (par. 3.6).

3.1 Totale overlast

De diverse vormen van overlast zijn geclusterd tot drie scores: fysieke verloedering, sociale overlast en verkeersoverlast (Figuur 3.1). Bij totale overlast wordt naast de drie clusters ook hinder van horecagelegenheden weergegeven. Elk van deze scores is berekend op basis van het percentage inwoners dat veel overlast ervaart van één of meerdere verschijningsvormen van overlast. Welke vormen van overlast horen bij welk type wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

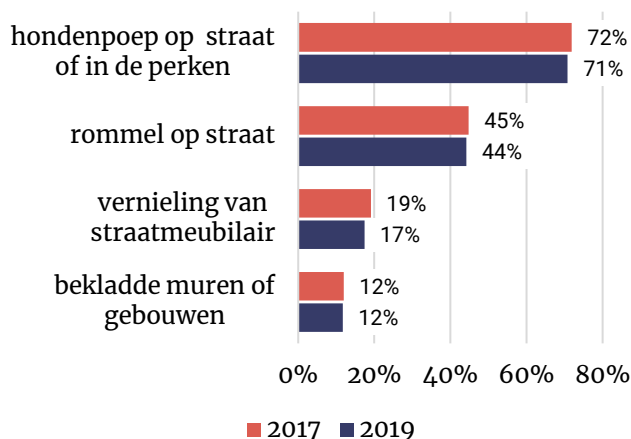

Figuur 3.1 - Totale overlast per cluster (percentage ervaart zelf veel overlast)

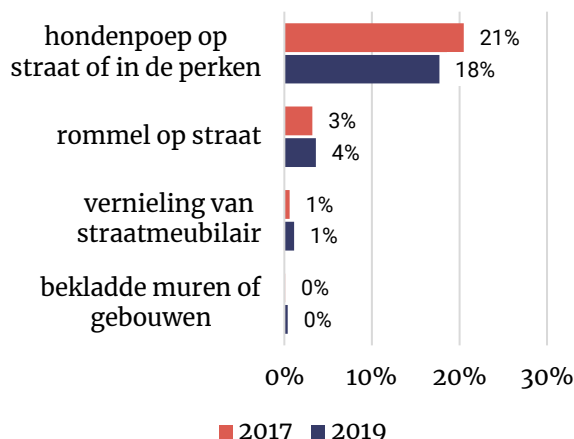
Vier op de tien inwoners ervaren enige vorm van overlast. De totale mate van overlast is in 2019 vergelijkbaar met 2017. Specifiek geldt dat verkeer voor de meeste overlast zorgt, gevolgd door fysieke verloedering van de buurt. Van sociale overlast is het minst sprake (7%).

3.2 Fysieke verloedering

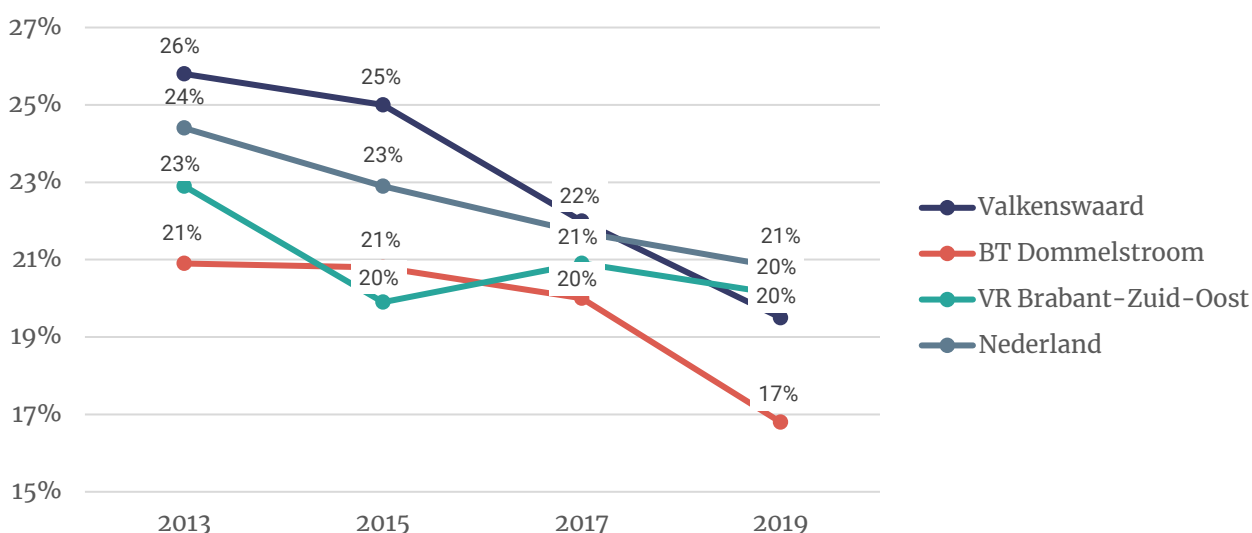
Een van de problemen waar een woonbuurt mee te maken kan hebben, is fysieke verloedering in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarover vier mogelijke buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners. Figuur 3.2 geeft weer hoe vaak deze buurtproblemen voorkomen volgens inwoners. Figuur 3.3 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van de vier vormen van fysieke verloedering over verschillende meetjaren.

Figuur 3.2 - Fysieke verloedering (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.3 - Fysieke verloedering (percentage ervaart zelf veel overlast)

Figuur 3.4 – Totale fysieke verloedering per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

Van de verschillende vormen van fysieke verloedering komt hondenpoep het meest voor in de buurt. Zeven op de tien inwoners geven aan dat dit wel eens voorkomt. Twee op de tien inwoners ervaren hier ook daadwerkelijk overlast van. Ook rommel op straat wordt door een groot aandeel inwoners wel eens gezien (44%); slechts 4 procent ervaart hier daadwerkelijk overlast van. Van vernietiging van straatmeubilair of bekladde gebouwen hebben inwoners nauwelijks last.

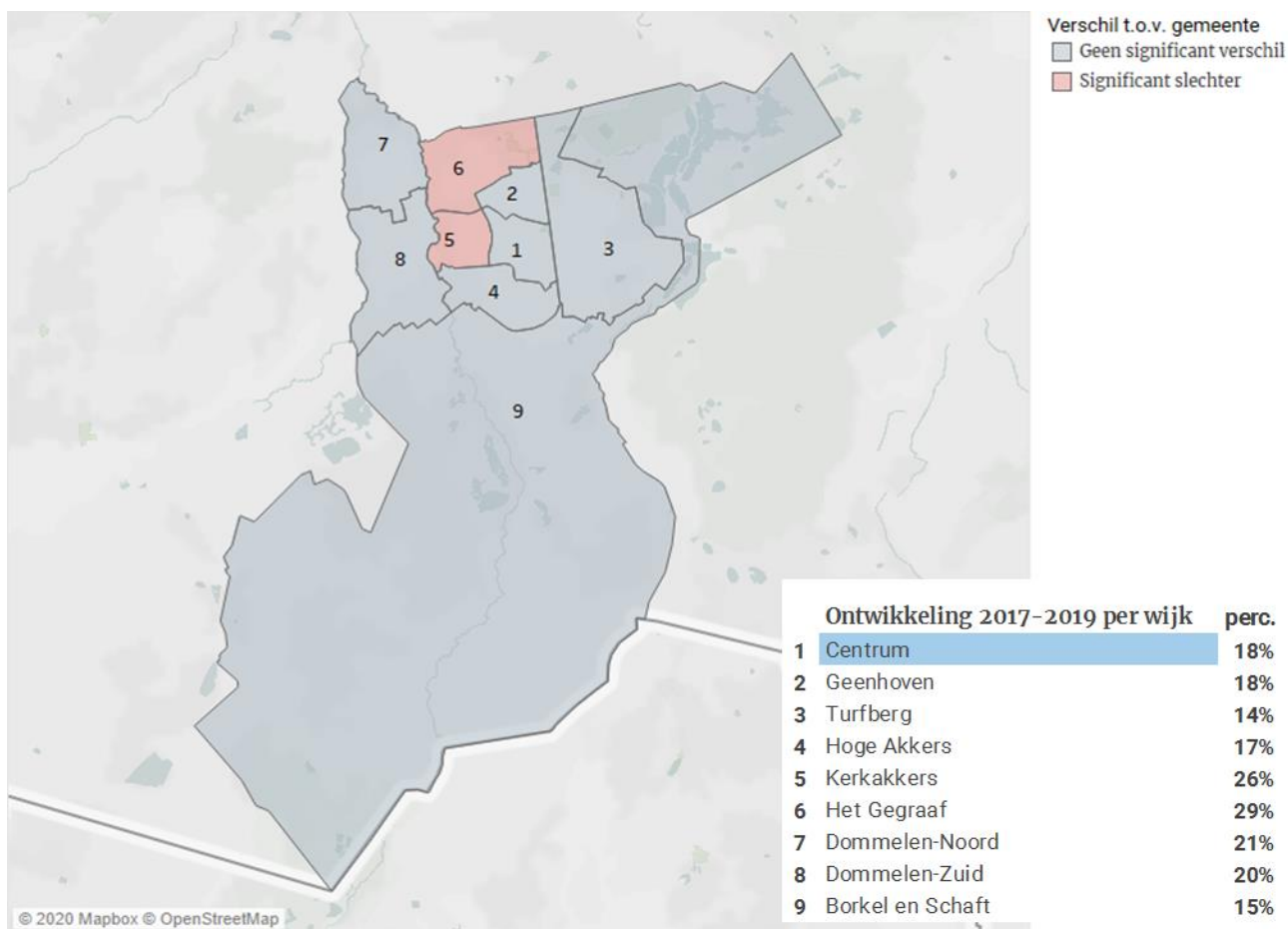
Net als landelijk is er in Valkenswaard een dalende trend in de overlast van fysieke verloedering. Sinds 2013 is de overlast van fysieke verloedering in Valkenswaard afgenomen van 26 naar 20 procent.

20%

van de inwoners ervaart veel overlast van fysieke verloedering in de woonbuurt. Dat aandeel is vergelijkbaar met de referentiegebieden

Figuur 3.5 – Totale fysieke verloedering per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

Het aandeel inwoners van veel overlast ervaart van fysieke verloedering in de buurt is in Kerkakkers en Het Gegraaf significant hoger dan gemiddeld in de gemeente. Voor Centrum geldt dat de fysieke verloedering ten opzichte van 2017 is afgenomen.

Gekeken naar de verschillende vormen van fysieke verloedering op wijkniveau valt op dat bewoners van Kerkakkers en Het Gegraaf significant meer last hebben van hondenpoep op straat dan de gemiddelde bewoner van Valkenswaard. In Borkel en Schaft wordt minder overlast ervaren van hondenpoep. Verder geldt dat bewoners van Geenhoven meer overlast ervaren van rommel op straat en inwoners van Kerkakkers bovengemiddeld overlast ervaren van vernieling van straatmeubilair. Dit percentage is bovendien toegenomen ten opzichte van 2017. In Turfberg is de ervaren overlast van hondenpoep afgenomen.

Tabel 3.1 – Vormen van fysieke verloedering per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Bekladde muren	Hondenpoep	Rommel op straat	Vernieling van straatmeubilair
Centrum	0,7%	18,0%	4,5%	1,2%
Geenhoven	0,0%	14,5%	6,8%(-)	1,0%
Turfberg	0,0%	13,1%	2,7%	2,0%
Hoge Akkers	0,0%	12,4%	5,0%	0,0%
Kerkakkers	0,7%	23,8%(-)	1,0%	3,3%(-)
Het Gegraaf	0,0%	26,8% (-)	4,6%	2,3%
Dommelen-				
Noord	1,0%	21,2%	2,9%	0,7%
Dommelen-Zuid	1,0%	19,3%	1,1%	0,0%
Borkel en Schaft	0,0%	8,3% (+)	6,2%	0,0%
Gemeente	0,4%	17,7%	3,6%	1,1%

Uitleg tabel

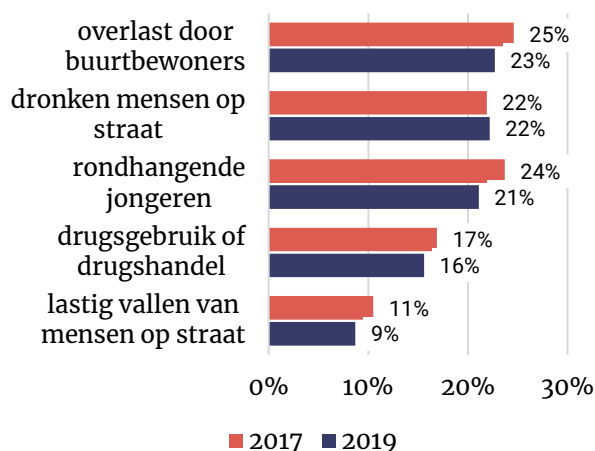
De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoe bewoners uit de verschillende wijken oordelen over de fysieke verloedering in de wijk ten opzichte van de voorgaande editie (2017). Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

- Rood: negatiever dan in 2017;
- Blauw: positiever dan in 2017.

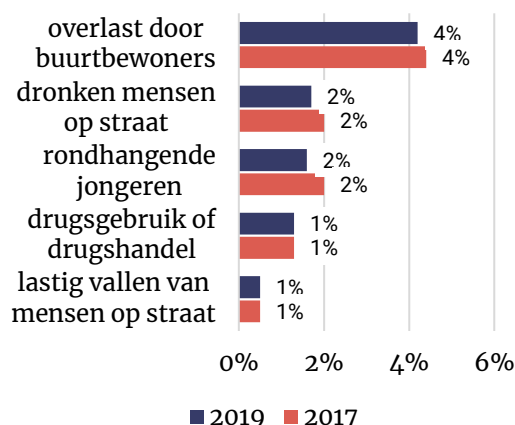
Daarnaast wordt met plus (+) - of minteken (-) weergegeven of de uitkomst in 2019 ook significant verschilt van het gemeentelijk gemiddelde.

3.3 Sociale overlast

In de Veiligheidsmonitor is gevraagd naar vijf vormen van sociale overlast die in de buurt die voor zouden kunnen komen. Figuur 3.6 geeft weer hoe vaak deze vormen van sociale overlast voorkomen en hoeveel inwoners hier veel overlast van ervaren. Figuur 3.7 toont het percentage inwoners dat overlast ervaart van vormen van sociale overlast over verschillende meetjaren.

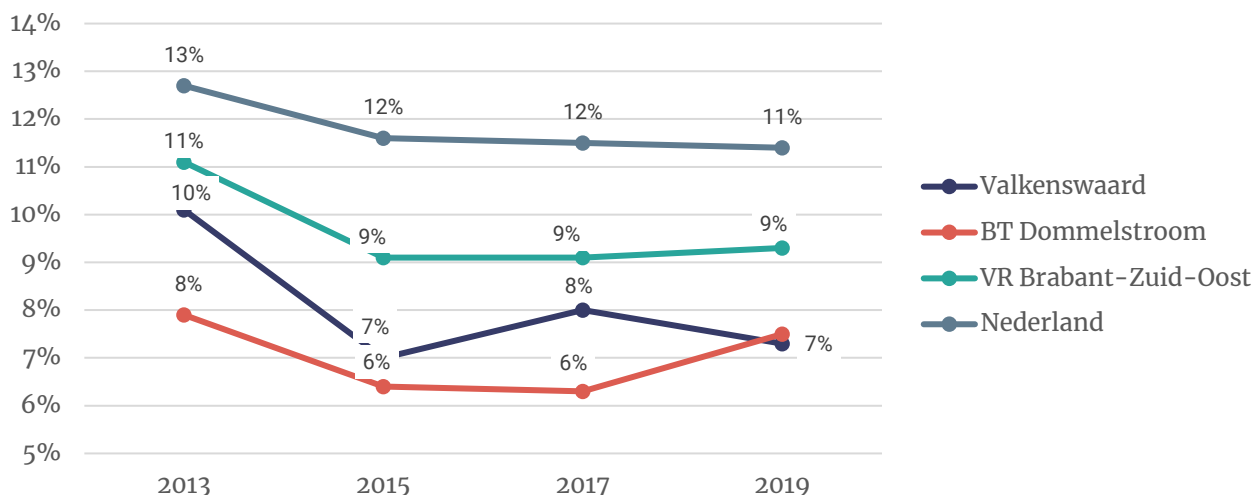

Figuur 3.6 - Sociale overlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.7 - Sociale overlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

Figuur 3.8 - Totale sociale overlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

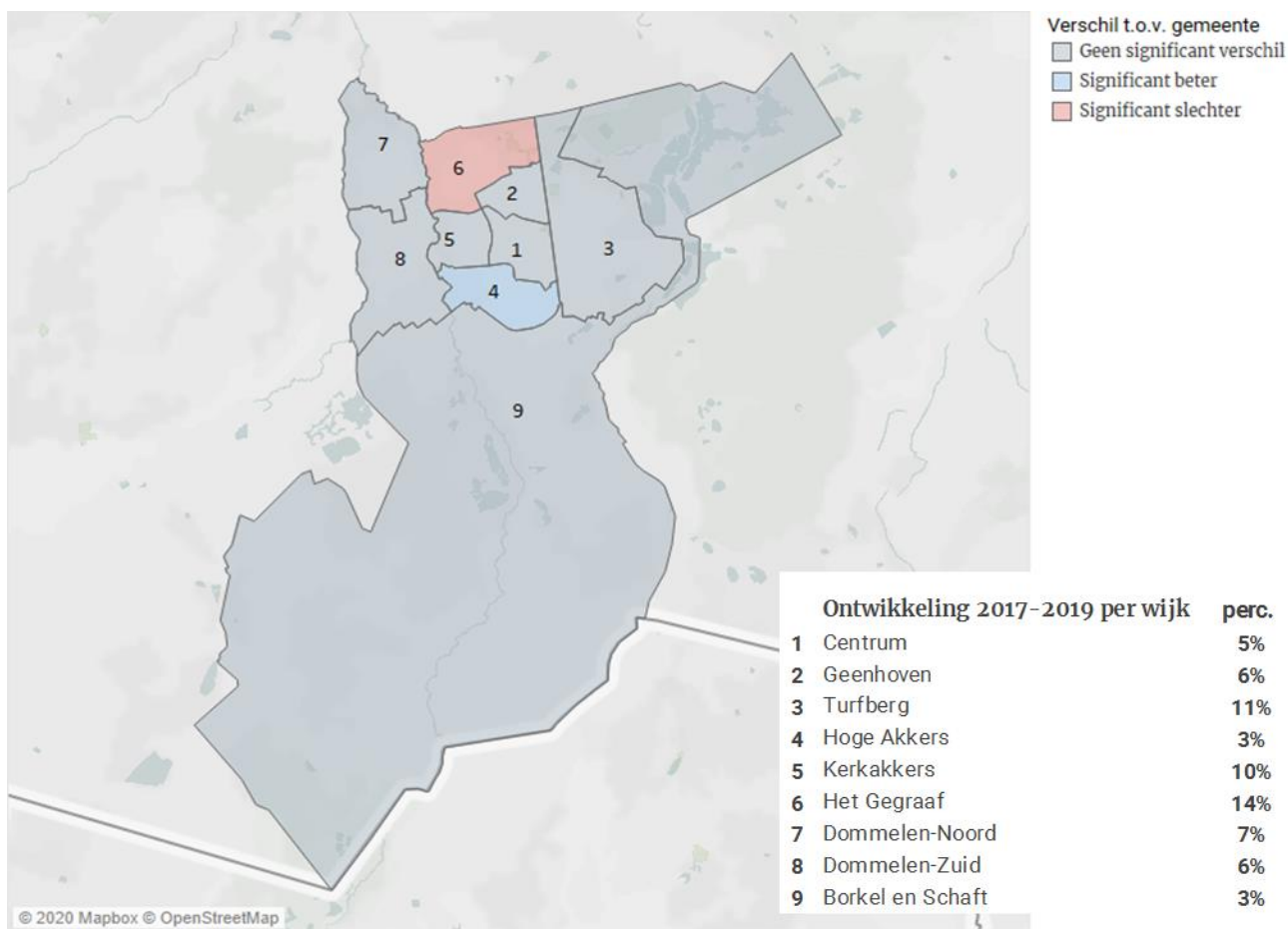
Ongeveer een vijfde tot een kwart van de inwoners van Valkenswaard geeft aan dat er sprake is van overlast door buurtbewoners, dronken mensen op straat of rondhangende jongeren. Overlast door buurtbewoners is de vorm van sociale overlast die voor de meeste problemen zorgt: 4 procent van de inwoners geeft aan hier hinder van te ondervinden.

In totaal ervaart 7 procent van de bevolking van Valkenswaard enige vorm van sociale overlast. Ten opzichte van de referentiegebieden is dit aandeel lager dan het landelijke gemiddelde en vergelijkbaar met het Basisteam. Valkenswaard volgt de landelijke trend waarin sinds 2013 sprake is van een lichte afname van sociale overlast.

7%

van de inwoners van Valkenswaard ervaart sociale overlast. Dat is lager dan in 2013, en lager dan het landelijk gemiddelde.

Figuur 3.9 – Totale sociale overlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

Ten opzichte van het gemeentelijke gemiddelde ervaren inwoners van Hoge Akkers significant minder sociale overlast. In Het Gegraaf is de ervaren sociale overlast bovengemiddeld. Ten opzichte van 2017 zijn er geen significante verschillen.

De hoge mate van ervaren sociale overlast in Het Gegraaf komt doordat bewoners veel last hebben van buurtbewoners, drugsgebruik of – handel in de buurt en relatief vaak worden lastiggevallen op straat. In Centrum is het percentage inwoners dat wordt lastiggevallen op straat daarentegen significant lager dan gemiddeld in de gemeente. Ten opzichte van 2017 is het aandeel inwoners dat overlast ervaart van rondhangende jongeren toegenomen in Turfberg en afgenomen in Geenhoven.

Tabel 3.2 - Vormen van sociale overlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

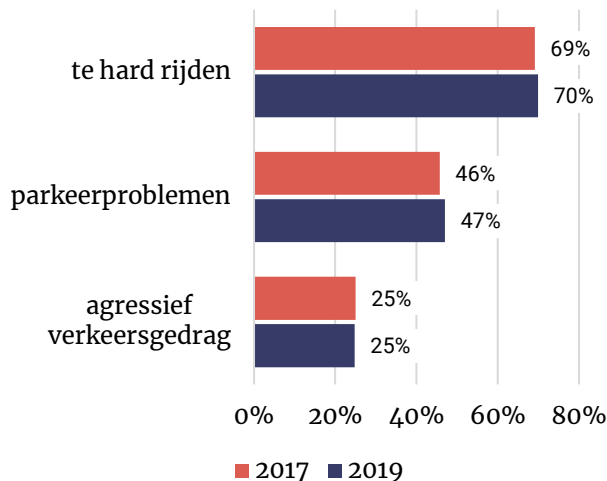
	Rondhangende jongeren	Overlast door buurtbewoners	Drugsgebruik of drugshandel	Dronken mensen op straat	Lastigvallen van mensen op straat
Centrum	2,0%	0,4%	0,0%	2,3%	0,9%(+)
Geenhoven	0,7%	1,2%	0,0%	0,6%	4,0%
Turfberg	3,3%	1,3%	0,6%	0,4%	6,2%
Hoge Akkers	1,6%	1,6%	1,2%	1,6%	0,8%(+)
Kerkakkers	2,6%	1,7%	0,0%	2,6%	4,7%
Het Gegraaf	2,0%	3,9%(-)	2,1%(-)	1,8%	9,0%(-)
Dommelen-Noord	1,7%	1,7%	0,7%	2,8%	3,9%

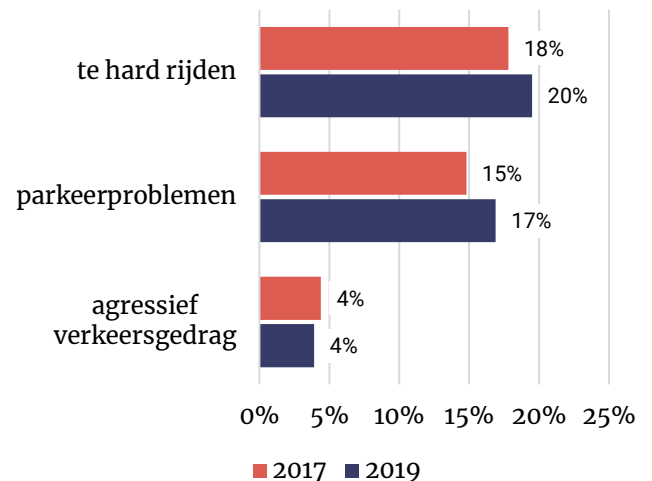
	Rondhangende jongeren	Overlast door buurtbewoners	Drugsgebruik of drugshandel	Dronken mensen op straat	Lastigvallen van mensen op straat
Dommelen-Zuid	0,5%	0,0%	0,0%	1,6%	5,4%
Borkel en Schaft	0,6%	0,6%	0,9%	0,6%	2,0%
Gemeente	1,7%	1,3%	0,5%	1,6%	4,2%

3.4 Verkeersoverlast

Een ander probleem van een woonbuurt betreft de mate van verkeersoverlast in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarvoor drie buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners.

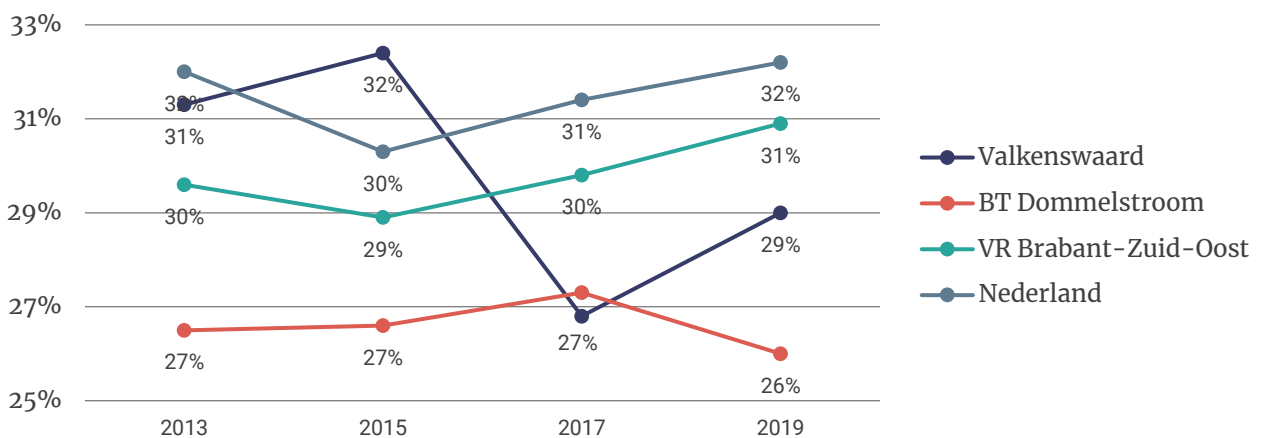

Figuur 3.10 – Verkeersoverlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.11 – Verkeersoverlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

Zeven op de tien inwoners geven aan dat er in hun buurt sprake is van te hard rijdend verkeer. Twee op de tien inwoners hebben hier ook daadwerkelijk last van. Door iets minder dan de helft van de inwoners (47%) wordt aangegeven dat er sprake is van parkeerproblematiek in de buurt, 17 procent ervaart hier overlast van. Een kwart van de inwoners ziet agressief verkeersgedrag. Hier heeft 4 procent last van.

Figuur 3.12 - Totale verkeersoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

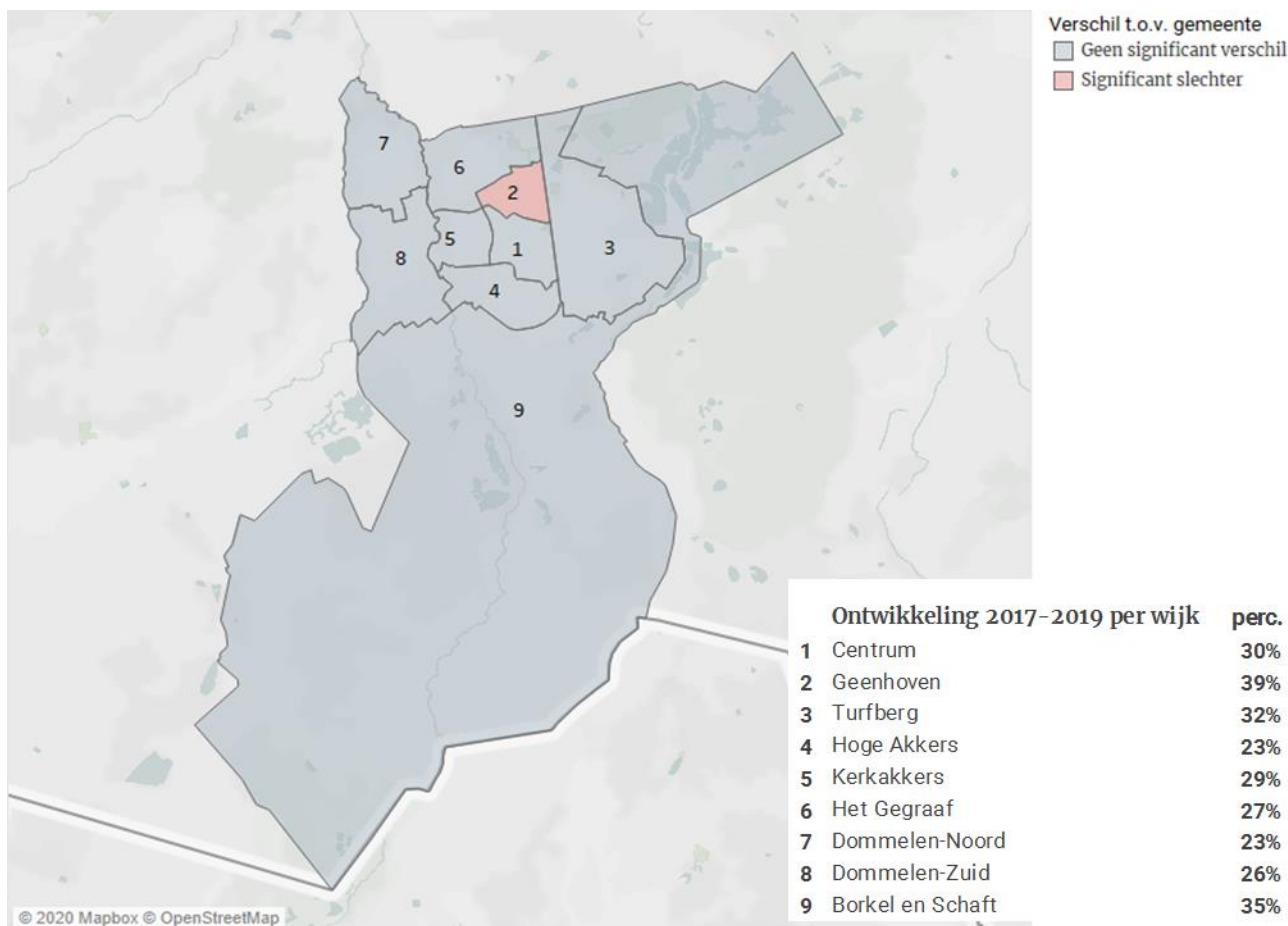

In totaal ervaart 29 procent van de bewoners van Valkenswaard enige vorm van verkeersoverlast. Dit aandeel is hoger dan in het Basisteam, maar lager dan het landelijke gemiddelde. Na de sterke afname van de ervaren verkeersoverlast tussen 2015 en 2017, lijkt de verkeersoverlast in Valkenswaard de laatste twee jaar toegenomen. Dit verschil is niet significant, maar past in een landelijke trend. Landelijk is sinds 2015 sprake van een toename van verkeersoverlast.

29%

van de inwoners van Valkenswaard ervaart verkeersoverlast. Dat is hoger dan in het Basisteam, maar lager dan landelijk.

Figuur 3.13 – Totale verkeersoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

Uit figuur 3.13 blijkt dat er op wijkniveau weinig significante verschillen zijn in de ervaren verkeersoverlast. Enkel voor Geenhoven geldt dat bewoners significant meer overlast ervaren van verkeer dan gemiddeld in de gemeente. Ten opzichte van 2017 zijn er geen verschillen.

De hoge mate van ervaren verkeersoverlast in Geenhoven komt doordat men in deze wijk veel last heeft van agressief verkeersgedrag (tabel 3.3). In Borkel en Schaft hebben inwoners hier significant minder last van dan gemiddeld. Bewoners van deze wijk hebben daarentegen juist relatief veel last van te hard rijdend verkeer.

Ten opzichte van 2017 is de ervaren overlast van te hard rijdend verkeer toegenomen in Hoge Akkers en Dommelen-Zuid.

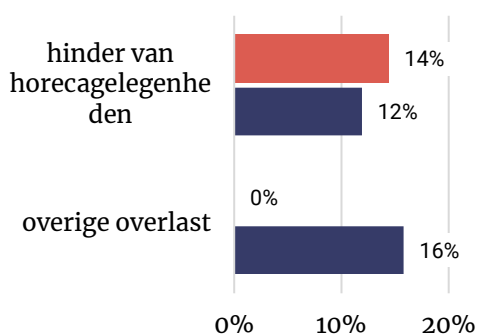

Tabel 3.3 – Vormen van verkeersoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

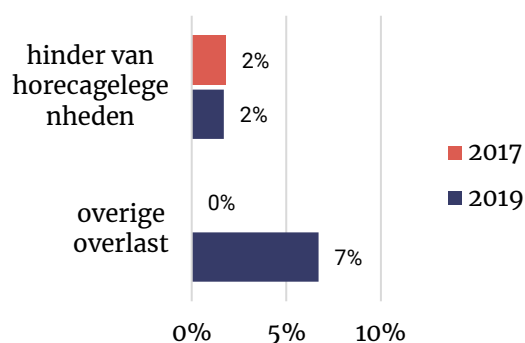
	Te hard rijden	Parkeerproblemen	Agressief verkeersgedrag
Centrum	21,4%	4,8%	18,1%
Geenhoven	24,0%	4,4%	23,9%(-)
Turfberg	18,4%	2,0%	22,3%
Hoge Akkers	15,6%	2,6%	13,6%
Kerkakkers	20,4%	3,4%	18,8%
Het Gegraaf	19,3%	5,3%	12,4%
Dommelen-Noord	14,0%	5,1%	16,4%
Dommelen-Zuid	19,5%	3,4%	13,0%
Borkel en Schaft	29,2%(-)	6,0%	7,2%(+)
Gemeente	19,5%	3,9%	16,9%

3.5 Hinder van horecagelegenheden en overige overlast

De laatste vormen van overlast in de buurt die zijn voorgelegd, betreft: hinder van horecagelegenheden zoals cafés, restaurants of snackbars en overige overlast (figuur 3.13).

Figuur 3.14 – Overige vormen van overlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.15 – Overige vormen van overlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

Twaalf procent van de bewoners geeft aan dat er in zijn buurt wel eens sprake is van hinder van horecagelegenheden, 2 procent heeft hier ook daadwerkelijk overlast van. Op wijkniveau is er enkel voor Centrum een significant verschil te zien ten opzichte van het gemeenteniveau (tabel 3.4). In deze wijk hebben inwoners meer last van horecagelegenheden dan gemiddeld in de gemeente.

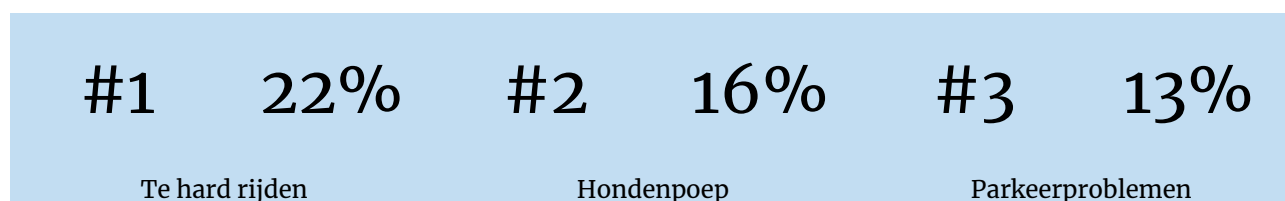
Nieuw in de Veiligheidsmonitor is de vraag naar overige vormen van overlast. Van overige vormen van overlast is volgens 16 procent sprake, 7 procent ervaart hier hinder van. Het gaat bijvoorbeeld om geluidsoverlast (o.a. burens, bedrijven, feesten en vrachtverkeer), rookoverlast (o.a. houtkachels), drank- en drugs gerelateerd overlast, overlast van huisdieren (o.a. blaffende honden), arbeidsmigranten en verwaarloosde tuinen. Een overzicht van de genoemde overige overlast is opgenomen in de bijlage tabellenboek.

Tabel 3.4 - Vormen van sociale overlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Hinder van horecagelegenheden	Overige overlast
Centrum	5,1%(-)	8,3%
Geenhoven	2,3%	6,6%
Turfberg	2,0%	4,4%
Hoge Akkers	1,6%	4,4%
Kerkakkers	0,9%	4,3%
Het Gegraaf	0,5%	8,9%
Dommelen-Noord	0,7%	6,8%
Dommelen-Zuid	0,5%	8,6%
Borkel en Schaft	0,0%	6,8%
Gemeente	1,7%	6,7%

3.6 Aanpak van buurtproblemen

Er is in de Veiligheidsmonitor ook aandacht voor de aanpak van buurtproblemen. De inwoners van Valkenswaard is gevraagd welk buurtprobleem zij als eerste aangepakt zouden willen zien. Hieruit komt een top 3 van buurtproblemen.

Door 22 procent van de inwoners wordt te hard rijdend verkeer genoemd als het buurtprobleem dat als eerst aangepakt moet worden. Volgens 16 procent heeft hondenpoep prioriteit, 13 procent geeft aan dat parkeerproblematiek als eerst opgelost dient te worden. Negen procent van de inwoners geeft aan dat er geen enkel buurtprobleem opgelost hoeft te worden. Dat is significant meer dan in 2017 (5%). Ten opzichte van 2017 is het aandeel bewoners dat hondenpoep het belangrijkste buurtprobleem vindt, afgenomen van 22 naar 16 procent.

Ook inwoners van Centrum, Geenhoven, Kerkakkers, Het Gegraaf, Dommelen-Zuid en Borkel en Schaft vinden dat te hard rijdend verkeer prioriteit heeft (tabel 3.5). In Turfberg geven inwoners aan dat parkeerproblemen als eerst aangepakt moeten worden, terwijl in Hoge Akkers en Dommelen-Noord bewoners hondenpoep op straat het belangrijkste probleem vinden.

Tabel 3.5 - Belangrijkste buurtproblemen per wijk.

	EERSTE	TWEEDE	DERDE
Centrum	Te hard rijden 24%	Hondenpoep 15%	Parkeerproblemen 10%
Geenhoven	Te hard rijden 21%	Parkeerproblemen 16%	Hondenpoep 14%
Turfberg	Parkeerproblemen 20%	Te hard rijden 18%	Overig 12%
Hoge Akkers	Hondenpoep 23%	Te hard rijden 19%	Parkeerproblemen 15%
Kerkakkers	Te hard rijden 22%	Hondenpoep 19%	Parkeerproblemen 11%
Het Gegraaf	Te hard rijden 21%	Hondenpoep 18%	Overig 8%
Dommelen-Noord	Hondenpoep 19%	Te hard rijden 14%	Parkeerproblemen 14%
Dommelen-Zuid	Te hard rijden 32%	Hondenpoep 16%	Parkeerproblemen 11%
Borkel en Schaft	Te hard rijden 41%	Rommel op straat 14%	Overig 12%

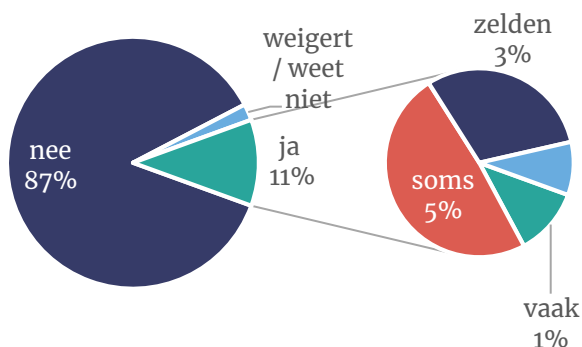
4 Veiligheidsbeleving

In dit hoofdstuk wordt de veiligheidsbeleving van inwoners van Valkenswaard beschreven. Paragraaf 4.1 zoomt in op de veiligheidsbeleving in de eigen woonbuurt, in paragraaf 4.2 komt de veiligheidsbeleving in de woonplaats aan de orde en paragraaf 4.3 behandelt de veiligheidsbeleving in het algemeen. Afgesloten wordt met de verwachte kans op slachtofferschap (par. 4.4) en respectloos gedrag (par. 4.5).

4.1 Veiligheidsbeleving in de buurt

Gevoelens van onveiligheid

In Figuur 4.1 worden de onveiligheidsgevoelens in de eigen woonbuurt weergegeven, alsmede de frequentie ervan. In Figuur 4.2 wordt de ontwikkeling in onveiligheidsgevoelens getoond.

Figuur 4.1 - Onveiligheidsgevoel in de buurt

Elf procent van de inwoners voelt zich wel eens onveilig in de eigen woonbuurt. De helft hiervan geeft aan dat dit soms zo is. Eén procent van de bewoners voelt zich vaak onveilig in zijn of haar eigen buurt.

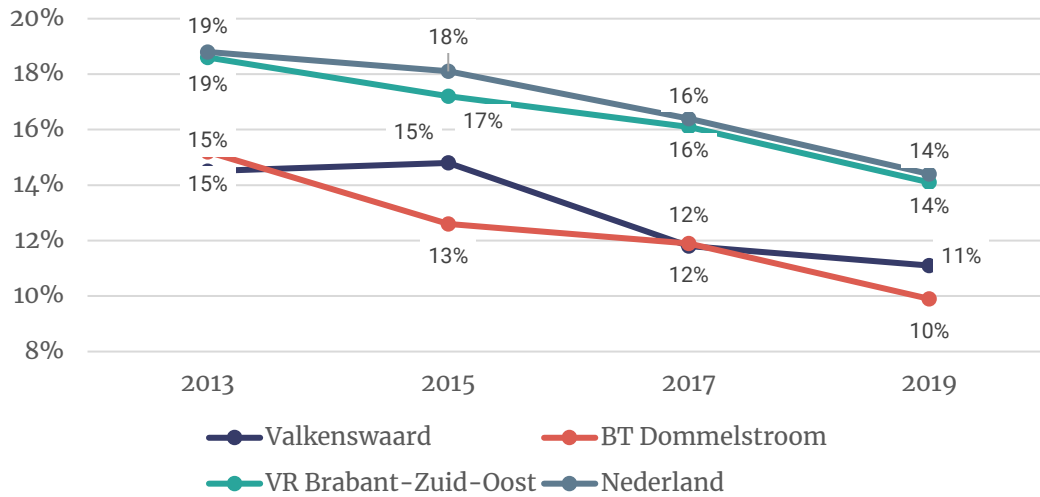
Vergeleken met de Veiligheidsregio en het landelijk gemiddelde voelen inwoners van Valkenswaard zich minder vaak onveilig in de eigen buurt. Sinds 2015 neemt in Valkenswaard het onveiligheidsgevoel in de buurt. Dit is in lijn met de regionale en landelijke trends.

11%

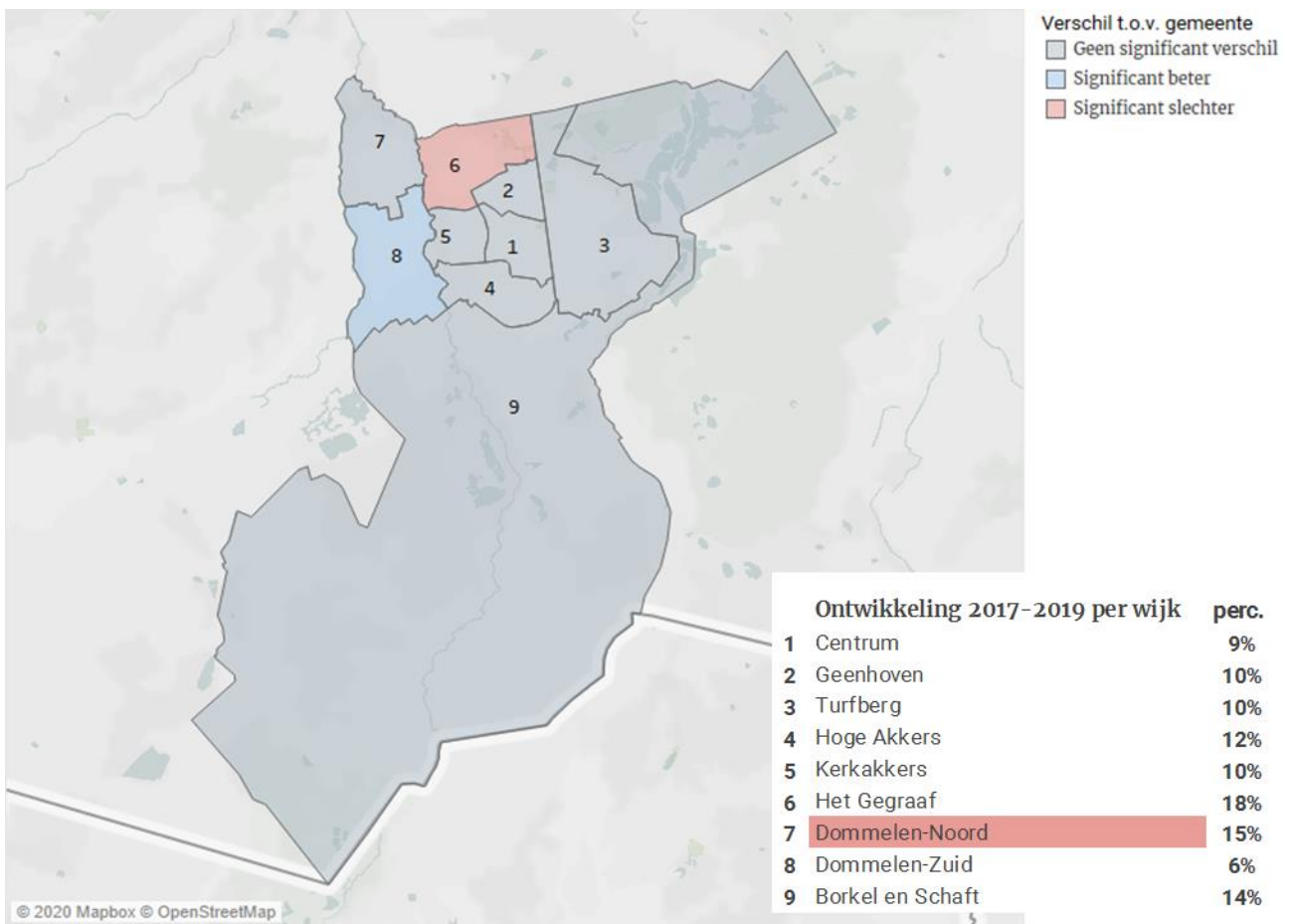
van de inwoners van Valkenswaard voelt zich wel eens onveilig in zijn of haar buurt. Dit aandeel is lager dan de Veiligheidsregio en het landelijk gemiddelde.

Figuur 4.2 - Onveiligheidsgevoel in de buurt (percentage 'wel eens' onveilig)

Uit Figuur 4.3 blijkt dat het onveiligheidsgevoel in de buurt in Het Gegraaf significant hoger is dan op gemeenteniveau. In Dommelen-Zuid is dit juist lager dan gemiddeld. Ten opzichte van 2017 is het aandeel inwoners van Dommelen-Noord dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt toegenomen. In de meeste andere wijken (m.u.v. Het Gegraaf) is er sprake van een afname van onveiligheidsgevoel in de buurt. Deze verschillen zijn op wijkniveau niet significant, maar dragen wel bij aan de positieve ontwikkeling op gemeenteniveau.

Figuur 4.3 - Onveiligheidsgevoel in de buurt per wijk (percentage 'ja')

Toelichting onveiligheidsgevoel in de buurt

Deelnemers aan de online vragenlijst hadden de mogelijkheid om nader toe te lichten wat de reden was van hun onveiligheidsgevoelens in de buurt, indien aanwezig. In figuur 4.4 is op basis van deze antwoorden een woordenwolk gemaakt, hoe vaker gebruikt hoe prominenter het woord. In de bijlage tabellenboek staat een complete uitdraai met per wijk de nadere duiding van onveiligheidsgevoelens in de buurt van inwoners.

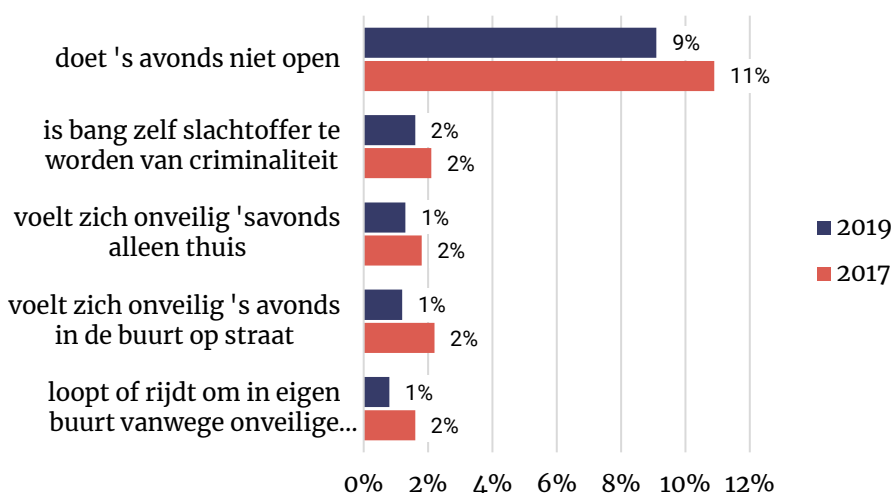

Figuur 4.4 – Wordenwolk onveiligheidsgevoelens in de buurt

Vermijdingsgedrag

Inwoners die zich in een bepaalde situatie onveilig of onprettig voelen kunnen vermijdingsgedrag vertonen, ze passen hun gedrag aan uit gevoelens van onveiligheid. Figuur 4.5 geeft weer hoeveel procent van de inwoners van Valkenswaard zegt dat een bepaalde vorm van vermijdingsgedrag bij hen persoonlijk vaak voor komt.

Negen procent van de inwoners doet 's avonds de deur niet open uit veiligheidsoverwegingen. Andere vormen van vermijdingsgedrag komen in beperkte mate voor in de gemeente, en worden jaar op jaar steeds minder vaak genoemd.

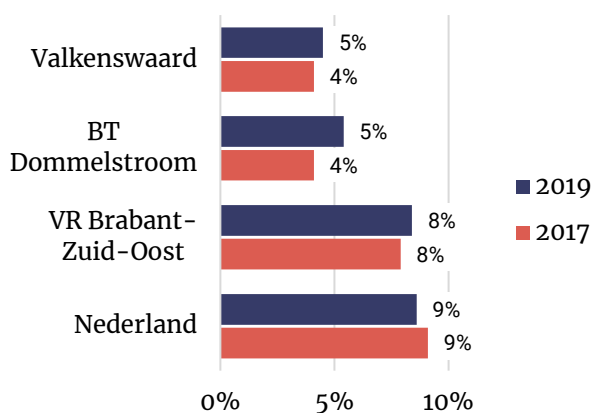

Figuur 4.5 - Vermijdingsgedrag (percentage 'komt vaak voor')

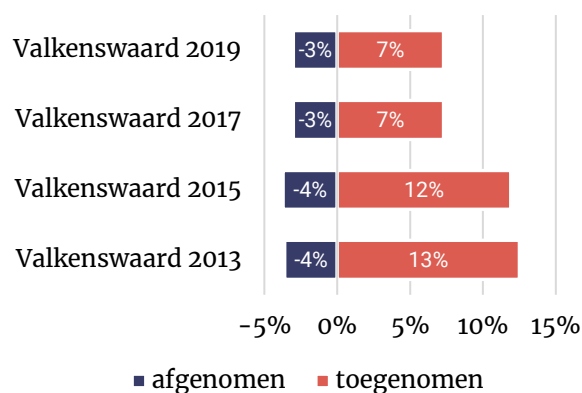

Criminaliteit in de buurt

Figuur 4.6 toont het percentage inwoners dat het idee heeft dat er veel criminaliteit plaatsvindt in de buurt. Figuur 4.7 laat zien in welke mate inwoners denken dat de criminaliteit in hun buurt de afgelopen twaalf maanden is toegenomen, afgenomen of gelijk is gebleven.

Figuur 4.6 – Criminaliteit in de buurt (percentage 'veel')

Figuur 4.7 - Ontwikkeling criminaliteit in de afgelopen 12 maanden

Vijf procent geeft aan dat er sprake is van veel criminaliteit in de buurt. Dit aandeel is vergelijkbaar met het Basisteam, maar lager dan de Veiligheidsregio en het landelijk gemiddelde. Volgens 7 procent is de criminaliteit in de buurt toegenomen, 3 procent geeft aan dat het is afgenomen. Het aandeel bewoners dat het idee heeft dat er meer sprake is van criminaliteit is vergelijkbaar met 2017, maar lager dan in 2015 en 2013.

5%

van de inwoners van Valkenswaard heeft het idee dat er sprake is van veel criminaliteit. Dit aandeel is lager dan in de Veiligheidsregio en Nederland.

Tabel 4.1 - Criminaliteit in de buurt en ontwikkeling per wijk

	Criminaliteit in de buurt (percentage 'veel')	Ontwikkeling criminaliteit (percentage afgenomen)	Ontwikkeling criminaliteit (percentage toegenomen)
Centrum	0,6%(+)	1,9%	6,1%
Geenhoven	3,3%	5,4%	3,0%(+)
Turfberg	3,2%	3,8%	5,2%
Hoge Akkers	1,3%	2,4%	7,5%
Kerkakkers	0,7%(+)	3,1%	7,0%
Het Gegraaf	24,7%(-)	1,7%	14,5%(-)
Dommelen-Noord	4,6%	1,4%	5,6%
Dommelen-Zuid	1,3%(+)	3,9%	9,1%
Borkel en Schaft	6,7%	2,4%	11,3%
Gemeente	4,5%	3,0%	7,3%

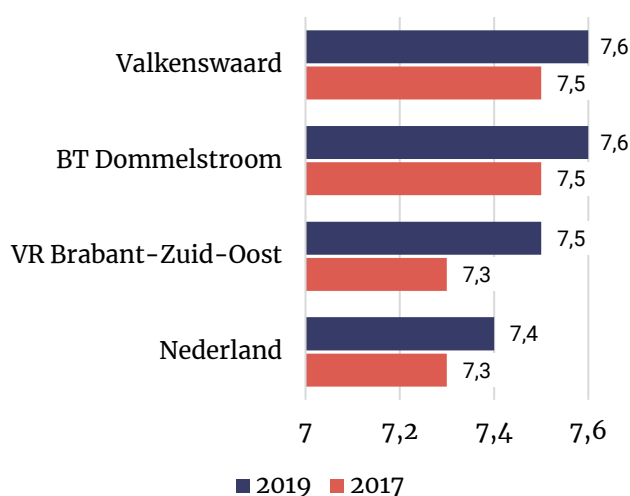

Op wijkniveau blijkt dat inwoners uit Centrum, Kerkakkers en Dommelen-Zuid significant minder vaak het idee hebben dat er sprake is van veel criminaliteit in de buurt. In Het Gegraaf zijn er veel bewoners die denken dat er sprake is van veel criminaliteit. Het aandeel ligt in deze wijk ruim vijf keer zo hoog als gemiddeld in Valkenswaard. Tot slot is het percentage in Dommelen-Noord significant afgenomen.

Wat betreft de perceptie van de ontwikkeling van criminaliteit in de buurt hebben inwoners van Geenhoven significant minder vaak het idee dat criminaliteit is toegenomen. In Het Gegraaf is het aandeel inwoners dat denkt dat er sprake is van een toename twee keer zo hoog als het gemeentelijk gemiddelde.

Rapportcijfer veiligheid in de woonbuurt

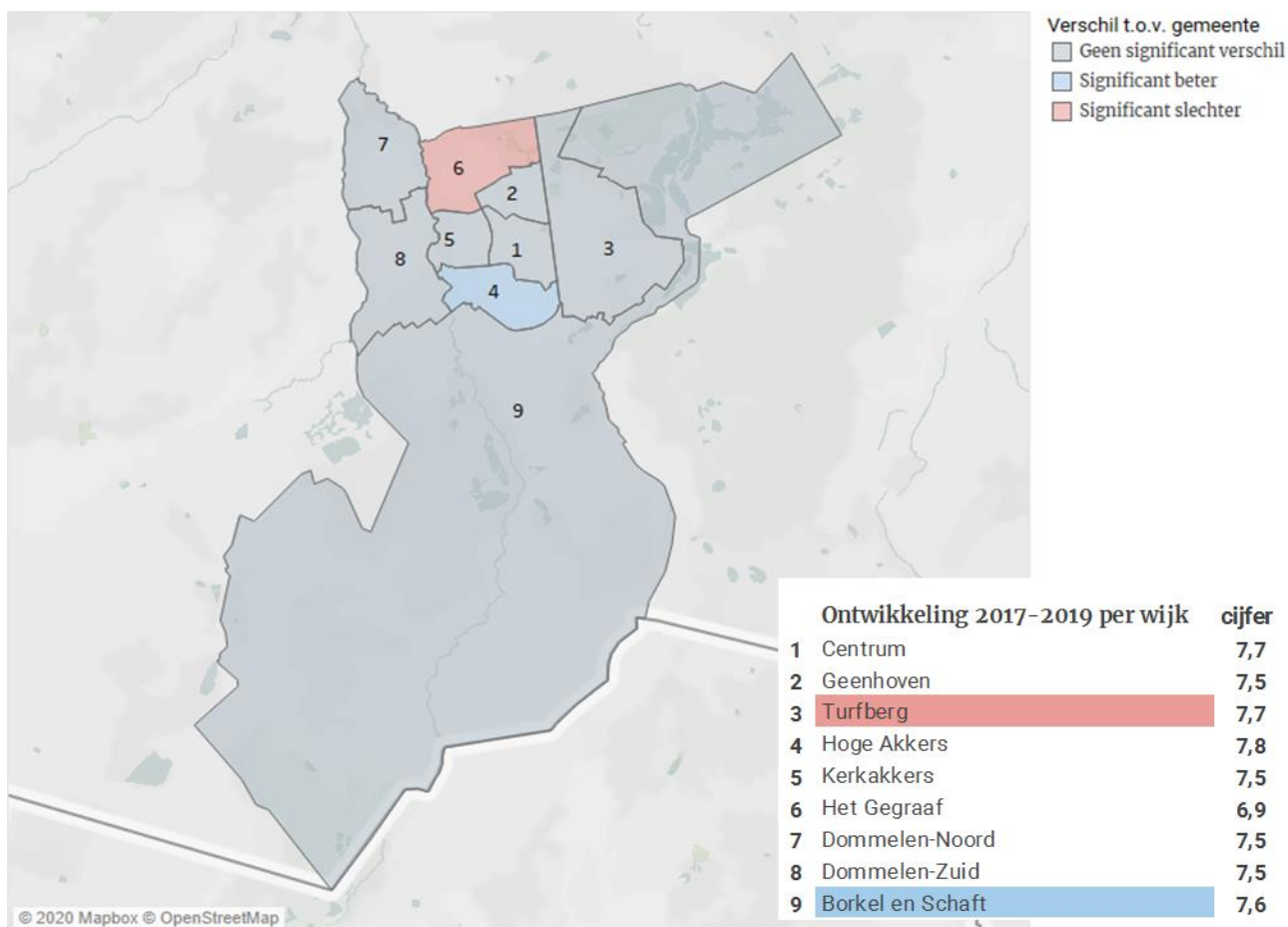
De inwoners is gevraagd om een algemeen rapportcijfer te geven voor de veiligheid in de eigen buurt (Figuur 4.8).

Figuur 4.8 - Oordeel veiligheid woonomgeving (rapportcijfer)

Het oordeel over de veiligheid in de woonomgeving is het afgelopen jaar licht gestegen ten opzichte van 2017. Sinds 2013 is het gemiddelde rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt verbeterd van 7,2 naar 7,6. De verschillende referentiegebieden laten een vergelijkbare verbetering zien.

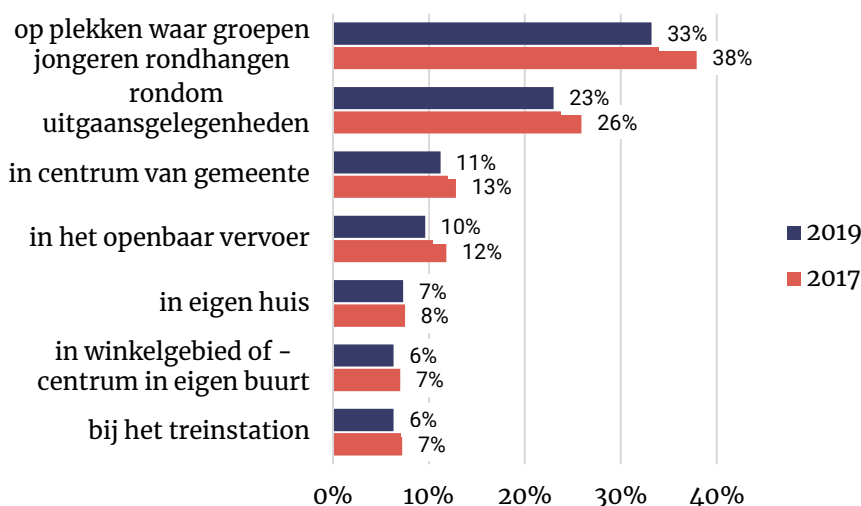
Figuur 4.9 - Oordeel veiligheid woonomgeving per wijk (rapportcijfer)

In Hoge Akkers beoordelen de inwoners de veiligheid van de woonomgeving met een 7,8. Dit cijfer is significant hoger dan het gemiddelde in de gemeente. In Het Gegraaf wordt de veiligheid beoordeeld met een 6,9: significant lager dan gemiddeld.

Ten opzichte van 2017 is de beoordeling in Borkel en Schaft verbeterd, maar in Turfberg is deze omlaag gegaan.

4.2 Veiligheidsbeleving in woonplaats

In deze paragraaf wordt ingegaan op onveilige plekken in de eigen woonplaats. Figuur 4.10 geeft per plek het percentage inwoners in Valkenswaard dat zich hier wel eens onveilig voelt. Hierbij is er in de berekening van het percentage geen rekening mee gehouden of een bepaalde plek of voorziening aanwezig is in de woonplaats en of iemand deze plek ook wel eens bezoekt.

Figuur 4.10 - Onveilige plekken (percentage vaak/soms onveilig)

Een derde van de inwoners voelt zich onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen. Het eigen huis, een winkelcentrum of het treinstation worden het minst genoemd als onveilige plekken. Omdat Valkenswaard geen treinstation heeft, hebben respondenten hierbij waarschijnlijk een treinstation in een andere gemeente voor ogen gehad. Voor alle potentieel onveilige plekken geldt dat het aandeel inwoners dat zich er wel eens onveilig voelt, is afgenomen. Hoewel dit met uitzondering van plekken waar groepen jongeren rondhangen om niet-significante verschillen gaat, is dit al langer (sinds 2013) gaande en past dit in de landelijke trend.

Onderstaande tabel (4.2) laat op wijkniveau zien in hoeverre inwoners zich onveilig voelen op verschillende plekken. Hieruit blijkt dat bewoners van Kerkakkers zich significant vaker onveilig voelen bij het treinstation dan gemiddeld in Valkenswaard. In Dommelen-Zuid voelen inwoners zich vaker onveilig in het eigen huis. Voor Borkel en Schaft geldt dat het aandeel inwoners dat zich onveilig voelt rondom uitgaansgelegenheden of op hangplekken van jongeren half zo groot is als gemiddeld in de gemeente. Ten opzichte van 2017 is in Het Gegraaf het gevoel van onveiligheid in het OV afgenomen. In Borkel en Schaft voelen minder mensen dan twee jaar geleden zich onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen.

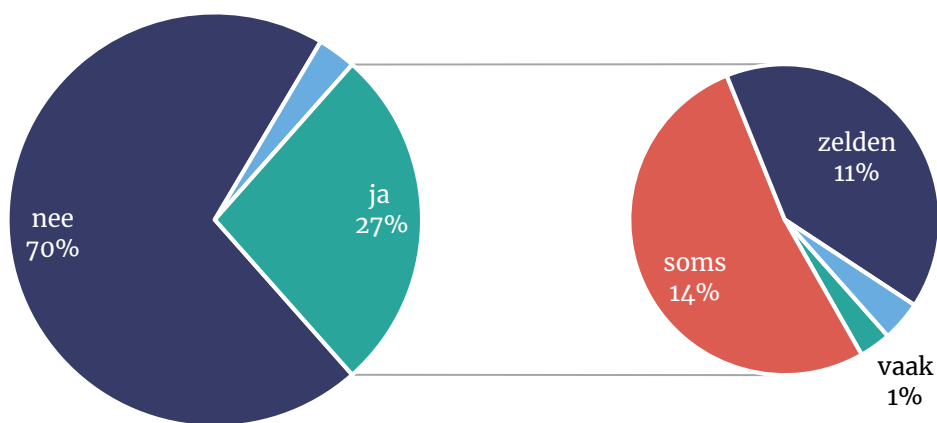
Tabel 4.2 - Onveilige plekken (percentage vaak/soms onveilig) per wijk

	Rondom uitgaansgelegenheden	Op plekken waar groepen jongeren rondhangen	In centrum van gemeente	In winkelgebied of -centrum in eigen buurt	In het openbaar vervoer	Bij het treinstation	In eigen huis
Centrum	24,9%	34,3%	12,4%	6,6%	5,6%	5,6%	5,5%
Geenhoven	21,4%	34,3%	9,9%	5,4%	9,9%	8,8%	5,2%
Turfberg	22,3%	36,0%	10,7%	6,3%	9,6%	7,2%	5,6%
Hoge Akkers	26,7%	28,7%	8,7%	2,7%	9,5%	8,0%	5,3%
Kerkakkers	23,8%	40,4%	12,8%	9,0%	11,6%	10,4%(-)	6,2%
Het Gegraaf	19,5%	32,0%	8,8%	3,7%	6,2%	3,2%	10,8%
Dommelen-Noord	22,8%	34,0%	12,8%	9,7%	13,1%	6,3%	6,9%
Dommelen-Zuid	25,5%	33,7%	13,3%	6,3%	10,6%	4,1%	11,5%(-)
Borkel en Schaft	12,7%(+)	15,1%(+)	8,4%	7,3%	10,3%	4,1%	8,9%
Gemeente	23,0%	33,2%(11,2%	6,3%	9,6%	6,3%	7,3%

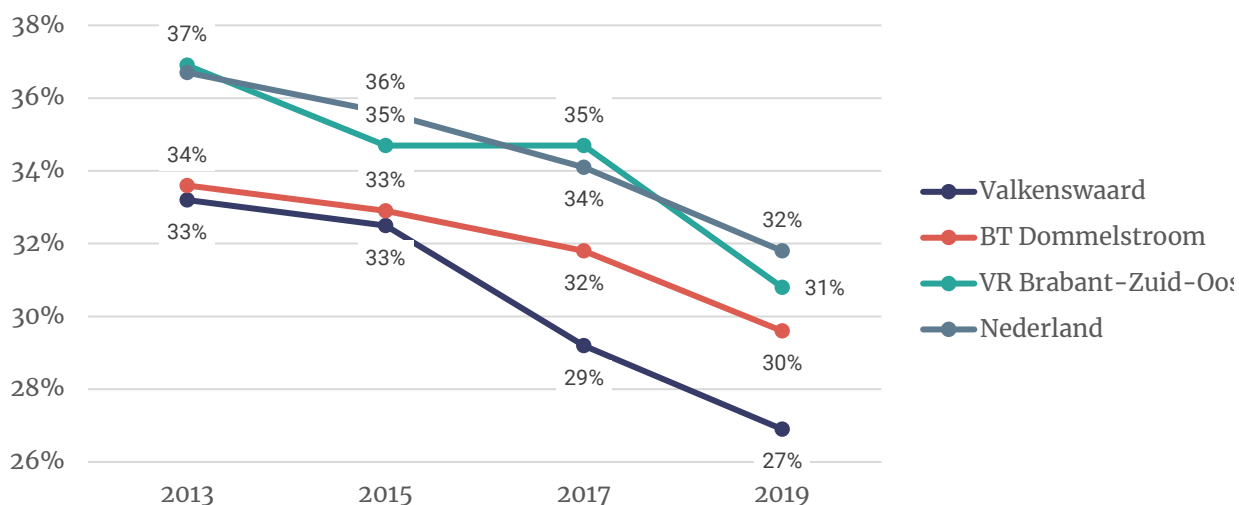

4.3 Veiligheidsbeleving algemeen

Naast de veiligheidsbeleving in de eigen buurt is gevraagd of men zich wel eens onveilig voelt in het algemeen. In figuur 4.11 en figuur 4.12 worden deze onveiligheidsgevoelens weergegeven.

Figuur 4.11 - Gevoel van onveiligheid in het algemeen

Figuur 4.12 - Onveiligheidsgevoel per meetjaar (percentage 'wel eens' onveilig)

Ruim een kwart van de bewoners (27%) voelt zich in het algemeen wel eens onveilig. De helft hiervan geeft aan dat hij of zij zich soms onveilig voelt. Voor een procent van de inwoners geldt dat zij zich vaak onveilig in het algemeen voelen.

Ten opzichte van de verschillende referentiegebieden voelen inwoners van Valkenswaard zich er minder vaak onveilig in het algemeen. Over de afgelopen meetjaren is er een dalende lijn te zien in het percentage inwoners dat zich onveilig voelt. Ten opzichte van 2017 is deze afname echter niet significant.

Toelichting onveiligheidsgevoel in het algemeen

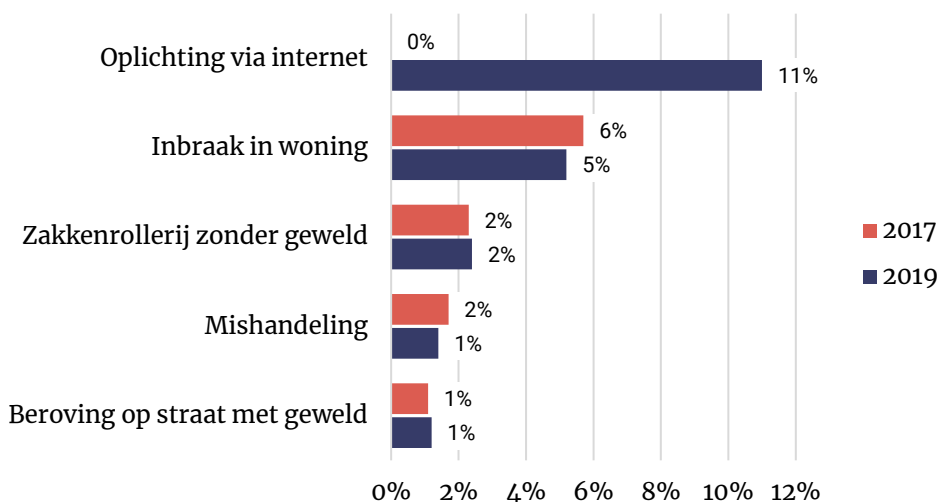
Deelnemers aan de online vragenlijst kregen de mogelijkheid om nader toe te lichten wat de reden was van hun onveiligheidsgevoelens in het algemeen, indien aanwezig. In figuur 4.13 is op basis van deze antwoorden een woordenwolk gemaakt, hoe vaker gebruikt hoe prominenter het woord. In de bijlage tabellenboek staat een complete uitdraai met per wijk de nadere duiding van de algemene onveiligheidsgevoelens van inwoners.

Figuur 4.13 – Wordenwolk gevoel van onveiligheid in het algemeen

4.4 Verwachte kans op slachtofferschap

In deze paragraaf gaan we in op de vraag hoe groot inwoners denken dat de kans is om in de komende twaalf maanden slachtoffer te worden van een delict of voorval (Figuur 4.14).

Figuur 4.14 – Verwachte kans op slachtofferschap ... is heel groot

Een tiende van de inwoners acht de kans om slachtoffer te worden van oplichting via internet heel groot. Vijf procent geeft aan dat zij de kans op een woninginbraak groot vinden. Andere vormen van slachtofferschap worden in beperktere mate verwacht. Hierin waren in de afgelopen twee jaar geen ontwikkelingen. Maar wat verder teruggekeken is er een dalende trend in het verwachte slachtofferschap van woninginbraak en zakkenrollerij.

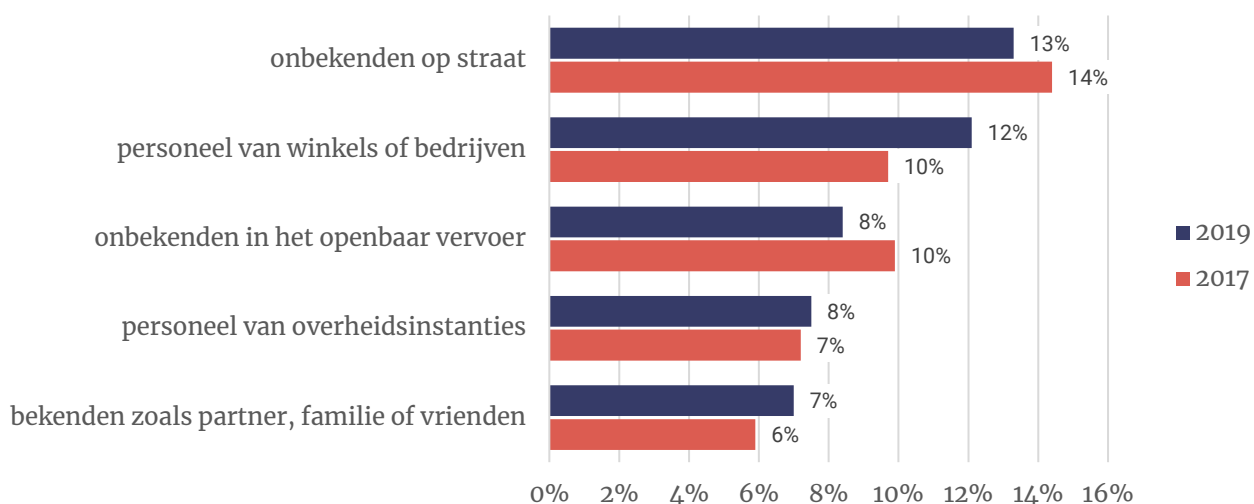

Tabel 4.3 - Verwachte kans op slachtofferschap ... is (heel groot) per wijk

	Inbraak in woning	Mishandeling	Zakkenrollerij	Beroving	Oplichting via internet
Centrum	2,0%(+)	1,8%	1,9%	1,5%	9,5%
Geenhoven	3,3%	3,1%	4,4%	1,5%	10,5%
Turfberg	5,7%	0,6%	3,4%	1,3%	8,2%
Hoge Akkers	8,5%	0,0%	2,0%	0,0%	12,3%
Kerkakkers	5,8%	0,7%	2,8%	2,0%	15,0%
Het Gegraaf	3,8%	0,7%	0,7%	0,6%	12,5%
Dommelen-Noord	1,5%(+)	2,0%	1,9%	1,9%	9,0%
Dommelen-Zuid	6,0%	1,7%	2,0%	0,5%	12,5%
Borkel en Schaft	19,8%(-)	2,4%	1,5%	1,5%	15,1%
Gemeente	5,2%	1,4%	2,4%	1,2%	11,0%

4.5 Respectloos gedrag

Met respectloos gedrag wordt gedrag bedoeld waarbij de grenzen van fatsoen worden overschreden. Figuur 4.15 geeft weer hoe vaak burgers in de gemeente Valkenswaard persoonlijk door personen of instanties respectloos worden behandeld.

Figuur 4.15 - Percentage inwoners dat wel eens respectloos wordt behandeld door...

Respectloze behandeling door onbekenden op straat komt het meest voor van vijf mogelijke vormen. Men wordt het minst vaak respectloos behandeld door bekenden zoals partner, familie of vrienden. Het aandeel inwoners dat respectloos is bejegend door personeel van winkels of bedrijven is significant toegenomen ten opzichte van 2017. Dit gaat tegen de landelijke trend in, die op alle vormen van respectloos gedrag een afname laat zien.

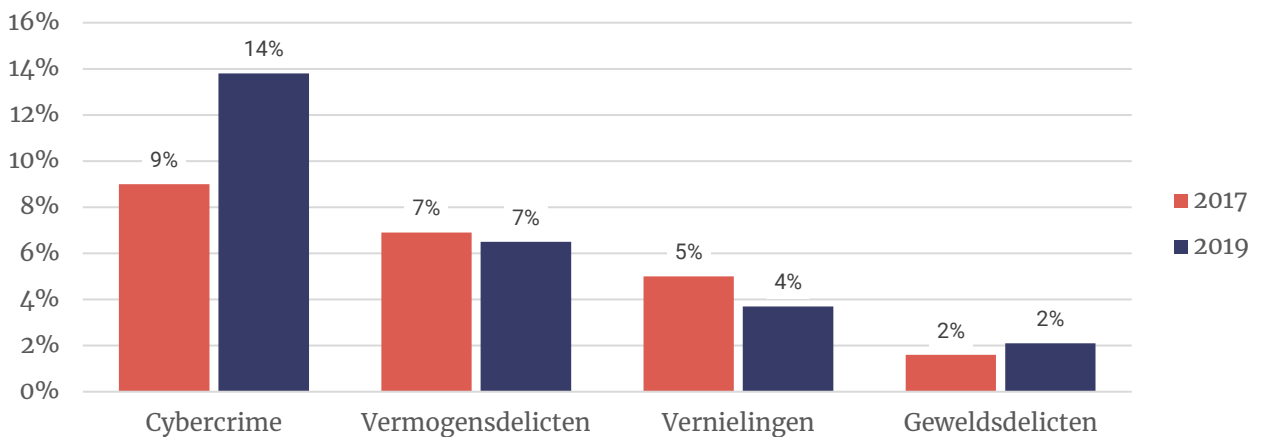

5 Slachtofferschap

Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van veel voorkomende delicten en voorvallen. Dat is afgemeten aan het percentage inwoners van Valkenswaard dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een delict. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van geweldsdelicten (paragraaf 5.2), vermogensdelicten (par. 5.3), vernielingen (par. 5.4) en cybercrime (par. 5.5).

5.1 Slachtofferschap totaal

De diverse vormen van criminaliteit zijn geclusterd tot vier categorieën van slachtofferschap: geweldsdelicten, vermogensdelicten, vernielingen en cybercrime. Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen twaalf maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit. Welke vormen van criminaliteit horen bij welke categorie wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 5.1 - Slachtofferschap delicten in de afgelopen twaalf maanden

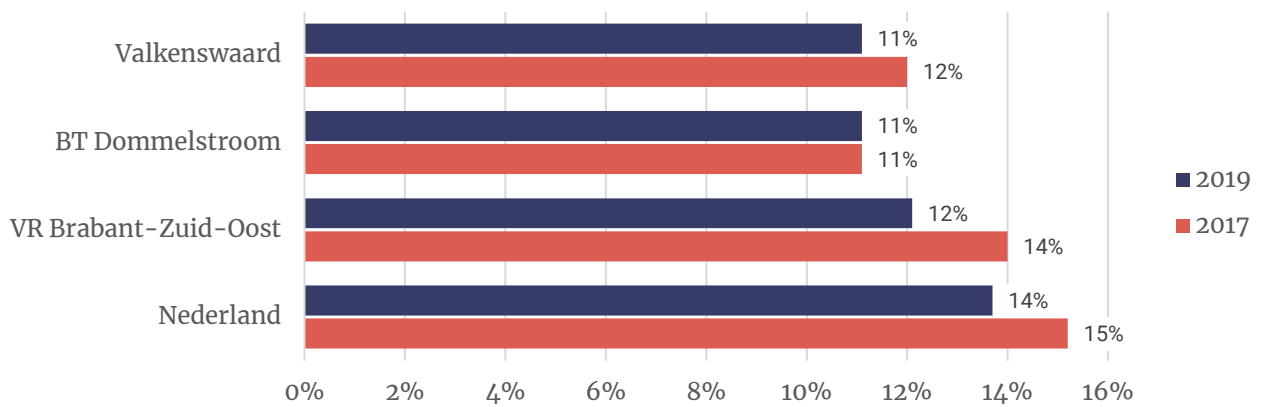
Van de verschillende vormen van criminaliteit zijn inwoners van Valkenswaard relatief het meest slachtoffer geworden van cybercrime (14%) Dit aandeel is sterk toegenomen ten opzichte van 2017 en komt nu meer voor dan traditionele criminaliteit.

Geweldsdelicten, vermogensdelicten en vernielingen worden samengevat onder de noemer 'traditionele criminaliteit'. In Figuur 5.1 5.2 wordt het totale slachtofferschap van traditionele criminaliteit in Valkenswaard vergeleken met de referentiegebieden.

11%

van de bewoners van Valkenswaard is slachtoffer geweest van traditionele criminaliteit. Dit aandeel is lager dan het landelijk gemiddelde.

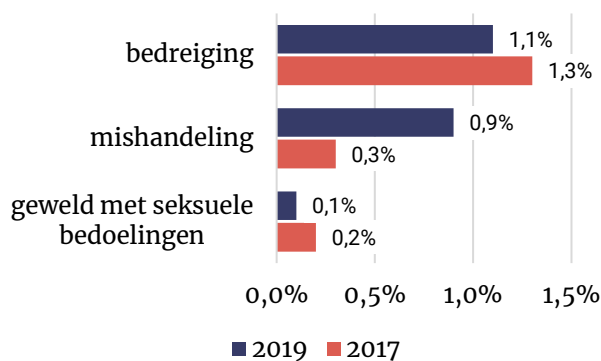
Figuur 5.2 - Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Elf procent van de inwoners van Valkenswaard is slachtoffer geweest van traditionele criminaliteit. Dit aandeel is lager dan het landelijk gemiddelde, en vergelijkbaar met de Veiligheidsregio en het Basisteam. Sinds 2013 is het slachtofferschap van traditionele criminaliteit in Valkenswaard afgenomen van 17 naar 11 procent.

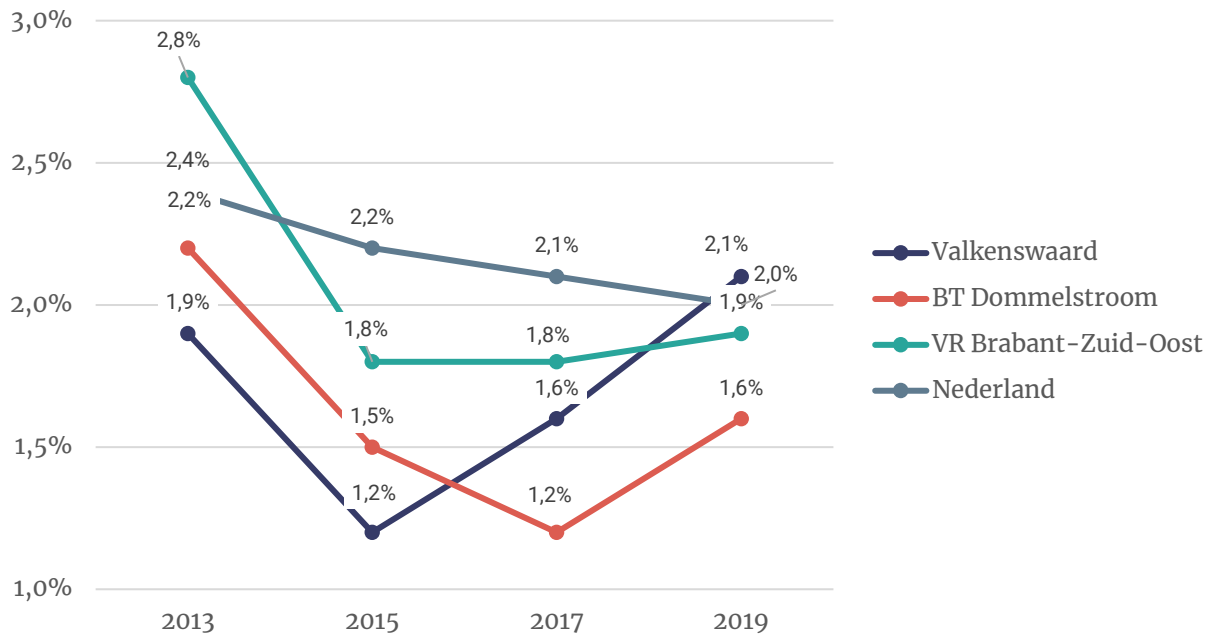
Er waren in Valkenswaard in totaal 17 delicten traditionele criminaliteit per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 31 procent gemeld bij de politie. Deze meldingsbereidheid is lager dan gemiddeld in het Basisteam (37%) en de Veiligheidsregio (36%).

5.2 Slachtofferschap geweldsdelicten

Voor het slachtofferschap van geweldsdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van mishandeling, bedreiging of geweld met seksuele bedoelingen. Dit is weergegeven in Figuur 5.3. In Figuur 5.4 is het totale percentage inwoners van Valkenswaard zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een geweldsdelict.

Figuur 5.3 - Slachtofferschap geweldsdelicten

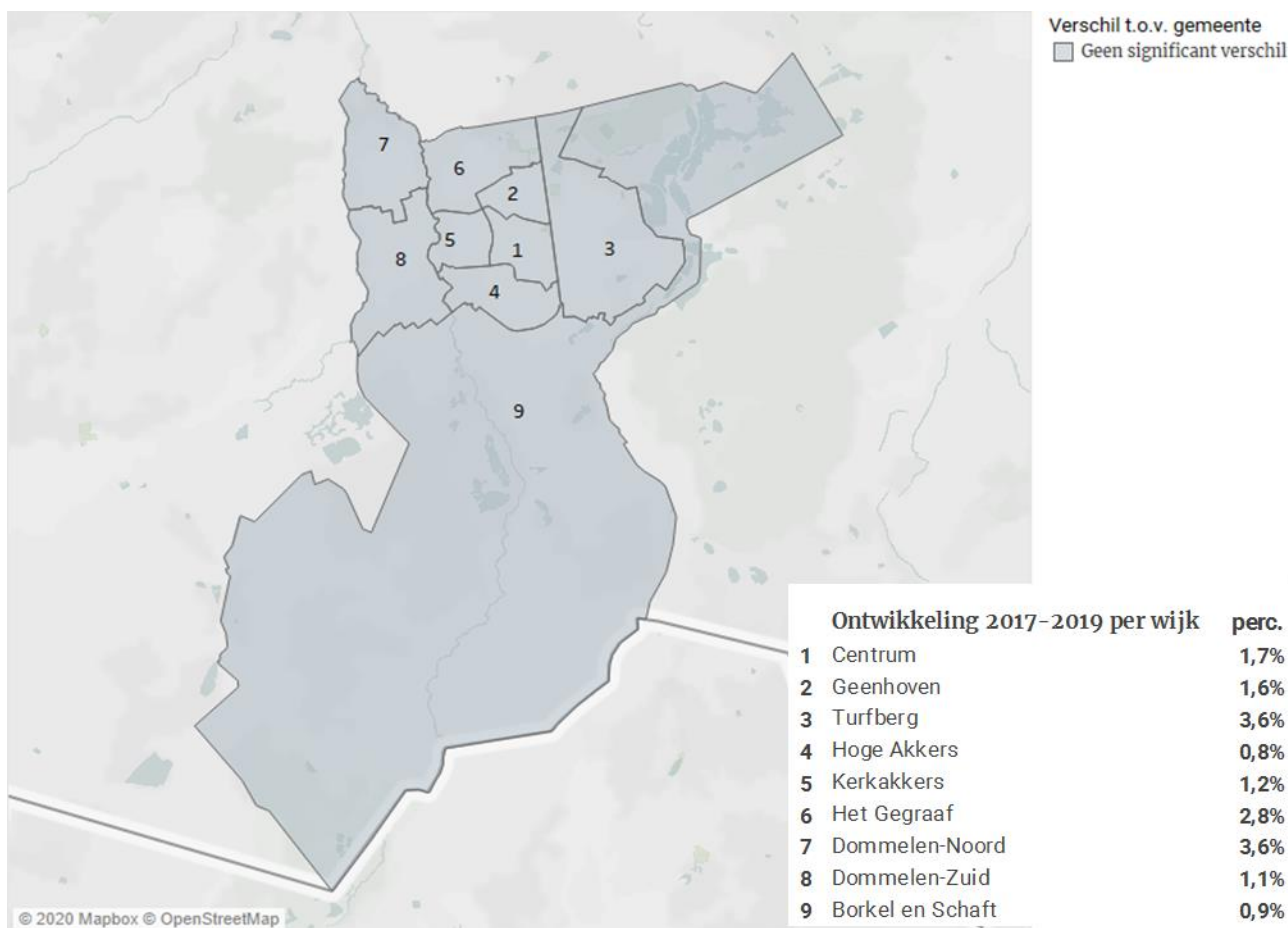

Figuur 5.4 - Totaal slachtofferschap geweldsdelicten

Twee procent van de inwoners van Valkenswaard is in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek slachtoffer geweest van een geweldsdelict. Dit aandeel is vergelijkbaar met de verschillende referentiegebieden en niet significant toe- of afgenomen ten opzichte van 2017. Vergeleken met 2015 is dit aandeel echter bijna verdubbeld.

In totaal waren er in Valkenswaard drie geweldsdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 55 procent gemeld bij de politie (percentage is gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen).

Figuur 5.5 - Totaal slachtofferschap geweldsdelicten per wijk

Uit figuur 5.5 blijkt dat er op wijkniveau geen significante verschillen zijn met het gemeentelijke gemiddelde wat betreft het slachtofferschap van geweldsdelicten. Ook ten opzichte van 2017 zijn er in de wijken van Valkenswaard geen verschillen in het aandeel inwoners dat slachtoffer is geweest van een geweldsdelict.

Gekeken naar de verschillende vormen van geweld blijkt dat inwoners van Het Gegraaf significant vaker slachtoffer zijn van seksueel geweld. Het slachtofferschap van mishandeling is toegenomen in Dommelen-Noord.

Tabel 5.1 – Slachtofferschap geweldsdelicten in de afgelopen twaalf maanden

	Geweld met seksuele bedoelingen	Mishandeling	Bedreiging
Centrum	0,0%	1,7%	0,0%
Geenhoven	0,0%	0,0%	1,6%
Turfberg	0,0%	2,1%	1,5%
Hoge Akkers	0,0%	0,0%	0,8%
Kerkakkers	0,0%	0,4%	0,8%
Het Gegraaf	1,3%(-)	0,4%	1,8%
Dommelen-Noord	0,0%	2,3%	1,3%
Dommelen-Zuid	0,0%	0,0%	1,1%
Borkel en Schaft	0,0%	0,0%	0,9%
Gemeente	0,1%	0,9%	1,1%

Uitleg tabel

Deze tabel laat zien hoe vaak bewoners uit de verschillende wijken aangeven dat zij de afgelopen twaalf maanden slachtoffer zijn geweest van een bepaald delict ten opzichte van de voorgaande editie (2017). Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

- Rood: meer dan in 2017;
- Blauw: minder dan in 2017.

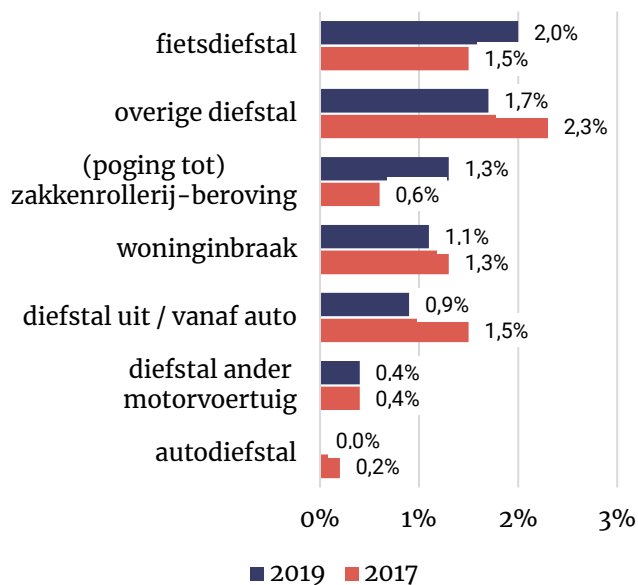
Daarnaast wordt met plus (+) - of minteken (-) weergegeven of de uitkomst in 2019 ook significant verschilt van het gemeentelijk gemiddelde.

5.3 Slachtofferschap vermogensdelicten

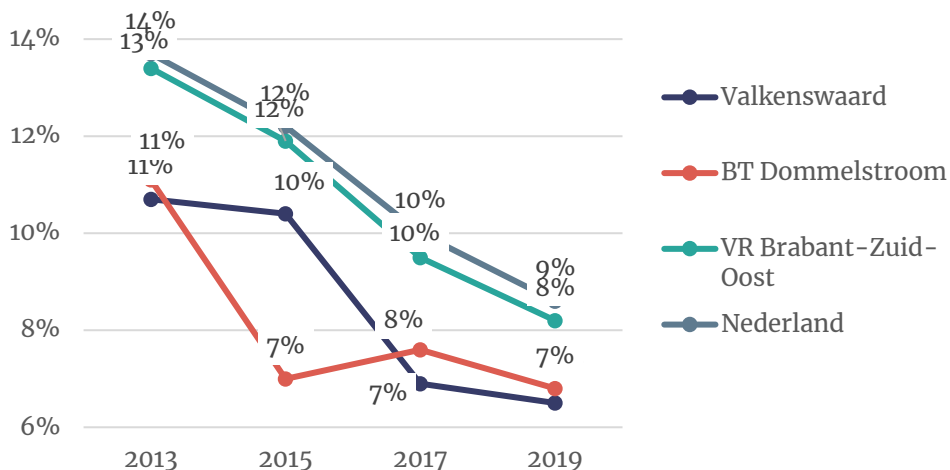
Voor het slachtofferschap van vermogensdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van poging tot woninginbraak, fietsendiefstal, diefstal uit/vanaf auto's, autodiefstal, diefstal ander motorvoertuig, (poging tot) zakkenrollerij/beroving of overige diefstal (Figuur 5.6). Ook is het totale percentage inwoners van Valkenswaard dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een vermogensdelict berekend (Figuur 5.7).

Van de verschillende vormen van vermogensdelicten kwam slachtofferschap van fietsendiefstal (2%) in 2019 het meeste voor in Valkenswaard. Autodiefstal kwam in de afgelopen twaalf maanden niet voor.

Figuur 5.6 - Slachtofferschap vermogensdelicten

Figuur 5.7 - Totaal slachtofferschap vermogensdelicten

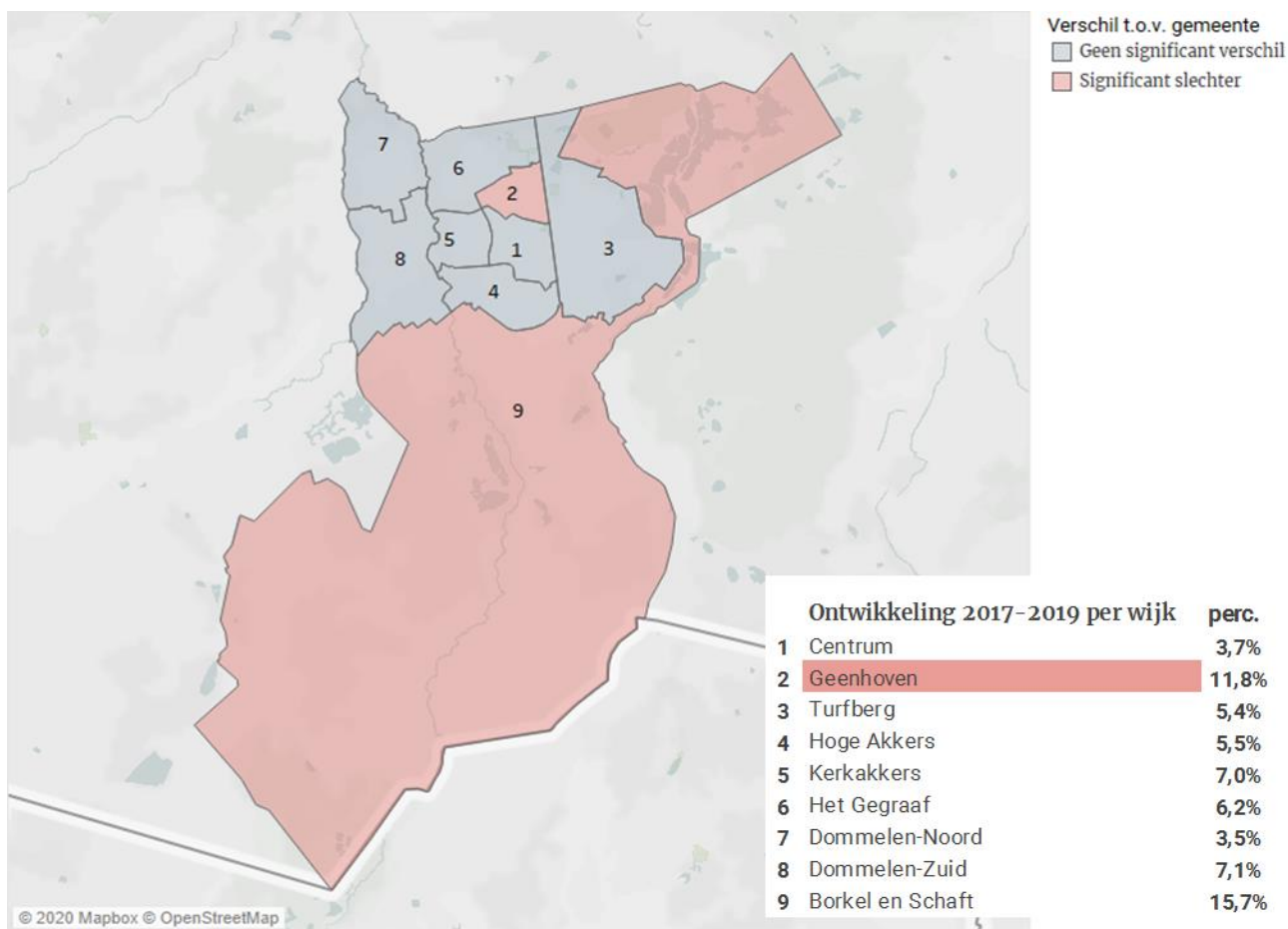
In totaal is 7 procent van de inwoners van Valkenswaard slachtoffer geweest van een vermogensdelict. Dit aandeel is vergelijkbaar met 2017, maar lager dan in 2015. Door de jaren heen komt slachtofferschap van vermogensdelicten in Valkenswaard minder voor dan gemiddeld in de Veiligheidsregio en in Nederland, en ongeveer net zoveel als in het basisteam.

In totaal waren er in Valkenswaard acht vermogensdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 36 procent gemeld bij de politie.

7%

van de inwoners van Valkenswaard is slachtoffer geweest van een vermogensdelict. Dit aandeel is vergelijkbaar met de referentiegebieden.

Figuur 5.8 - Totaal slachtofferschap vermogensdelicten per wijk

Het aandeel inwoners dat aangeeft slachtoffer te zijn geweest van een vermogensdelict is in Geenhoven en Borkel en Schaft significant hoger dan in de gemeente. Voor Geenhoven geldt bovendien dat dit aandeel is toegenomen ten opzichte van 2017.

Tabel 5.2 laat op wijkniveau het slachtofferschap van verschillende vormen van vermogensdelicten zien. Hieruit blijkt dat inwoners van Geenhoven relatief vaak slachtoffer zijn geweest van fietsdiefstal of diefstal uit de auto. Ook inwoners van Dommelen-Noord zijn bovengemiddeld vaak slachtoffer van diefstal uit de auto. Voor Kerkakkers geldt dat er significant meer sprake is van diefstal van andere motorvoertuigen dan een auto. In Borkel en Schaft is het totale slachtofferschap van vermogensdelicten hoger dan gemiddeld in de gemeente. Uit tabel 5.2 blijkt dat dit komt doordat inwoners van zowel woninginbraak, autodiefstal, zakkenrollerij en overige vormen van vermogensdelicten relatief vaak slachtoffer zijn.

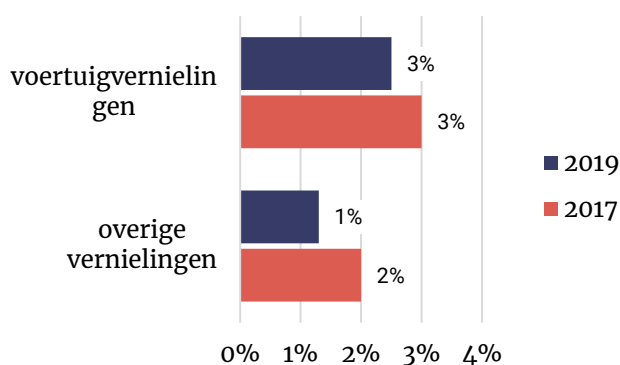
Ten opzichte van 2017 is er in Geenhoven een toename te zien in het aandeel inwoners dat slachtoffer is geweest van diefstal uit de auto. In Kerkakkers is er een significante afname te zien: in 2019 waren er geen slachtoffers van een dergelijk vermogensdelict. Verder geldt dat het aantal slachtoffers van fietsdiefstal of zakkenrollerij is toegenomen in Borkel en Schaft.

Tabel 5.2 – Slachtofferschap vermogensdelicten in de afgelopen twaalf maanden

	Woning- inbraak	Fiets- diefstal	Diefstal uit/vanaf auto	Autodiefstal	Diefstal ander motorvoertuig	Zakkenrollerij/ beroving	Overig
Centrum	1,1%	1,1%	0,4%	0,0%	1,1%	0,6%	0,4%
Geenhoven	1,8%	5,2%(-)	2,9%(-)	0,0%	0,0%	0,8%	1,9%
Turfberg	1,2%	1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,6%	1,5%
Hoge							
Akkers	1,3%	1,1%	0,5%	0,0%	0,8%	1,5%	1,1%
Kerkakkers	1,8%	1,4%	0,0%	0,0%	1,4%(-)	1,4%	2,3%
Het Gegraaf	1,7%	2,3%	1,3%	0,0%	0,0%	0,4%	2,5%
Dommelen-							
Noord	0,0%	0,8%	2,6%(-)	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%
Dommelen-							
Zuid	0,0%	2,6%	0,5%	0,0%	0,0%	2,3%	1,7%
Borkel en							
Schaft	3,6%(-)	4,2%	0,0%	0,6%(-)	0,6%	3,5%(-)	6,3%(-)
Gemeente	1,1%	2,0%	0,9%	0,0%	0,4%	1,3%	1,7%

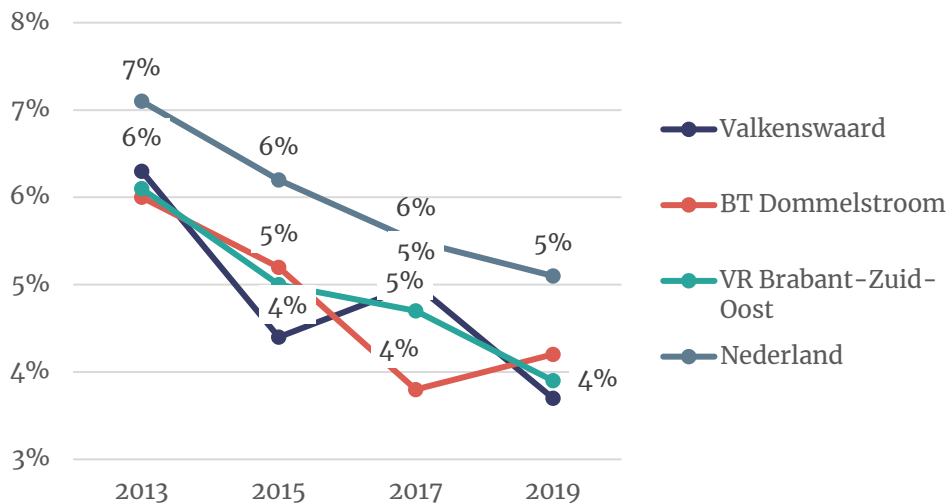
5.4 Slachtofferschap vandalismedelicten

Voor het slachtofferschap van vandalismedelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van vernielingen aan voertuigen, zoals auto en fiets, en overige vernielingen zoals in de tuin of aan de buitenkant van het huis. Dit wordt weergegeven in Figuur 5.9. Figuur 5.10 toont het totale percentage inwoners van Valkenswaard dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van vandalismedelicten.

Figuur 5.9 - Slachtofferschap vandalismedelicten

Figuur 5.10 - Totaal slachtofferschap vandalismedelicten

Vier procent van de inwoners van Valkenswaard is in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer geweest van vandalisme. Drie procent was slachtoffer van voertuigvernietiging, voor 1 procent van de inwoners geldt dat het om overige vernietiging ging.

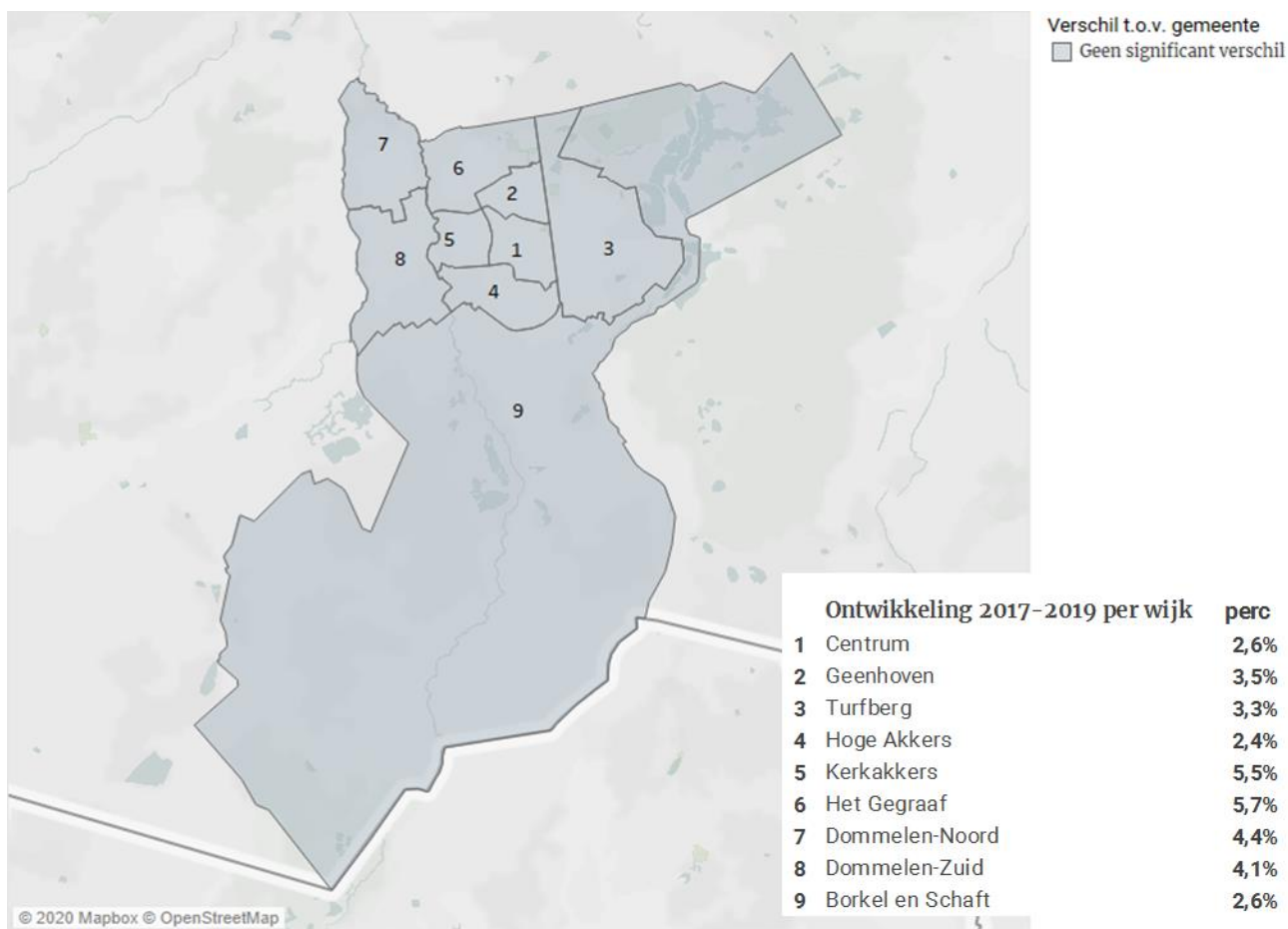
Hoewel het percentage slachtoffers van vernielingen in Valkenswaard door de jaren heen, lijkt de trend positief en volgend aan het landelijke beeld. In 2019 is het slachtofferschap van vandalismedelicten in Valkenswaard vergelijkbaar met het gemiddelde in het basisteam en in de veiligheidsregio.

In totaal waren er in Valkenswaard 6 vernielingen per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 13 procent gemeld bij de politie (percentage gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen).

4%

van de inwoners van Valkenswaard is slachtoffer geweest van vandalisme. Dit aandeel is vergelijkbaar met de regionale gemiddelden.

Figuur 5.11 - Totaal slachtofferschap vernielingen per wijk

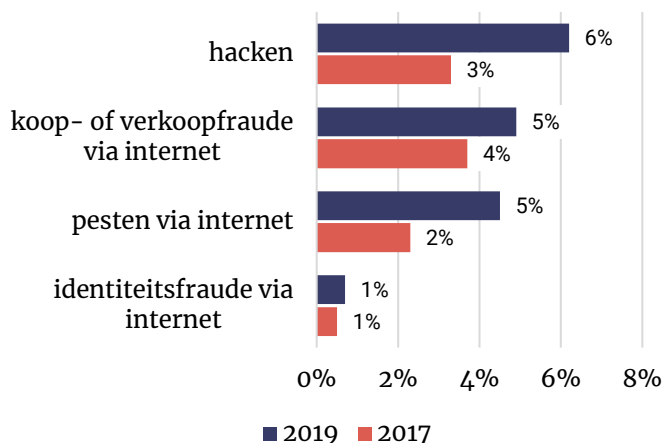
Op wijkniveau zijn er geen significante verschillen te zien in het slachtofferschap van vernielingen. Zowel in de ontwikkeling ten opzichte van 2017 als de afwijkingen ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde in 2019. Ook wanneer er specifiek gekeken wordt naar voertuigvernieling of overige vernielingen zijn er geen significante verschillen te zien (zie tabel 5.3).

Tabel 5.3 – Slachtofferschap vernielingen in de afgelopen twaalf maanden

	Voertuigvernielingen	Overige vernielingen
Centrum	2,0%	0,5%
Geenhoven	3,2%	0,3%
Turfberg	1,8%	1,6%
Hoge Akkers	1,8%	0,6%
Kerkakkers	4,0%	1,4%
Het Gegraaf	4,3%	1,4%
Dommelen-Noord	2,4%	2,1%
Dommelen-Zuid	2,3%	1,8%
Borkel en Schaft	0,9%	1,7%
Gemeente	2,5%	1,3%

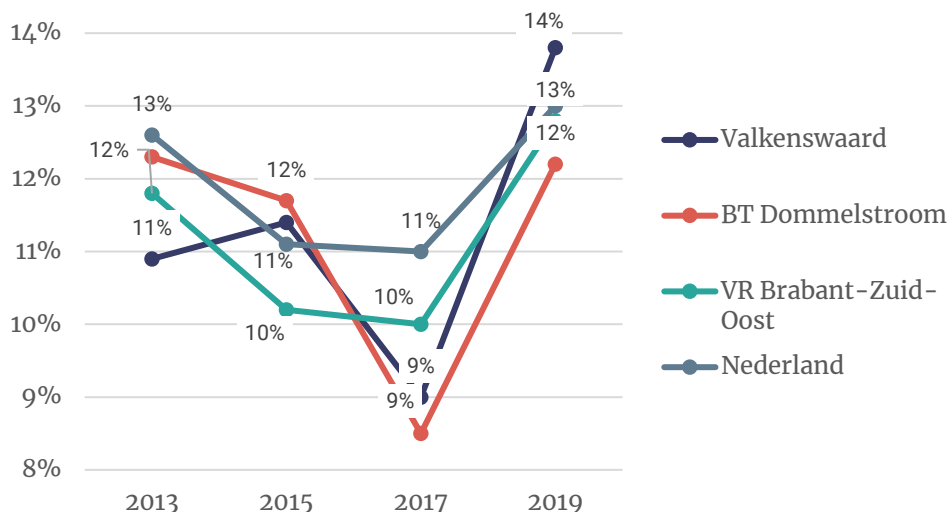
5.5 Slachtofferschap cybercrime

Voor het slachtofferschap van cybercrime is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van identiteitsfraude, koop- of verkoopfraude, hacken of pesten (Figuur 5.12). Ook is het totale percentage inwoners van Valkenswaard dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van cybercrime berekend (Figuur 5.13).

Figuur 5.12 - Slachtofferschap cybercrime

Van de verschillende vormen van cybercrime komt hacken het meest voor: 6 procent van de inwoners van Valkenswaard is hier slachtoffer van geworden. Een verdubbeling van opzichte van 2017. Ook zijn er significant meer inwoners slachtoffer geweest van pesten via internet.

Figuur 5.13 - Totaal slachtofferschap cybercrime

In totaal is 14 procent van de inwoners van Valkenswaard slachtoffer geweest van internetcriminaliteit. Dat is een sterke significante toename ten opzichte van 2017. Gekeken naar de verschillende referentiegebieden valt op dat deze allemaal een groei laten zien in het slachtofferschap van cybercrime.

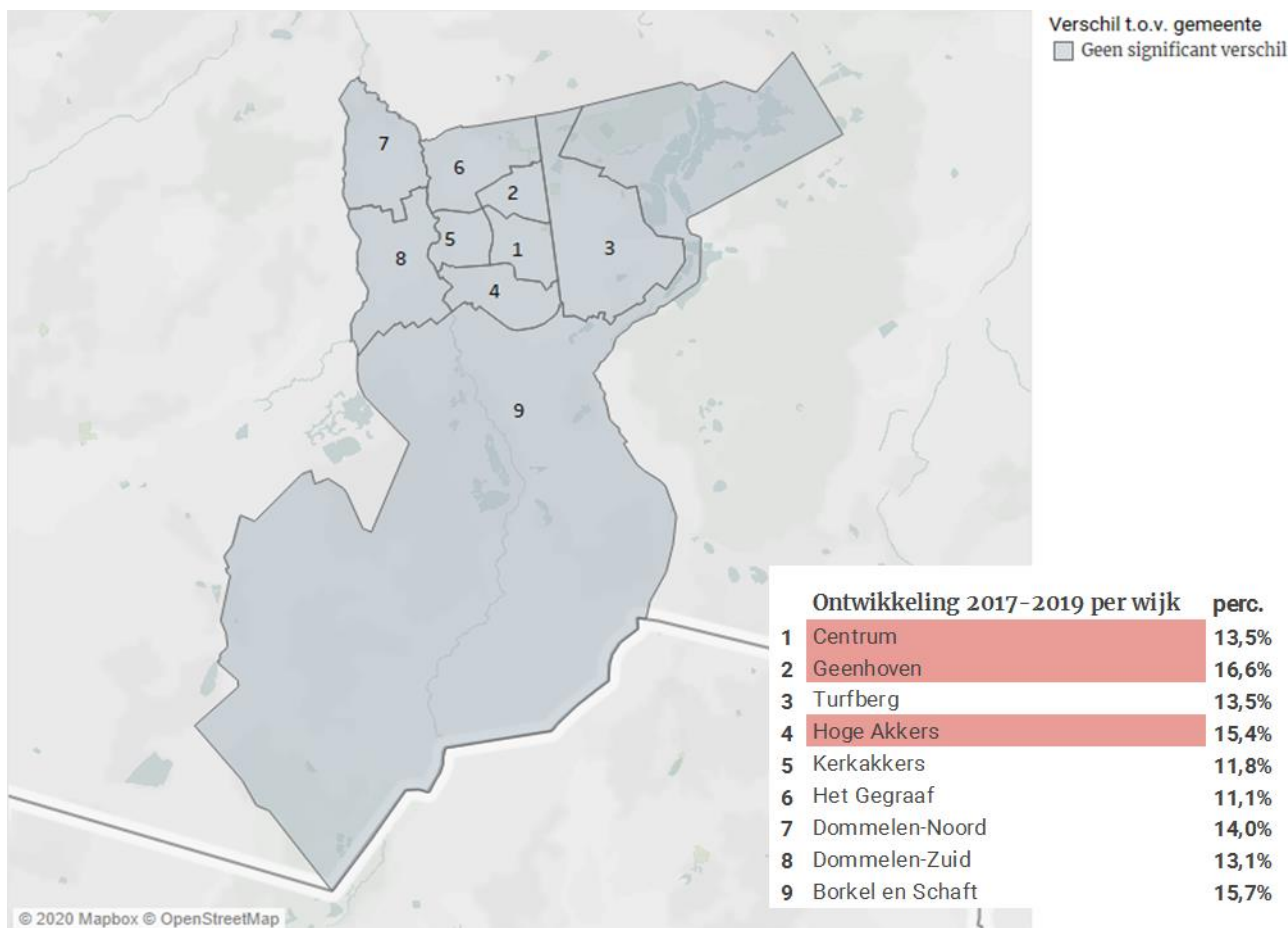

In totaal waren er in Valkenswaard 25 voorvallen van cybercrime per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 6 procent gemeld bij de politie. Deze meldingsbereidheid is twee keer zo laag als in het Basisteam, de Veiligheidsregio en Nederland.

14%

van de inwoners van Valkenswaard is slachtoffer geweest van cybercrime. Een significante toename ten opzichte van 2017.

Figuur 5.14 - Totaal slachtofferschap cybercrime per wijk

Ten opzichte van de gemeente zijn er op wijkniveau geen significante verschillen te zien in het slachtofferschap van cybercrime. Ten opzichte van 2017 is het aantal slachtoffers van internetcriminaliteit toegenomen in Centrum, Geenhoven en Hoge Akkers.

Gekeken naar de verschillende vormen van slachtofferschap van cybercrime op wijkniveau zijn er weinig significante verschillen ten opzichte van het gemeenteniveau. Enkel voor Turfberg geldt dat bewoners relatief vaak slachtoffer zijn van cyberpesten. Inwoners van Hoge Akkers zijn bovengemiddeld vaak slachtoffer van identiteitsfraude.

Ten opzichte van 2017 is er in Geenhoven en Hoge Akkers meer sprake van identiteitsfraude via internet. In Turfberg zijn er meer slachtoffers van cyberpesten.

Tabel 5.4 – Slachtofferschap cybercrime in de afgelopen twaalf maanden

	Identiteitsfraude	Koop- of verkoopfraude via internet	Identiteitsfraude via internet	Cyberpesten
Centrum	0,4%	5,0%	6,2%	3,2%
Geenhoven	0,0%	6,5%	6,6%	3,5%
Turfberg	0,0%	4,2%	7,4%	9,4%(-)
Hoge Akkers	2,8%(-)	6,3%	7,5%	1,3%
Kerkakkers	1,2%	4,7%	4,4%	3,4%
Het Gegraaf	1,1%	5,4%	3,1%	3,4%
Dommelen-Noord	0,5%	5,5%	6,3%	3,4%
Dommelen-Zuid	0,7%	3,2%	5,7%	6,2%
Borkel en Schaft	0,5%	4,8%	8,5%	1,9%
Gemeente	0,7%	4,9%	6,2%	4,5%

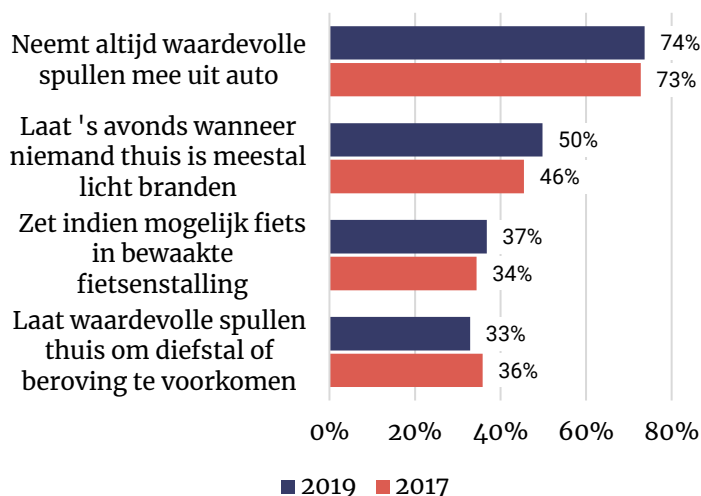
6 Preventie

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de maatregelen die burgers treffen ter preventie van criminaliteit, voornamelijk in de woonomgeving. Burgers hebben immers ook een eigen verantwoordelijkheid om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van criminaliteit. Als het gaat om specifieke maatregelen is criminaliteitspreventie onder te verdelen in sociopreventie (gedragsmatige maatregelen, paragraaf 6.1) en technopreventie (technische maatregelen, par. 6.2). Het hoofdstuk sluit af met paragraaf 6.3 over buurtpreventie. Dit onderwerp is nieuw in de Veiligheidsmonitor.

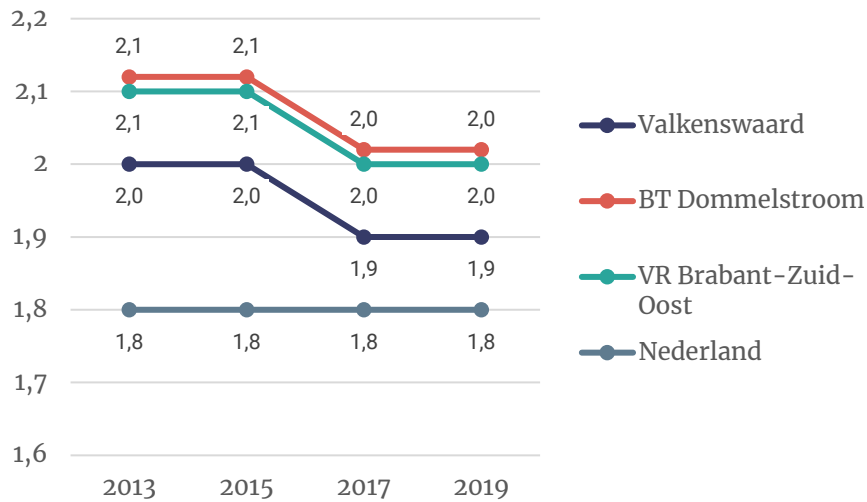
6.1 Sociaalpreventieve maatregelen

Aan de inwoners is een lijst met vier voorzorgsmaatregelen voorgelegd die betrekking hebben op preventie. Hierbij is gevraagd of zij wilden aangeven welke maatregelen zij hebben genomen (figuur 6.1). Daarnaast is op basis van het gebruik van deze vier maatregelen een somscore voor sociopreventie berekend (figuur 6.2).

De somscore geeft een totaalbeeld van het gebruik van de vier beschreven maatregelen. Daarmee verschilt de score van de eerder toegepaste schaalscores. Voor de somscore geldt: hoe hoger de somscore, des te hoger het gebruik van sociopreventieve maatregelen. De minimale waarde van de somscore is 0. De maximale waarde is 4.

Figuur 6.1 - Sociaal-preventieve maatregelen (percentage vaak)

Figuur 6.2 - Sociopreventie (somscore 0-4)

Driekwart van de inwoners geeft aan dat hij of zij waardevolle uit de auto meeneemt als voorzorgsmaatregel. De helft van de bewoners laat 's avonds het licht branden. Dit aandeel is significant toegenomen ten opzichte van 2017.

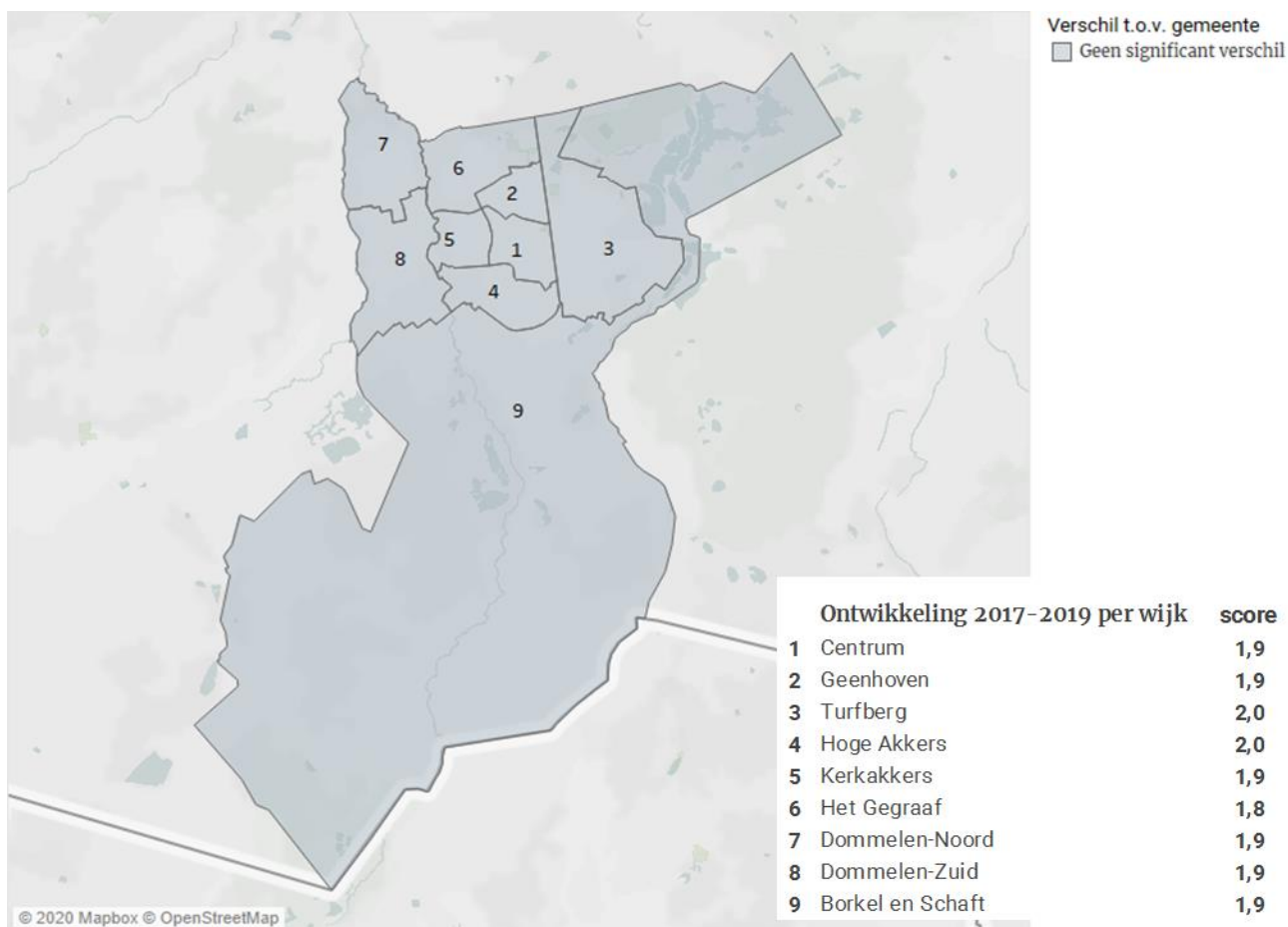
Over het algemeen nemen inwoners van Valkenswaard iets meer sociopreventieve maatregelen dan de gemiddelde Nederlander en iets minder dan gemiddeld in de regio.

74%

van de bewoners van Valkenswaard neemt altijd waardevolle spullen mee uit de auto.

Figuur 6.3 – Sociopreventie (somscore) per wijk

In geen van de wijken in Valkenswaard nemen bewoners significant meer of minder sociopreventieve maatregelen dan gemiddeld in de gemeente. Ook zijn er geen verschillen in gedragsmaatregelen om slachtofferschap te voorkomen ten opzichte van 2017.

Voor de verschillende preventieve maatregelen zijn er op wijkniveau wel significante verschillen ten opzichte van het gemiddelde in de gemeente. Zo nemen inwoners van Centrum en Het Gegraaf relatief minder vaak waardevolle spullen mee uit de auto. In Hoge Akkers en Dommelen-Zuid doen juist bovengemiddeld veel inwoners dit. Verder laten relatief veel bewoners van Turfberg 's avonds het licht branden als er niemand thuis is en zetten inwoners van Borkel en Schaft minder vaak hun fiets in de fietsenstalling.

Tabel 6.1 - Sociaal preventieve maatregelen per wijk (percentage vaak)

	Neem altijd waardevolle spullen mee uit auto	Laat 's avonds wanneer niemand thuis is licht branden	Zet indien mogelijk fiets in bewaakte fietsenstalling	Laat waardevolle spullen thuis om diefstal of beroving te voorkomen
Centrum	66,2%(-)	51,2%	37,7%	37,6%
Geenhoven	73,3%	44,0%	40,8%	34,9%
Turfberg	71,3%	57,6%(+)	39,8%	34,4%
Hoge Akkers	81,5%(+)	56,9%	35,2%	30,6%
Kerkakkers	71,5%	48,7%	35,3%	36,6%
Het Gegraaf	66,3%(-)	47,0%	34,6%	28,6%
Dommelen-Noord	74,4%	44,2%	35,6%	32,4%
Dommelen-Zuid	83,6%(+)	44,5%	37,7%	28,6%
Borkel en Schaft	69,7%	58,1%	24,0%(-)	34,0%
Gemeente	73,7%	49,8%	36,8%	32,9%

Uitleg tabel

Deze tabel laat zien hoe vaak bewoners uit de verschillende wijken aangeven dat zij bepaalde maatregelen hebben genomen ten opzichte van de voorgaande editie (2017). Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

- Rood: meer dan in 2017;
- Blauw: minder dan in 2017.

Daarnaast wordt met plus (+) - of minteken (-) weergegeven of de uitkomst in 2019 ook significant verschilt van het gemeentelijk gemiddelde.

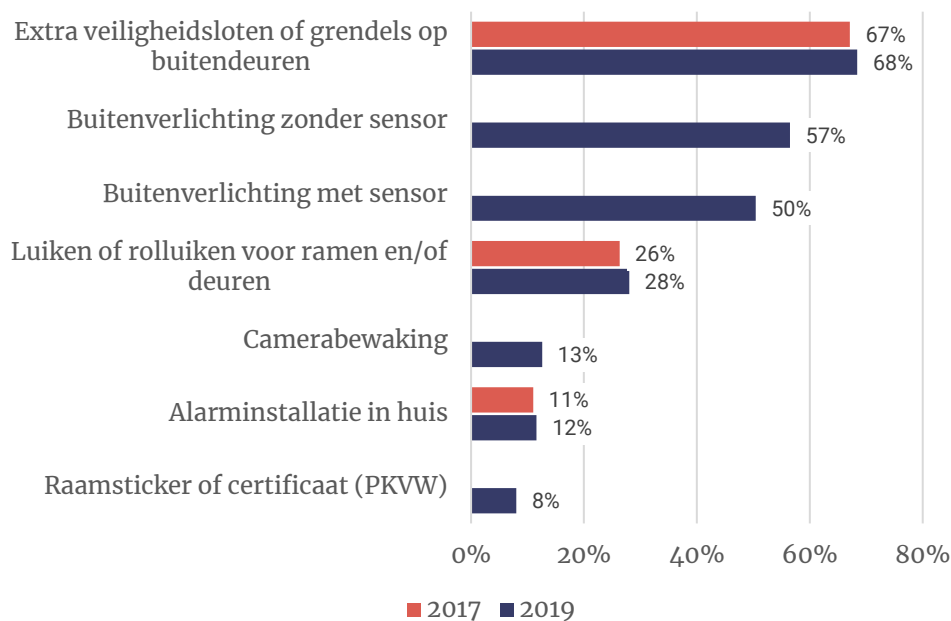
6.2 Preventieve voorzieningen in en om het huis

Vervolgens is aan de inwoners een lijst met zeven voorzieningen voorgelegd die betrekking hebben op preventie in en om het huis. Hierbij is gevraagd welke voorzieningen aanwezig zijn om hun woning en bezittingen te beschermen (figuur 6.4). Daarnaast is op basis van de aanwezigheid van vijf van de zeven voorzieningen³ een somscore voor technopreventie berekend (figuur 6.5). Hierbij worden buitenverlichting met en zonder sensor als één voorziening beschouwd.

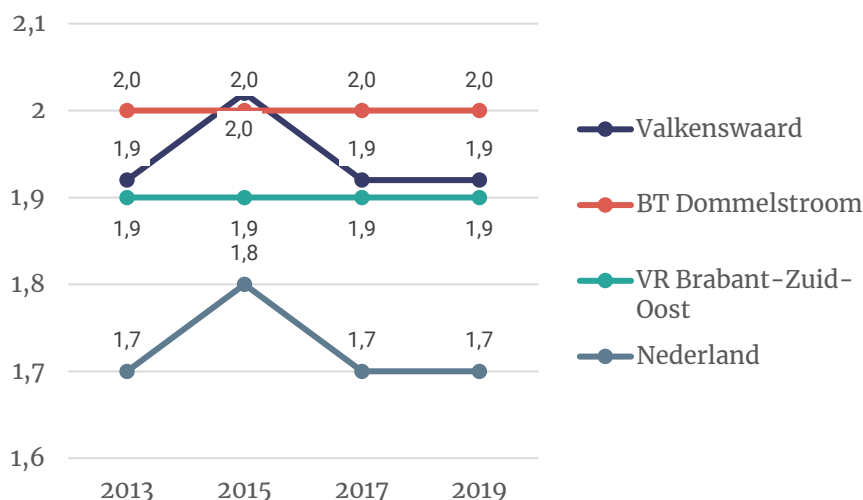
De somscore geeft het gemiddelde aantal aanwezige preventieve voorzieningen per huishouden in de vergelijkingsgebieden weer. De waarde van de somscore is minimaal 0 en maximaal 4.

³ Camerabewaking en raamsticker of certificaat (PKVW) tellen niet mee in de somscore van technopreventie.

Figuur 6.4 - Preventieve voorzieningen/ (percentage aanwezig)
* in somscore technopreventie

Figuur 6.5 - Technopreventie (somscore 0-4)

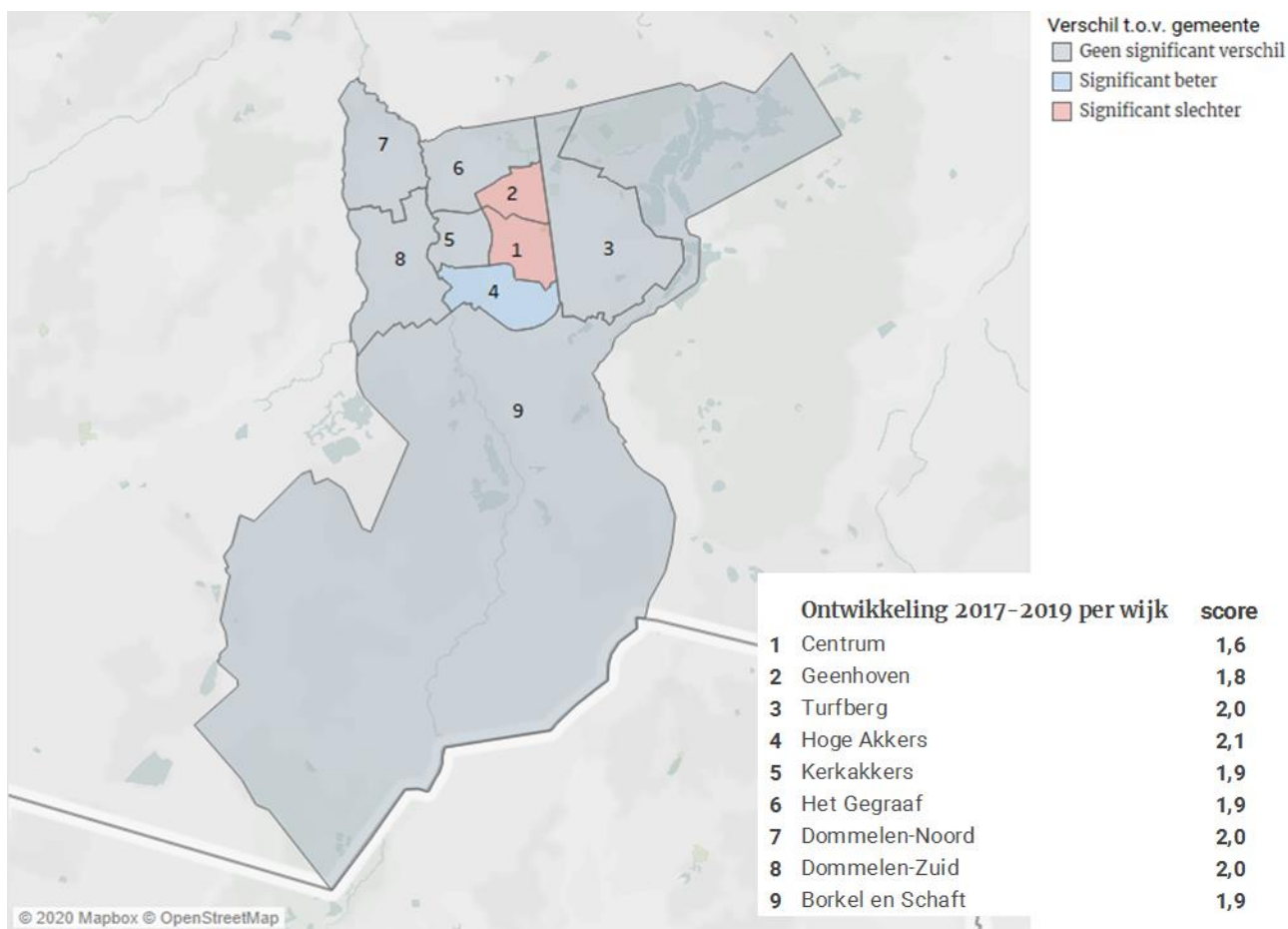
Van de verschillende preventieve maatregelen in- en om het huis wordt het meest gebruik gemaakt van extra veiligheidssloten of –grendels. Driekwart van de inwoners geeft aan hier gebruik van te maken. Een raamsticker of certificaat van het PKVW wordt het minst gebruikt (8%). Ten opzichte van de regionale referentiegebieden maken inwoners van Valkenswaard niet meer of minder gebruik van technopreventieve maatregelen. Inwoners van Valkenswaard nemen wel meer technopreventieve maatregelen dan de gemiddelde Nederlander.

68%

van de inwoners van Valkenswaard heeft extra sloten of grendels geïnstalleerd.

Figuur 6.6 - Technopreventie (somscore) per wijk

In Centrum en Geenhoven nemen bewoners minder preventieve maatregelen in en om het huis dan gemiddeld in de gemeente. In Hoge Akkers worden daarentegen juist meer maatregelen genomen.

Gekeken naar het gebruik van de verschillende technopreventieve maatregelen op wijkniveau (tabel 6.2) valt op dat in Centrum bewoners relatief weinig sloten, luiken en buitenverlichting met sensor hebben geïnstalleerd. Er zijn daarentegen veel bewoners die gebruik maken van camerabewaking. Net als in Centrum, is ook in Geenhoven het aantal inwoners dat extra sloten heeft geïnstalleerd lager dan gemiddeld. Voor Turfberg geldt dat er significant meer gebruik wordt gemaakt van buitenverlichting met sensor en PKVW certificaten. In Gegraaf zijn er ten opzichte van het gemeenteniveau minder bewoners die buitenverlichting zonder sensor en camerabewaking hebben geïnstalleerd. Verder geldt voor Dommelen-Noord dat er relatief veel extra sloten aanwezig zijn. Tot slot valt op dat in Borkel en Schaft het gebruik van buitenverlichting zonder sensor, de aanwezigheid van alarminstallaties en camerabewaking hoger is dan gemiddeld in de gemeente.

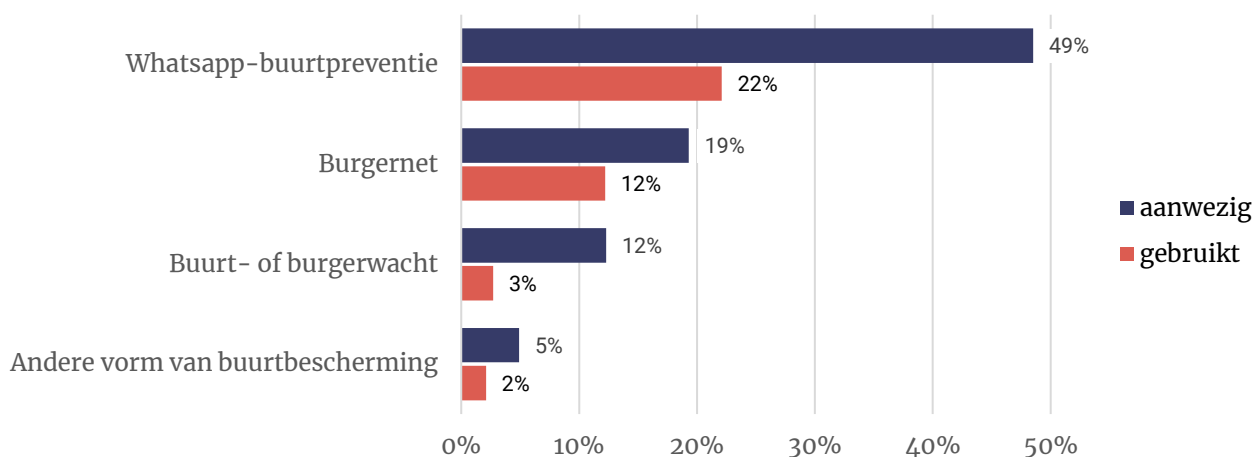
Ten opzichte van 2017 zijn er in Hoge Akkers meer luiken of rolluiken aanwezig en in Dommelen-Zuid is het gebruik van extra sloten toegenomen.

Tabel 6.2 - Technopreventieve maatregelen per wijk (percentage aanwezig)

	Extra sloten	Luiken of rolluiken	Buitenverlichting zonder sensor	Buitenverlichting met sensor	Alarminstallatie	Camera-bewaking	Raamsticker of certificaat (PKVW)
Centrum	60,1%(-)	17,4%(-)	52,6%	40,7%(-)	11,1%	18,6%(+)	8,8%
Geenhoven	60,7%(-)	27,3%	49,3%	47,0%	7,9%	8,5%	6,3%
Turfberg	72,9%	28,4%	58,7%	59,3%(+)	13,1%	10,9%	15,2%(+)
Hoge Akkers	72,5%	32,9%	56,6%	52,3%	14,0%	12,1%	8,7%
Kerkakkers	65,9%	32,7%	54,3%	49,2%	9,9%	13,3%	5,3%
Het Gegraaf	67,4%	32,4%	46,6%(-)	46,8%	13,9%	6,7%(-)	7,6%
Dommelen- Noord	75,7%(+)	31,5%	61,3%	51,9%	7,9%	11,1%	5,0%
Dommelen- Zuid	71,8%	29,0%	61,8%	51,4%	10,0%	12,2%	5,7%
Borkel en Schaft	59,9%	20,7%	67,1%(+)	53,1%	24,5%(+)	26,8%(+)	4,9%
Gemeente	68,4%	28,0%	56,5%	50,4%	11,6%	12,6%	8,0%

6.3 Buurtpreventie

Nieuw in de Veiligheidsmonitor is een vragenblok over de aanwezigheid en het gebruik van verschillende vormen van buurtpreventie, zoals een buurt- of burgerwacht, WhatsApp-buurtpreventie, Burgernet of een andere vorm van buurtbescherming (Figuur 6.7).

Figuur 6.7 - Buurtpreventie

De helft van de inwoners geeft aan dat er in zijn of haar woonbuurt WhatsApp-buurtpreventie aanwezig is. Iets minder dan een kwart van de bewoners (22%) maakt hier ook daadwerkelijk gebruik van. Van een buurt- of burgerwacht of andere vormen van buurtbescherming wordt relatief minder gebruik gemaakt.

Gekeken naar het gebruik van verschillende vormen van buurtpreventie valt op dat een buurt- of burgerwacht in Borkel en Schaft drie keer zoveel wordt gebruikt als gemiddeld. WhatsApp-buurtpreventie wordt in Centrum, Geenhoven, Kerkakkers en Het Gegraaf significant minder gebruikt dan gemiddeld. In Hoge Akkers, Dommelen-Zuid en Borkel en Schaft maken bewoners hier juist significant vaker gebruik van. Voor Borkel en Schaft geldt bovendien dat ook andere vormen van buurtbescherming significant vaker worden gebruikt.

Tabel 6.3 - Buurtpreventie per wijk (percentage gebruikt)

	Buurt of burgerwacht	WhatsApp buurtpreventie	Burgernet	Andere vorm buurtbescherming
Centrum	2,3%	13,1%(-)	9,7%	3,6%
Geenhoven	1,6%	10,1%(-)	10,0%	0,3%
Turfberg	2,6%	25,6%	15,0%	1,8%
Hoge Akkers	0,7%	30,6%(+)	9,5%	2,2%
Kerkakkers	3,8%	10,4%(-)	11,6%	4,2%
Het Gegraaf	2,8%	9,2%(-)	8,2%	3,7%
Dommelen-Noord	2,0%	20,0%	17,0%	1,6%
Dommelen-Zuid	3,7%	36,9%(+)	14,2%	0,0%
Borkel en Schaft	7,5%(+)	42,8%(+)	7,5%	5,5%(+)
Gemeente	2,7%	22,1%	12,2%	2,1%

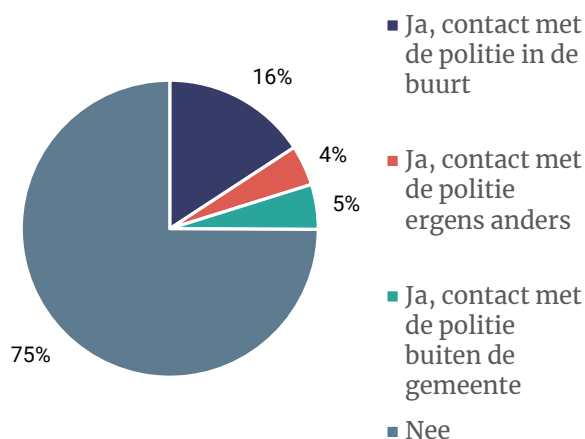
7 Burgers en politie

In dit hoofdstuk staat de tevredenheid over het functioneren van de politie centraal. Allereerst wordt de tevredenheid over contacten tussen burgers en de politie beschreven (paragraaf 7.1). Daarna beschrijft dit hoofdstuk het functioneren van de politie in de buurt (par. 7.2) en het functioneren van de politie in het algemeen (par. 7.3).

7.1 Contacten burgers met politie

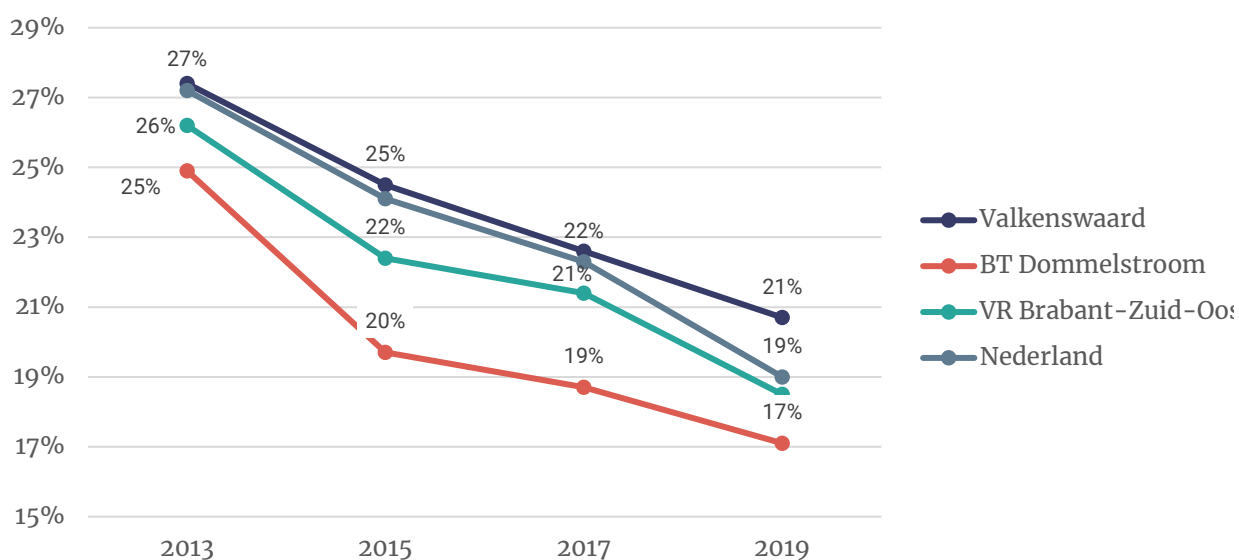
Deze paragraaf beschrijft de contacten van de inwoners van Valkenswaard met de politie. Achtereenvolgens gaan we in op het percentage dat contact heeft gehad, de reden(en) hiervoor en de tevredenheid over dit contact.

Figuur 7.1 laat het percentage inwoners zien dat contact heeft gehad met de politie in de afgelopen twaalf maanden. In figuur 7.2 wordt het contact met de politie in de gemeente vergeleken met de referentiegebieden volgens de oude definitie.

Figuur 7.1 - Contact met de politie (nieuwe definitie)

Driekwart van de bewoners heeft in het afgelopen jaar geen contact gehad met de politie. Van de inwoners die wel contact hebben gehad met de politie betrof dit in de meeste gevallen contact met de politie in de buurt.

Figuur 7.2 - contact met de politie in de gemeente (oude definitie)

Voor Valkenswaard en de referentiegebieden is er over de afgelopen jaren een dalende trend te zien wat betreft het aandeel inwoners dat contact heeft gehad met de politie. Inwoners van Valkenswaard hebben in het algemeen meer contact met de politie dan gemiddeld in het Basisteam en de veiligheidsregio.

Tabel 7.1 gaat verder in op het contact dat inwoners hebben gehad met de politie. Waarom hebben zij contact gehad, op wiens initiatief en op welke manier(en)? In meer dan de helft van de gevallen was de reden voor het contact anders dan een bekeuring/waarschuwing of aangifte/melding. Het initiatief voor het contact ligt voornamelijk bij de burgers (85%). In zes van de tien gevallen was het contact persoonlijk, in 30 procent betrof het telefonisch contact.

Tabel 7.1 - Reden contact, initiatief, wijze van contact (percentage van inwoners met contact)

REDEN CONTACT	%	INITIATIEF CONTACT	%	WIJZE CONTACT	%
bekeuring/waarschuwing	12,3%	politie	14,8%	Persoonlijk	60,6%
aangifte/melding	35,5%	burger	85,2%	Telefonisch	29,6%
andere contacten	52,2%			via Burgernet	0,5%
				via sociale media op internet, bijv. twitter	3,2%
				anders via internet, bijv. via de website van de politie	5,3%
				anders niet via internet, bijv. schriftelijk	0,0%

Twee derde van de inwoners – die contact gehad hebben met de politie – is tevreden over dit contact en een op de acht is ontevreden. De voornaamste reden voor ontevredenheid over het contact met de politie is dat de problemen niet zijn opgelost.

68%

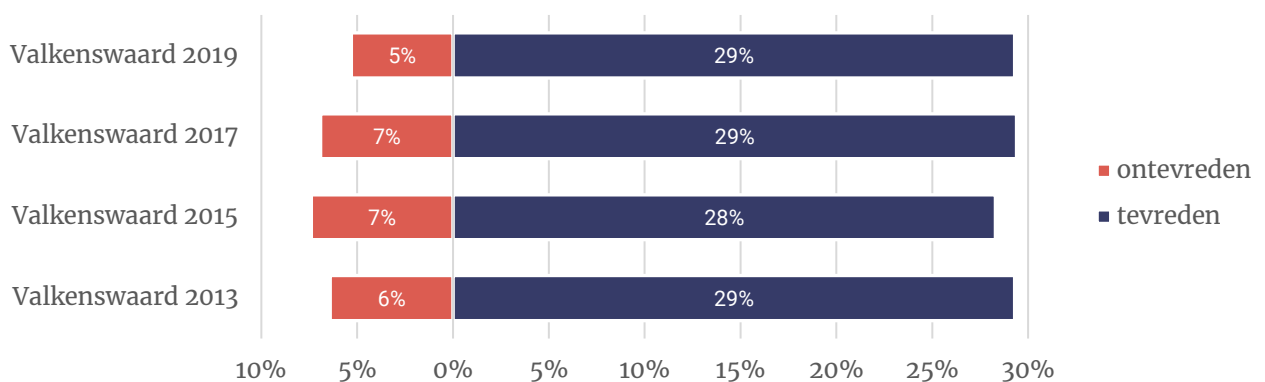
van de bewoners is tevreden over het contact met de politie.

7.2 Functioneren politie in de buurt

Allereerst is inwoners gevraagd een oordeel te geven over het functioneren van de politie in de buurt. Vervolgens is aan de inwoners een aantal stellingen voorgelegd op basis waarvan twee indicatoren voor het functioneren van de politie in de buurt zijn gemaakt: beschikbaarheid en functioneren.

Tevredenheid

Aan de inwoners van Valkenswaard is gevraagd een oordeel te geven over het functioneren van de politie in de woonbuurt. Figuur 7.3 geeft dit weer.

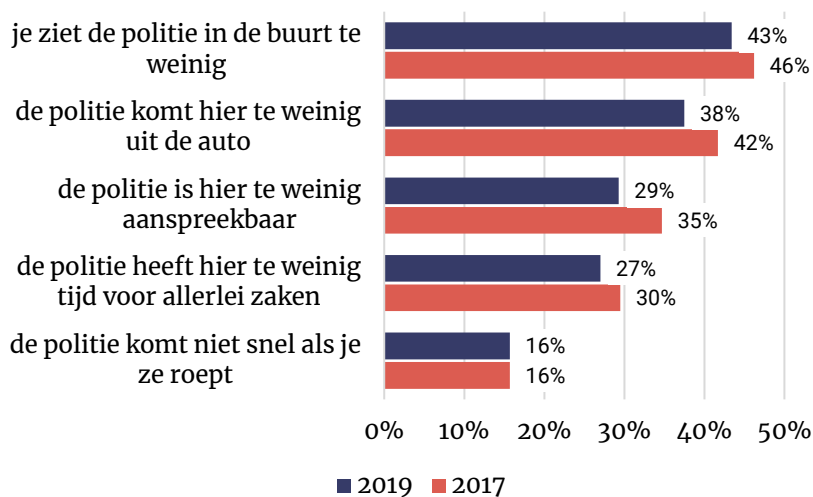
Figuur 7.3 - Tevredenheid over functioneren politie in de woonbuurt

Drie op de tien inwoners geven aan tevreden te zijn met het functioneren in de woonbuurt. Vijf procent van de bewoners is hier expliciet ontevreden over. Deze percentages zijn vergelijkbaar met de referentiegebieden en over de afgelopen jaren nauwelijks veranderd.

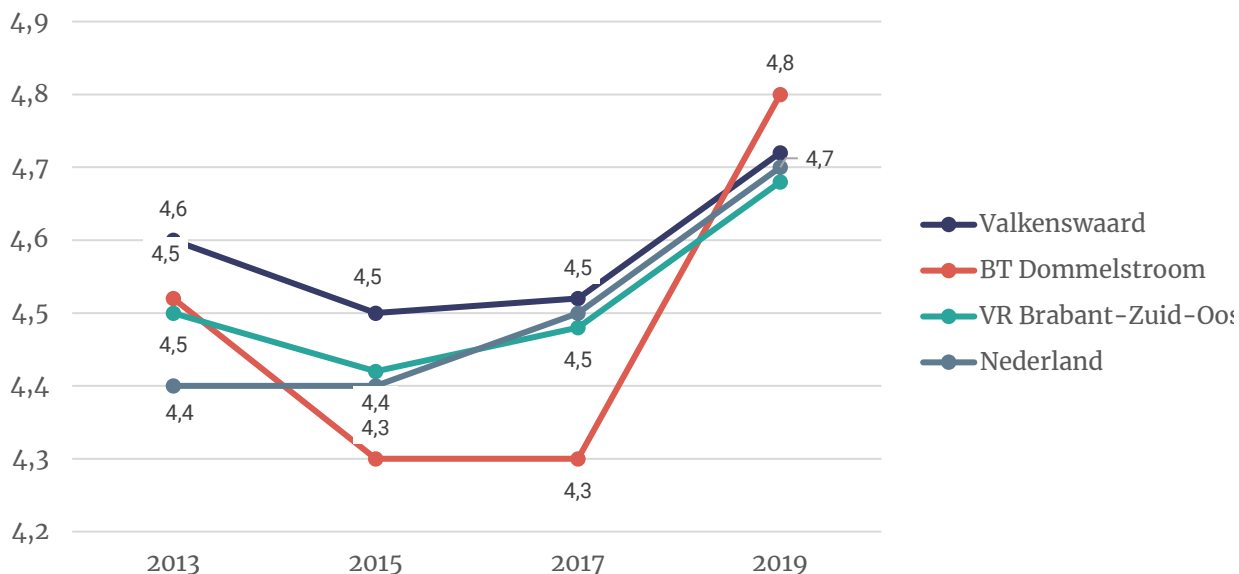
Beschikbaarheid van de politie

Inwoners is ook gevraagd te reageren op een aantal stellingen over beschikbaarheid van de politie in de buurt om specifiek inzicht te krijgen welke aspecten van het functioneren meer en minder worden gewaardeerd (Figuur 7.4). Op basis van de vijf stellingen is een indicator samengesteld voor de beschikbaarheid van de politie (Figuur 7.5).

Figuur 7.4 - Stellingen beschikbaarheid politie in de buurt (percentage (helemaal) eens)

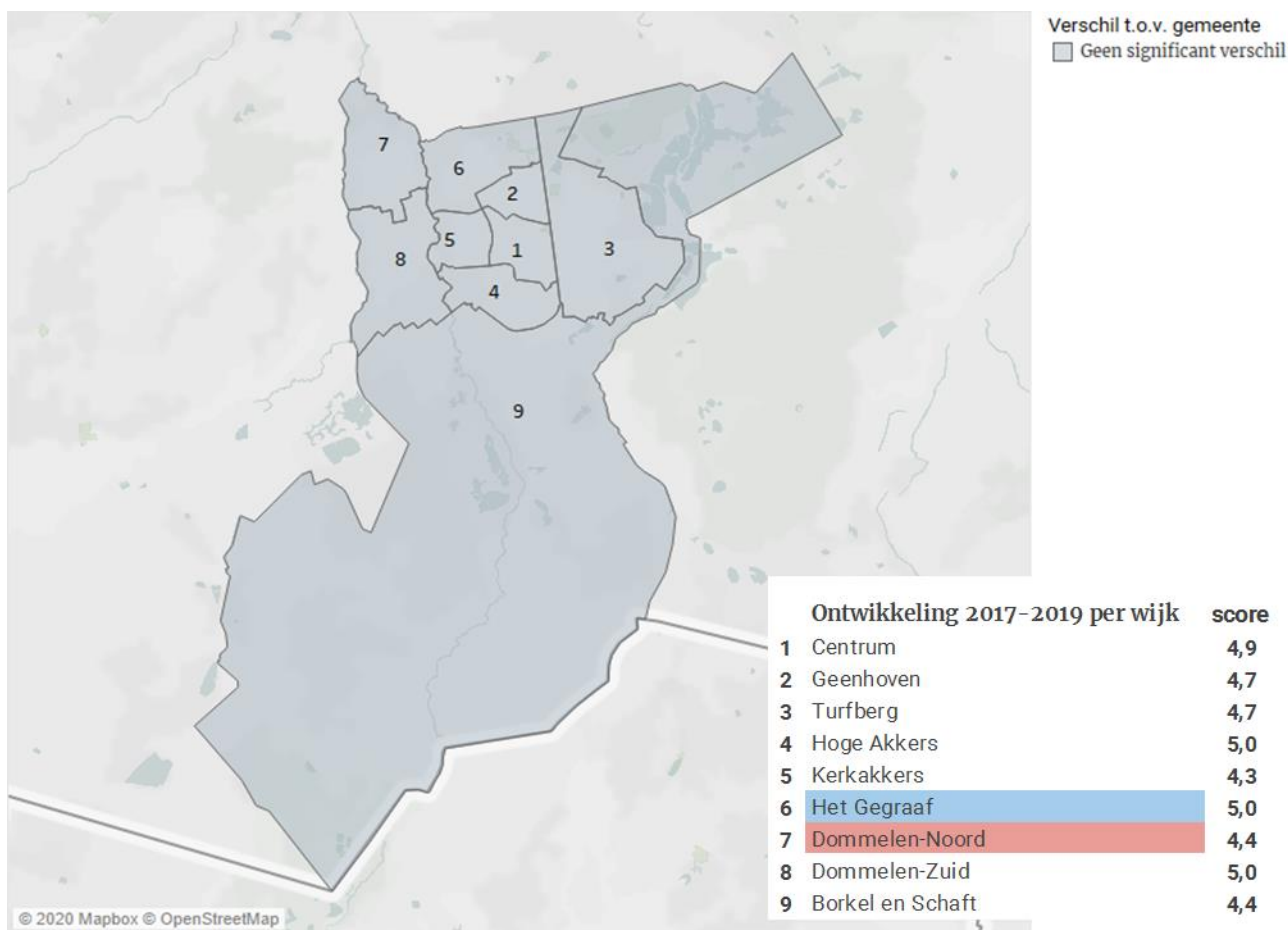

Figuur 7.5 - Beschikbaarheid politie in de buurt (schaalscore 0-10)

Ongeveer vier op de tien inwoners vinden dat de politie te weinig te zien is in de buurt. Het aandeel inwoners dat aangeeft dat de politie te weinig aanspreekbaar is, is significant gedaald ten opzichte van 2017. Met de stelling ‘de politie komt niet snel als je ze roept’ zijn relatief de minste inwoners het eens (16%).

Over het algemeen zijn bewoners van Valkenswaard tevredener over de beschikbaarheid van de politie dan in 2017. Eenzelfde trend is te zien in de referentiegebieden.

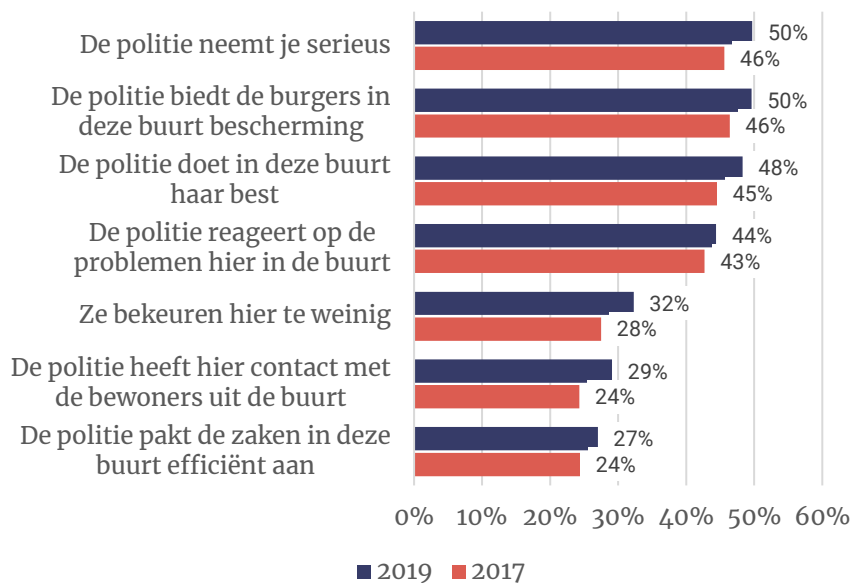
Figuur 7.6 - Beschikbaarheid politie in de buurt per wijk (schaalscore 0-10)

Op wijkniveau zijn er wat betreft de waardering van de beschikbaarheid van de politie geen significante verschillen met het gemeentenniveau. Ten opzichte van 2017 is deze waardering in Het Gegraaf toegenomen. In Dommelen-Noord is deze daarentegen afgenomen.

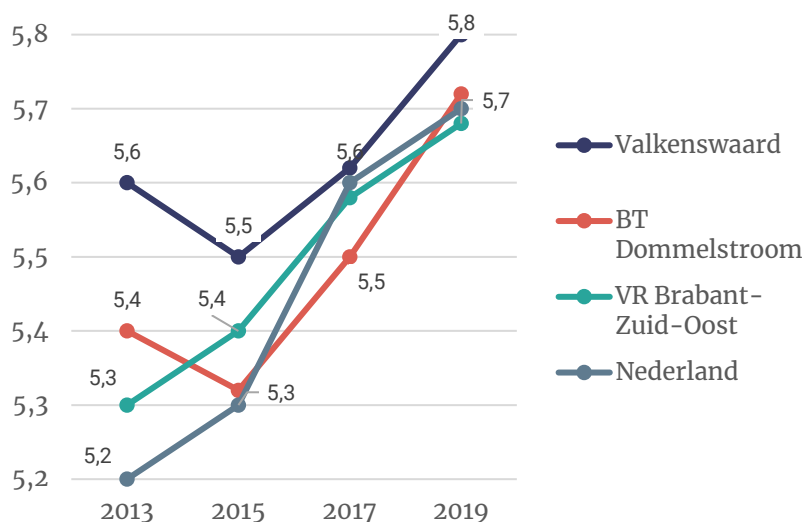
Functioneren van de politie

Vervolgens is aan de inwoners een aantal stellingen voorgelegd over het functioneren van de politie in de buurt. Figuur 7.7 geeft het percentage inwoners weer dat het (helemaal) eens is met de stellingen. Op basis van vijf van deze stellingen⁴ is een indicator samengesteld voor het functioneren van de politie. Deze is weergegeven in Figuur 7.8.

⁴ De stellingen 'ze bekeuren hier te weinig' en 'de politie neemt je serieus' zijn geen onderdeel van de schaalscore.

Figuur 7.7 – Stellingen functioneren politie in de buurt (percentage (helemaal) eens)

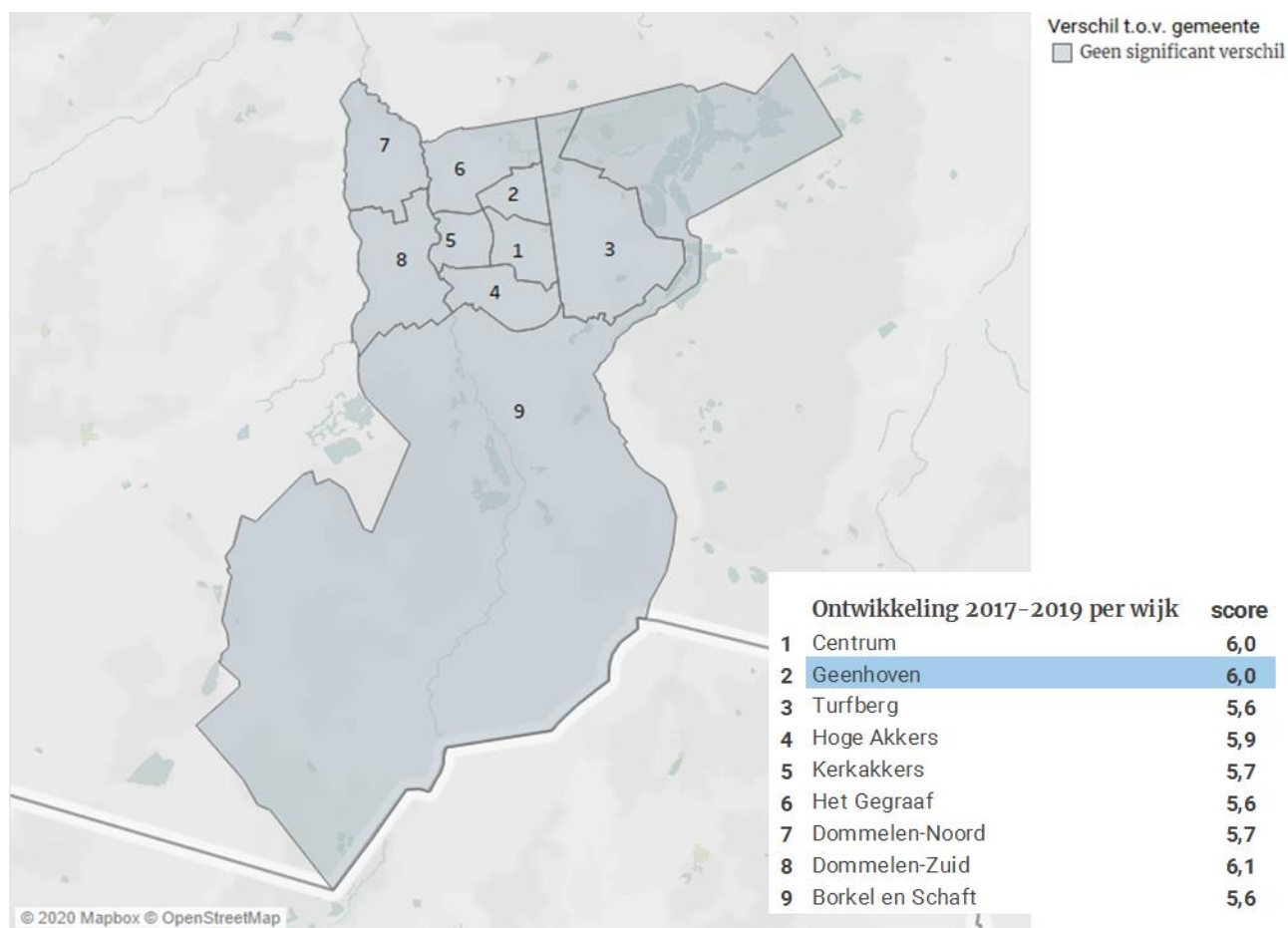
Figuur 7.8 - Functioneren politie in de buurt (schaalscore 0-10)

De helft van de inwoners vindt dat ze serieus wordt genomen door de politie, dat de politie de burgers voldoende beschermd en dat de politie haar best doet in de buurt. Een derde van de bewoners geeft aan dat de politie te weinig bekeurt; dit aandeel is toegenomen ten opzichte van 2017. Ook het percentage inwoners dat vindt dat de politie goed contact heeft met bewoners uit de buurt is toegenomen.

Vergeleken met de verschillende referentiegebieden zijn inwoners van Valkenswaard ongeveer in gelijke mate tevreden met het functioneren van de politie in de buurt. Voor zowel de gemeente als de referentiegebieden geldt dat er ten opzichte van 2015 een stijgende lijn is ingezet wat betreft deze tevredenheid.

Op wijkniveau zijn er geen verschillen te zien in de waardering van het functioneren van de politie ten opzichte van het gemeenteniveau. Ten opzichte van 2017 is de waardering in Geenhoven toegenomen.

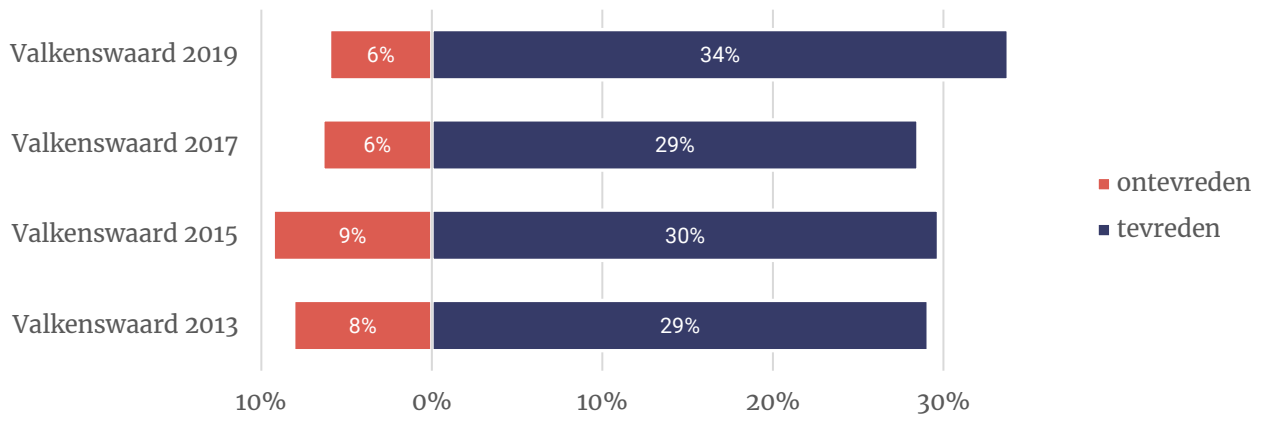

Figuur 7.9 - Functioneren politie in de buurt per wijk (schaalscore 0-10)

7.3 Functioneren politie in het algemeen

In deze laatste paragraaf van dit hoofdstuk staat het functioneren van de politie in het algemeen centraal. Inwoners van Valkenswaard is gevraagd om een oordeel te geven over het functioneren van de politie in het algemeen (Figuur 7.10).

Een derde van de inwoners is over het algemeen tevreden met het functioneren van de politie. Dit aandeel is significant toegenomen ten opzichte van 2017. Zes procent geeft aan dat zij ontevreden is over het functioneren van de politie. Dit aandeel is vergelijkbaar met 2017.

Figuur 7.10 - Teverdenheid over het functioneren van de politie in het algemeen

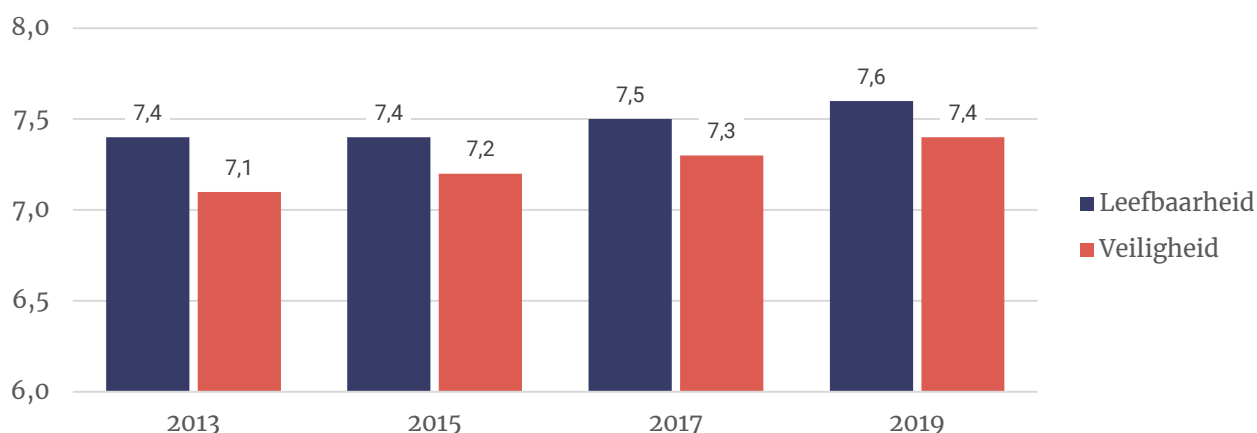
A Bijlage trends en ontwikkelingen

A.1 Landelijke trends in de veiligheidsmonitor

In het eerste hoofdstuk van deze bijlage worden de belangrijkste landelijke trends uit de Veiligheidsmonitor samengevat. Deze trends staan uitgebreid beschreven in de landelijke rapportage van het CBS (2019). De samenvatting in dit rapport is bedoeld voor het gemak van de lezer en om de resultaten uit het rapport in een breder perspectief te plaatsen.

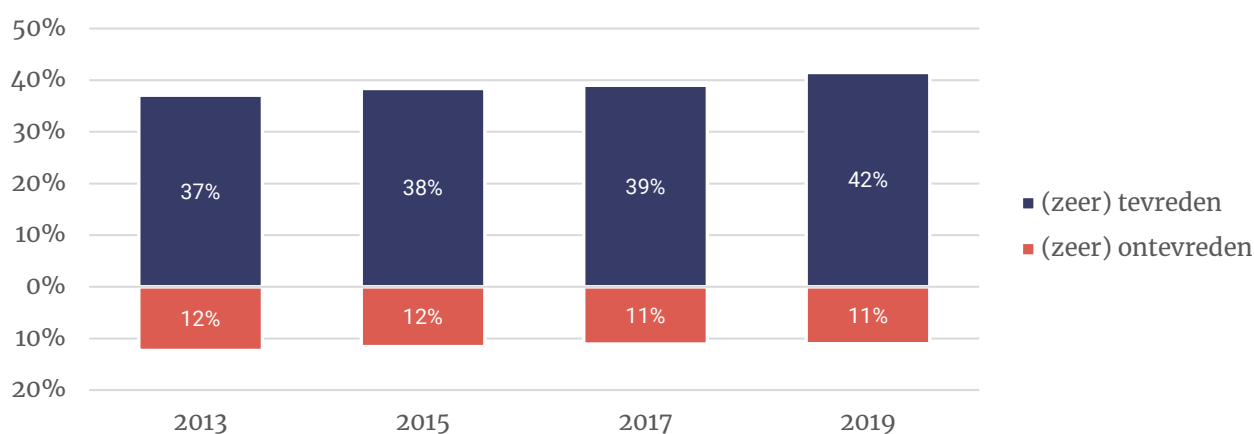
Beoordeling leefbaarheid en veiligheid

De rapportcijfers over leefbaarheid en veiligheid in de buurt laten in de afgelopen jaren een stijgende trend zien. Gemiddeld zijn inwoners van Nederland steeds positiever over hoe prettig en veilig wonen het is in de buurt.

Figuur A.1 - Rapportcijfers leefbaarheid en veiligheid woonbuurt, trend 2013-2019

De trend in de waardering voor het totale functioneren van de gemeente betreffende de aanpak van leefbaarheid en veiligheid laat een stijgende lijn zien in het aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over de gemeente. Tegelijk blijft het aandeel ontevreden inwoners stabiel. Er zijn minder burgers die een neutraal of ontwijkend antwoord geven op deze vraag.

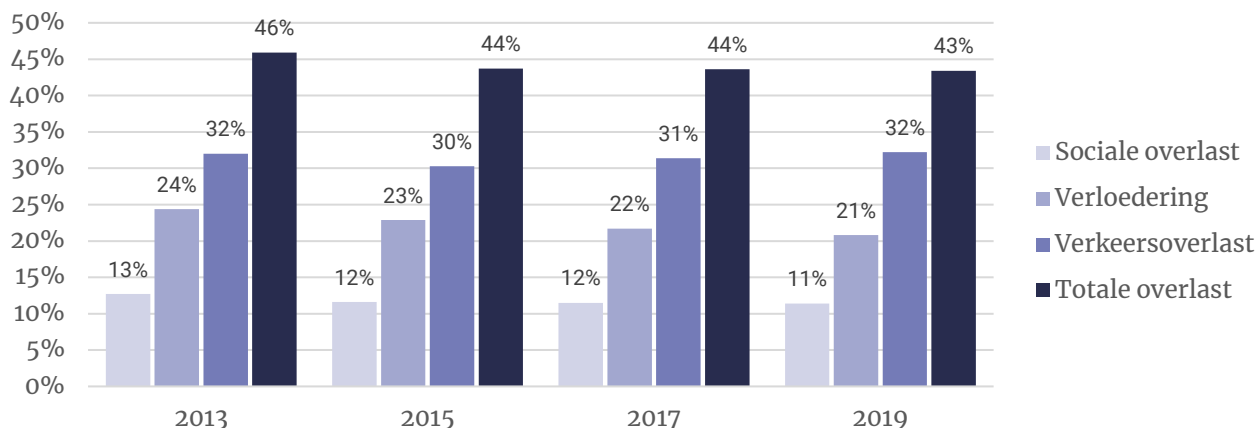

Figuur A.2 – Oordeel functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid

Overlast

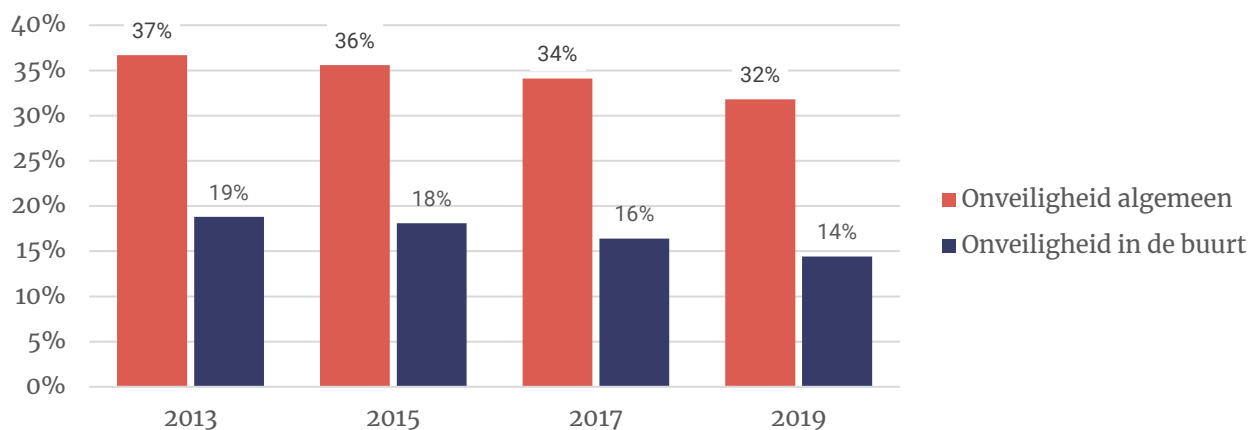
Gemiddeld ervaart 43 procent van de burgers zelf veel overlast van één of meer vormen van overlast die in de buurt voor kunnen komen. Dit is vergelijkbaar met 2017, maar minder dan in 2013 toen dit aandeel nog 46 procent was. De afname zit in overlast van fysieke verloedering en sociale overlast. De ervaren verkeersoverlast is sinds 2015 aan het stijgen. De ervaren overlast van verkeer is in 2019 gelijk aan de situatie in 2013.

Figuur A.3 - Ervaren overlast in de buurt

Veiligheidsbeleving

In 2019 voelt 14 procent van de burgers zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dat is lager dan in 2017 (16%) en 2013 (19%). Naast de veiligheidsbeleving in de buurt is in de Veiligheidsmonitor ook naar de veiligheidsbeleving in algemene zin gevraagd. In 2019 voelt 32 procent van de mensen zich wel eens onveilig. Dit is lager dan in 2017 (34%) en 2013 (37%). Het percentage inwoners dat zich vaak onveilig voelt – zowel in algemene zin als in de buurt – is ruim een procent.

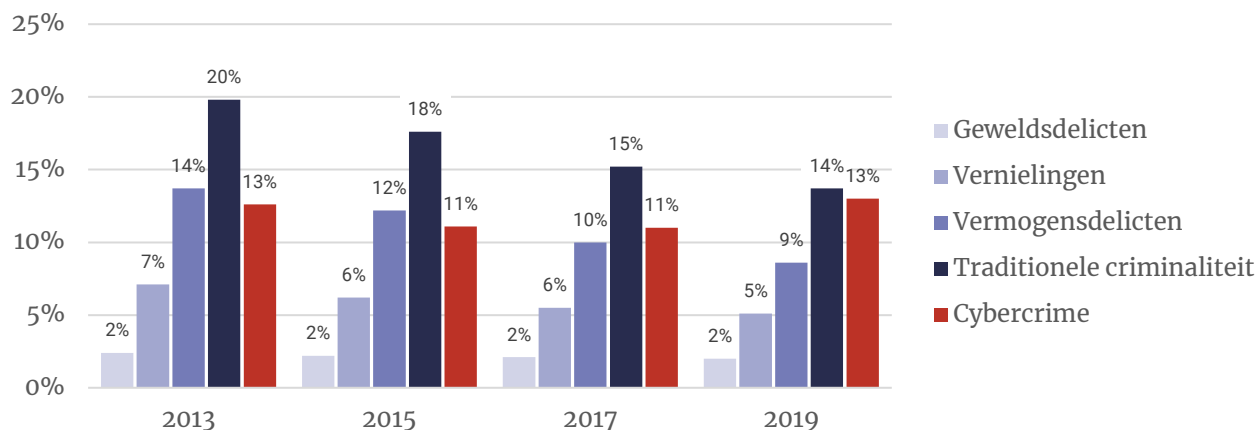
Figuur A.4 - Onveiligheidsgevoel

Slachtofferschap criminaliteit

Er is een dalende trend te zien in vermogensdelicten en vandalismedelicten. Slachtofferschap van cybercriminaliteit, dat sinds 2012 wordt bijgehouden, zit in 2019 weer op hetzelfde niveau als in 2013. Het percentage slachtoffers van geweldsdelicten is over de hele periode gelijk. Er is hiermee sprake van een relatieve toename.

De aangiftebereidheid van traditionele criminaliteit vertoont al jaren een dalende trend. Slachtoffers melden delicten minder vaak bij de politie en doen minder vaak aangifte. In 2013 meldde nog 38 procent van de slachtoffers zich bij de politie, in 2019 is dit gedaald tot 32 procent.

Figuur A.5 - Persoonlijk slachtofferschap delicten

Burgers en politie

In de afgelopen jaren is de tevredenheid over het contact met de politie en over het totale functioneren van de politie in de buurt gestegen. Burgers zijn ook positiever over de beschikbaarheid van de politie in de buurt. De belangrijkste reden voor burgers om soms ontevreden te zijn over contact met de politie is als problemen niet zijn opgelost.

Preventie

Het gemiddelde aantal sociaal-preventieve gedragsmaatregelen en technische preventiemaatregelen dat mensen treffen, is nauwelijks aan verandering onderhevig. Er is wel een verschuiving in het type gedragsmaatregelen dat men treft. Mensen laten vaker 's avonds licht branden en zetten hun fiets vaker in een bewaakte stalling, terwijl men minder vaak waardevolle spullen uit de auto meeneemt of thuis laat om diefstal/beroving te voorkomen.

A.2 Patronen in de Veiligheidsmonitor

In het tweede hoofdstuk van deze bijlage bespreken we een aantal patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor tussen belangrijke onderwerpen en kenmerken als leeftijd en stedelijkheid. Dit is een samenvatting van de patronen die in het landelijke rapport worden beschreven. Meer informatie en cijfermateriaal is beschikbaar, via statline van CBS of via I&O Research.

Leefbaarheid

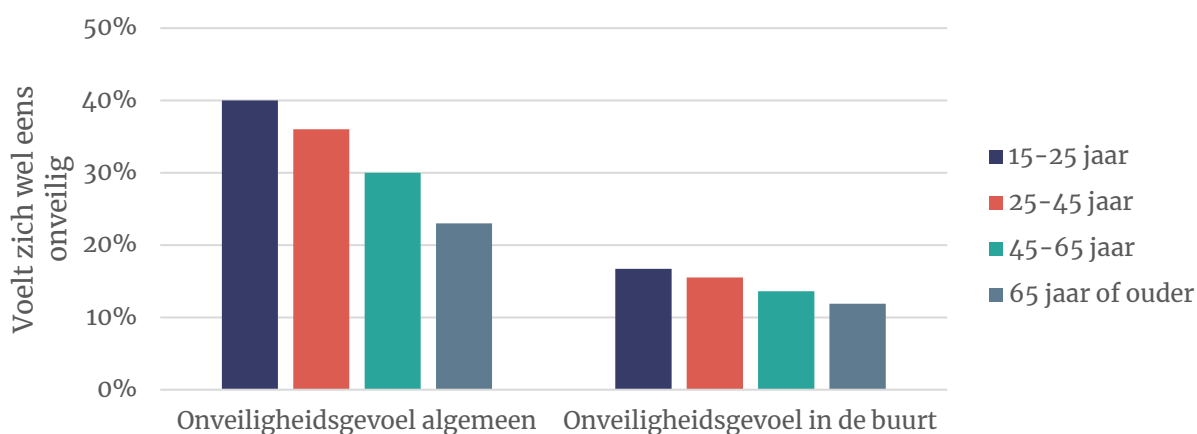
Het oordeel over de fysieke voorzieningen in de buurt is in (zeer) sterk stedelijke en matig stedelijke gebieden positiever dan in weinig of niet stedelijke gebieden, maar de verschillen zijn klein. Het oordeel over de sociale cohesie in de buurt verschilt juist sterk naar stedelijkheid: inwoners van landelijkere gebieden ervaren meer sociale cohesie in de buurt dan inwoners van sterk verstedelijkte gebieden (CBS 2019, p. 19).

In meer verstedelijkte gebieden ervaren inwoners duidelijk meer buurtoverlast dan in minder verstedelijkte gebieden. In 2019 geeft in zeer sterk stedelijke gebieden meer dan de helft van de inwoners (52%) aan veel overlast van een of meer van de 13 genoemde overlastvormen te ervaren, tegen ruim een derde (34%) van de inwoners in niet-stedelijke gebieden (p. 23).

Veiligheidsbeleving

De veiligheidsbeleving verschilt naar leeftijd: 15-24-jarigen en 25-44-jarigen voelen zich onveiliger dan 45-64-jarigen en vooral 65-plussers. De verschillen zijn groter bij onveiligheidsgevoelens in het algemeen, dan bij buurt gerelateerde onveiligheidsgevoelens (p. 30). In het algemeen voelt 40 procent van de 15-24-jarigen zich wel eens onveilig en 23 procent van de 65-plussers. Bij onveiligheidsgevoel in de buurt gaat het om 17 procent van de 15-24-jarigen en 12 procent van de 65-plussers.

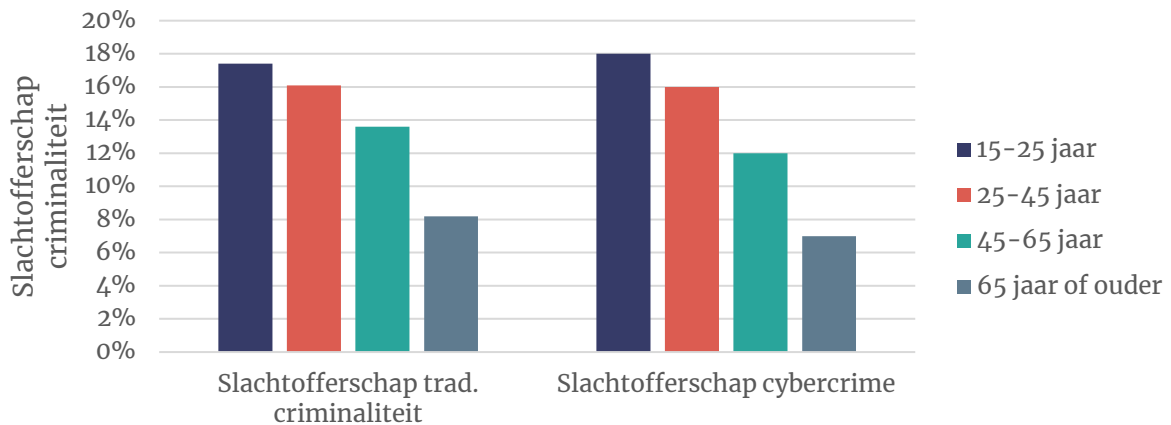

Figuur A.6 - Onveiligheidsgevoel naar leeftijd, 2019

Slachtofferschap criminaliteit

Het slachtofferschap van criminaliteit varieert naar leeftijd. Jongere leeftijdsgroepen zijn vaker slachtoffer dan oudere. In totaliteit zijn 15-24-jarigen met 17 procent en 25-44-jarigen met 16 procent twee keer zo vaak slachtoffer als 65-plussers (8%). Bij vermogensdelicten en vooral geweldsdelicten zijn de verschillen tussen leeftijdsgroepen nog groter. Alleen bij vandalisme bestaat een ander beeld. Hier zijn de 25-44-jarigen en 45-64-jarigen vaker slachtoffer dan de ouderen én jongeren (p. 44).

Evenals het slachtofferschap van traditionele criminaliteit varieert het slachtofferschap van cybercrime naar leeftijd. Ook hier is het totaalbeeld dat jongere leeftijdsgroepen vaker slachtoffer zijn dan oudere. In totaliteit is in 2017 het aandeel 15-24-jarige slachtoffers met 18 procent ongeveer 2,5 keer zo groot als het aandeel 65-plussers (7%). Ook bij cyberpesten zien we dat jongere leeftijdsgroepen vaker slachtoffer zijn dan oudere. Bij koop- en verkoopfraude en bij hacken zijn naast 15-24-jarigen ook 25-44-jarigen relatief vaak slachtoffer. Bij identiteitsfraude is het beeld afwijkend: hier zijn jongeren minder vaak slachtoffer dan de ouderen (p. 51).

Figuur A.7 - Slachtofferschap criminaliteit naar leeftijd, 2019

Burgers en politie

In zeer sterk stedelijke gebieden is het percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over het totale functioneren van de politie in de buurt groter dan in minder verstedelijkte gebieden. Zo is 31 procent van de inwoners van sterk stedelijke gebieden (zeer) tevreden over het totale functioneren van de politie *in de buurt*, terwijl dit aandeel in weinig en niet verstedelijkte gebieden rond de 25 procent ligt. Een vergelijkbaar patroon bestaat bij het oordeel over het totale functioneren van de politie *in het algemeen*. In zeer sterk verstedelijkte gebieden is 39 procent hierover (zeer) tevreden, terwijl dit aandeel zich in minder verstedelijkte gebieden wat boven de 30 procent beweegt (p. 63).

In zeer sterk stedelijke gebieden zijn de inwoners het met een aantal negatieve stellingen over de beschikbaarheid van de politie in de buurt minder eens dan in sterk-, matig-, weinig of niet-stedelijke gebieden. Dat geldt niet voor de stelling 'De politie heeft hier te weinig tijd voor allerlei zaken', waarbij de percentages naar stedelijkheid niet wezenlijk van elkaar verschillen. En bij de stelling 'De politie komt hier te weinig uit de auto' verschillen zeer sterk stedelijke gebieden tevens niet van de niet-stedelijke gebieden. (p. 68).

Preventie

Het sociaal-preventieve gedrag verschilt naar stedelijkheidsgraad van het gebied waar men woont, maar de verschillen zijn per item anders. Zo gebeurt 'het meenemen van waardevolle spullen uit de auto' vaker in meer verstedelijkte gebieden dan in minder verstedelijkte gebieden (met uitzondering van zeer sterk verstedelijkte gebieden waar dit vrijwel even vaak gebeurt als in niet stedelijke gebieden), terwijl dit bij 'het 's avonds het licht laten branden bij afwezigheid' juist omgekeerd is: dit gebeurt vaker in minder stedelijke gebieden (p. 72).

Buitenverlichting en rolluiken voor ramen en/of deuren zijn in minder verstedelijkte gebieden meer aanwezig dan in meer verstedelijkte gebieden. De aanwezigheid van extra veiligheidssloten en alarminstallaties verschilt relatief weinig naar stedelijkheidsgraad, met uitzondering van zeer sterk stedelijke gebieden: hier zijn deze voorzieningen, net als buitenverlichting en rolluiken duidelijk het minst aanwezig. (p. 73).

Bron:

Centraal Bureau voor de Statistiek (2020), Veiligheidsmonitor 2019, Den Haag (online publicatie) <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2020/10/veiligheidsmonitor-2019>

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl